

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

ผลการวิเคราะห์ข้อมูลจากการวิจัยเรื่อง "การศึกษาเปรียบเทียบการถ่ายทอดงานแกะสลักไม้ด้วยวิธีการแบบพื้นบ้านในจังหวัดลำปาง และวิธีการสอนงานแกะสลักไม้ในวิทยาเขตเพาะช่าง สถาบันเทคโนโลยีราชมงคล" ผู้วิจัยได้เสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูลของกลุ่มตัวอย่างคือ ในส่วนพื้นบ้านประกอบด้วย ผู้ให้การถ่ายทอดงานแกะสลักไม้จำนวน 10 คน และผู้รับการถ่ายทอดงานแกะสลักไม้จำนวน 5 คน ในส่วนของสถานศึกษาประกอบด้วย ผู้ปฏิบัติการสอนงานแกะสลักไม้จำนวน 2 คน และผู้เรียนงานแกะสลักไม้จำนวน 30 คน โดยแบ่งการนำเสนอข้อมูลออกเป็น 4 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลด้านสถานภาพภูมิหลังด้านต่างๆนำเสนอโดยตารางแสดงคำร้อยละ ของแต่ละกลุ่มตัวอย่าง และทำตารางนำผลมาเขียนบรรยายจึงนำผลข้อมูลมาเขียนบรรยายเปรียบเทียบระหว่างสถานภาพภูมิหลังของผู้ให้การถ่ายทอดกับผู้ปฏิบัติงานสอนและผู้รับการถ่ายทอดกับผู้เรียน ไว้ดังนี้

- 1.1 ด้านสถานภาพภูมิหลังของผู้ถ่ายทอดแบบพื้นบ้านแสดงตารางที่ 2
- 1.2 ด้านสถานภาพภูมิหลังของผู้รับการถ่ายทอดแบบพื้นบ้านแสดงตารางที่ 3
- 1.3 ด้านสถานภาพของผู้สอนในสถานศึกษาแสดงข้อมูลด้วยการเขียนบรรยาย
- 1.4 ด้านสถานภาพของผู้เรียนในสถานศึกษาแสดงในตารางที่ 4

ตอนที่ 2 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลด้านวัตถุประสงค์ของการถ่ายทอด การรับการถ่ายทอด การสอน การเรียน การแกะสลักไม้ นำเสนอโดยตารางแสดงคำร้อยละ หรือความถี่และข้อความที่เป็นความคิดเห็นของแต่ละกลุ่มตัวอย่าง และทำตารางของแต่ละกลุ่มนำผลข้อมูลมาเขียนบรรยายไว้ดังนี้

- 2.1 วัตถุประสงค์การถ่ายทอดแบบพื้นบ้าน แสดงในตารางที่ 5
- 2.2 วัตถุประสงค์การรับการถ่ายทอดแบบพื้นบ้าน แสดงในตารางที่ 6
- 2.3 วัตถุประสงค์ของการสอนในสถานศึกษา แสดงในตารางที่ 7 - 9
- 2.4 วัตถุประสงค์ของการเรียนในสถานศึกษา แสดงในตารางที่ 10 - 12

ตอนที่ 3 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลด้านขั้นตอนการถ่ายทอด หรือขั้นตอนการสอนงาน แกะสลักไม้ ของผู้ให้การถ่ายทอดหรือผู้ปฏิบัติการสอน และขั้นตอนการรับการถ่ายทอดหรือขั้นตอนการเรียนการแกะสลักไม้ ของแต่ละกลุ่มตัวอย่างมา เขียนเป็นข้อคำถามคำตอบแต่ละข้อ แสดงความถี่ของแต่ละข้อคำถามจากนั้นจึงนำมา เขียนบรรยาย โดยที่การนำเสนอไว้ดังนี้

- 3.1 ขั้นตอนการถ่ายทอดแบบพื้นบ้าน แสดงในตารางที่ 15-16
- 3.2 ขั้นตอนการรับการถ่ายทอดแบบพื้นบ้าน แสดงในตารางที่ 17-18
- 3.3 ขั้นตอนการสอนในสถานศึกษาแสดงในตารางที่ 19
- 3.4 ขั้นตอนการเรียนในสถานศึกษาแสดงในตารางที่ 20

ตอนที่ 4 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลด้านวัสดุอุปกรณ์และวัตถุดิบที่ใช้ในงานแกะสลักไม้ ทั้งในแบบพื้นบ้านและในสถานศึกษาของแต่ละกลุ่มตัวอย่าง จะนำผลมาเขียนบรรยายข้อคำถามคำตอบแต่ละข้อ แสดงความถี่ของแต่ละข้อคำถาม จากนั้นจึงนำมาเขียนบรรยายโยการนำเสนอไว้ดังนี้

- 4.1 วัสดุอุปกรณ์และวัตถุดิบที่ใช้ปฏิบัติของผู้ถ่ายทอดแบบพื้นบ้านแสดงข้อมูลด้วยการเขียนบรรยาย
- 4.2 วัสดุอุปกรณ์และวัตถุดิบที่ใช้ปฏิบัติของผู้รับการถ่ายทอดแบบพื้นบ้านแสดงข้อมูลด้วยการเขียนบรรยาย
- 4.3 วัสดุอุปกรณ์และวัตถุดิบที่ใช้ปฏิบัติของผู้สอนในสถานศึกษาแสดงในตารางที่ 21
- 4.4 วัสดุอุปกรณ์และวัตถุดิบที่ใช้ปฏิบัติของผู้เรียนในสถานศึกษาแสดงในตารางที่ 22

ตอนที่ 5 ผลการสังเกตผู้รับการถ่ายบันทึกลงในตารางบันทึกแสดงพฤติกรรมที่สังเกตมาได้ นำเสนอการบันทึกและการลงลักษณะบ่งชี้ (INDEX) พร้อมใบบันทึกการวิเคราะห์ (สุนทร วิวัฒน์และคณะ, 2532.) ตารางที่ 23-24

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

การแสดงผลตอนที่ 1 การวิเคราะห์ข้อมูลด้านสถานภาพภูมิหลัง

1.1 นำเสนอสถานภาพภูมิหลังของผู้ให้การถ่ายทอดงานแกะสลักไม้ในแบบพื้นบ้านจำนวน 10 คน เป็นจำนวนร้อยละตามตารางต่อไปนี้

ตารางที่ 2 ภูมิหลังของผู้ถ่ายทอดแบบพื้นบ้าน

ข้อที่	ข้อความ	จำนวน	ร้อยละ
1	อายุ 28 ปี	2	20
	อายุ 29 ปี	1	10
	อายุ 32 ปี	2	20
	อายุ 34 ปี	1	10
	อายุ 37 ปี	1	10
	อายุ 39 ปี	1	10
	อายุ 47 ปี	1	10
	อายุ 53 ปี	1	10
2	เพศ ชาย	10	100
3	ศาสนา พุทธ	10	100
4	ภูมิลำเนาเดิมอยู่จังหวัด ลำปาง อำเภอ แม่ทะ ตำบล นาคร้ว หมู่ที่ 11	10	100
5	สัญชาติ ไทย เชื้อชาติ ไทย	10	100
6	สถานภาพครอบครัว		
	สมรส	9	90
	โสด	1	10
7	หย่าร้าง	-	-
	ระดับการศึกษา		
	ประถมศึกษา 1 - ประถมฯ 4	6	60
	ประถมศึกษา 5 - ประถมฯ 6	2	20
	มัธยมฯ 1 - มัธยมฯ 3	1	10

ตารางที่ 2 (ต่อ)

ข้อที่	ข้อความ	จำนวน	ร้อยละ
8	มัธยมฯ 4 - มัธยมฯ 6	1	10
	สูงกว่ามัธยมฯ 6	-	-
	อื่น ๆ โปรดระบุ	-	-
	อาชีพหลัก		
	ทำนา	5	50
	ทำไร่-ทำสวน	2	20
	ค้าขาย	-	-
	รับจ้าง	-	-
	แกะสลักไม้	3	30
	อื่น ๆ โปรดระบุ	-	-
9	รายได้ต่อเดือนจากการแกะสลักไม้		
	ต่ำกว่า 1,500 บาท	-	-
	1,500 - 2,500 บาท	-	-
	2,500 - 3,500 บาท	4	40
	3,500 - 4,500 บาท	3	30
	4,500 บาทขึ้นไป	2	20
	อื่น ๆ โปรดระบุ (พออยู่ได้)	1	10
10	รายได้นอกเหนือจากการแกะสลักไม้ต่อเดือน		
	ต่ำกว่า 1,500 บาท	-	-
	1,500 - 2,500 บาท	3	30
	2,500 - 3,500 บาท	1	10

ตารางที่ 2 (ต่อ)

ข้อที่	ข้อความ	จำนวน	ร้อยละ
	3,500 - 4,500 บาท	-	-
	4,500 บาทขึ้นไป	-	-
	อื่น ๆ โปรดระบุ (ไม่มีรายละเอียดพิเศษ)	6	60
11	ท่านเป็นสมาชิกของกลุ่มทางสังคมหรืออาชีพกลุ่มใดบ้าง		
	กรรมการหมู่บ้าน	-	-
	สหกรณ์การเกษตรหมู่บ้าน	1	10
	กลุ่มเกษตรกร	-	-
	กลุ่มผู้มีอาชีพแกะสลักไม้	2	20
	ไม่เป็นสมาชิกกลุ่มใดเลย	1	10
	อื่น ๆ โปรดระบุ (กลุ่มนอกเหนือจากที่เลือก)	6	60
12	ท่านเดินทางเข้าไปในตัวอำเภอเมือง (เวียง) กี่ครั้งต่อเดือน		
	1 ถึง 5 ครั้งต่อเดือน	4	40
	6 ถึง 10 ครั้งต่อเดือน	2	20
	10 ถึง 15 ครั้งต่อเดือน	1	10
	ไม่เดินทางเลย	3	30
	อื่น ๆ โปรดระบุ	-	-
13	ถ้ามีงานบุญภายในหมู่บ้าน ท่านจะทำอย่างไร		
	หยุดงานประจำแล้วไปร่วมงานทุกครั้ง	1	10
	ไม่หยุดงานประจำ	-	-
	แล้วแต่ความคุ้นเคย ถ้าชอบพอก็จะไปร่วมงาน	9	90
	อื่น ๆ โปรดระบุ	-	-

จากตารางที่ 2 เป็นสถานภาพภูมิหลัง ในส่วนของผู้ให้การถ่ายทอดงานแกะสลักไม้ ในแบบพื้นบ้าน จากกลุ่มตัวอย่างจำนวน 10 คน พบว่า อายุอยู่ระหว่าง 20 ปีถึง 30 ปี จำนวนร้อยละ 20 อายุระหว่าง 30 ปีถึง 40 ปี จำนวนร้อยละ 40 อายุระหว่าง 40 ปี ถึง 50 ปี จำนวนร้อยละ 10 อายุระหว่าง 50 ปี ถึง 60 ปี จำนวนร้อยละ 10 ผู้ให้การถ่ายทอดงานแกะสลักไม้ทั้งหมดเป็นเพศชาย และนับถือศาสนาพุทธ มีภูมิลำเนาอยู่ที่จังหวัดลำปาง อำเภอแม่ทะ ตำบลนาครีว หมู่ที่ 11 ทั้งหมดมีสัญชาติไทย และเชื้อชาติไทย สถานภาพครอบครัว สมรสแล้วจำนวนร้อยละ 90 โสดจำนวนร้อยละ 10 ระดับการศึกษาประถมฯ 1 ถึงประถม 4 มีจำนวนร้อยละ 60 ประถม 5 ถึงประถม 6 มีจำนวนร้อยละ 20 มัธยม 1 ถึงมัธยม 3 มีจำนวนร้อยละ 10 มัธยม 4 ถึงมัธยม 6 มีจำนวนร้อยละ 10 อาชีพหลัก ทำนา มีจำนวนร้อยละ 50 ทำไร่ทำสวนมีจำนวนร้อยละ 20 และแกะสลักไม้มีจำนวนร้อยละ 30 รายได้ต่อเดือน จากการแกะสลักไม้ของผู้ให้การถ่ายทอด เดือนละ 2,500 บาท ถึง 3,500 บาท มีจำนวนร้อยละ 40 3,500 บาท ถึง 4,500 บาท มีจำนวนร้อยละ 30 4,500 บาทขึ้นไป มีจำนวนร้อยละ 20 และอื่น ๆ ตอบว่าพออยู่ได้ มีจำนวนร้อยละ 10 ส่วนรายได้นอกเหนือจากการแกะสลักไม้ต่อเดือนของผู้ให้การถ่ายทอด 1,500 บาทถึง 2,500 บาท มีจำนวนร้อยละ 30 2,500 บาท ถึง 3,500 บาท มีจำนวนร้อยละ 10 และอื่น ๆ ตอบว่าไม่มีรายได้พิเศษ มีจำนวนร้อยละ 60 ด้านการเป็นสมาชิกของกลุ่มทางสังคมหรืออาชีพกลุ่มอื่น ๆ ของผู้ถ่ายทอด พบว่าเป็นสมาชิกสหกรณ์การเกษตรหมู่บ้าน มีจำนวนร้อยละ 10 เป็นสมาชิกกลุ่มผู้มีอาชีพแกะสลักไม้มีจำนวนร้อยละ 20 ไม่เป็นสมาชิกกลุ่มใดเลย มีจำนวนร้อยละ 10 และเป็นสมาชิกกลุ่มอื่น ๆ นอกเหนือจากที่มีให้เลือก มีจำนวนร้อยละ 60 ได้แก่กลุ่มสมาชิกรวมการสภาตำบล ฅาปนกิจของหมู่บ้าน มีจำนวนร้อยละ 30 และสหกรณ์ออมทรัพย์หมู่บ้านมีจำนวนร้อยละ 10 ด้านการสังคมกับชุมชนเมืองพบว่ามีการเดินทางเข้าไปในตัวอำเภอเมือง (เวียง) ของผู้ให้การถ่ายทอดต่อเดือนมี 1 ถึง 5 ครั้งต่อเดือน มีจำนวนร้อยละ 40 6 ถึง 10 ครั้งต่อเดือนมีจำนวนร้อยละ 20 10 ถึง 15 ครั้งต่อเดือน มีจำนวนร้อยละ 10 ไม่เดินทางเข้าเมืองเลย (ถ้าไม่มีเหตุจำเป็น) มีจำนวนร้อยละ 30 ด้านการร่วมงานบุญตามประเพณีภายในหมู่บ้านของผู้ให้การถ่ายทอดพบว่า ผู้ถ่ายทอดหยุดงานประจำแล้วไปร่วมงานทุกครั้ง มีจำนวนร้อยละ 10 และส่วนหนึ่ง แล้วแต่ความคุ้นเคย ถ้าชอบพอก็จะไปร่วมงานมีจำนวนร้อยละ 90

1.2 นำเสนอจำนวนร้อยละของข้อความด้านสถานภาพภูมิหลังของผู้รับการถ่ายทอดงานแกะสลักไม้ในแบบพื้นบ้านจำนวน 5 คน

ตารางที่ 3 ภูมิหลังของผู้รับการถ่ายทอดแบบพื้นบ้าน

ข้อที่	ข้อความ	จำนวน	ร้อยละ
1	อายุ 12 ปี	1	20
	อายุ 13 ปี	1	20
	อายุ 14 ปี	1	20
	อายุ 18 ปี	1	20
	อายุ 23 ปี	1	20
2	เพศ () ชาย	5	100
	() หญิง	-	-
3	ศาสนา พุทธ	5	100
	คริสต์		
	อิสลาม		
	อื่น ๆ โปรเตสแตนต์		
4	ภูมิลำเนาเดิมอยู่ที่จังหวัด ลำปาง	5	100
	อำเภอ แม่ทะ	5	100
	ตำบล นาครีว	5	100
	หมู่ที่ 3	2	40
	6	3	60
5	สัญชาติ ไทย	5	100
	เชื้อชาติ ไทย	5	100

ตารางที่ 3 (ต่อ)

ข้อที่	ข้อความ	จำนวน	ร้อยละ
6	สถานภาพครอบครัว สมรส โสด อยู่ย่ำร้าง	5	100
7	ระดับการศึกษา ประถมศึกษาปีที่ 1 - ประถมปีที่ 4 ประถมศึกษาปีที่ 5 - ประถมปีที่ 6 มัธยมศึกษาปีที่ 1 - มัธยมศึกษาปีที่ 3 มัธยมศึกษาปีที่ 4 - มัธยมศึกษาปีที่ 6 สูงกว่ามัธยมศึกษาปีที่ 6 อื่น ๆ โปรดระบุ	5	
8	อาชีพหลัก ทำนา ทำไร่ - ทำสวน ค้าขาย รับจ้าง แกะสลักไม้ อื่น ๆ โปรดระบุ	5	100
9	รายได้ต่อเดือนจากการแกะสลักไม้ ต่ำกว่า 1,500 บาท	2	40
	1,500 - 2,500 บาท	3	60

ตารางที่ 3 (ต่อ)

ข้อที่	ข้อความ	จำนวน	ร้อยละ
10	2,500 - 3,500 บาท	5	100
	3,500 - 4,500 บาท		
	4,500 บาทขึ้นไป		
	อื่น ๆ โปรดระบุ (ไม่มีรายได้พิเศษ)		
	ท่านมีสุขภาพ		
11	แข็งแรง	5	100
	ไม่แข็งแรง เพราะ		
	อื่น ๆ โปรดระบุ		
	ท่านมีความสนใจงานแกะสลักไม้เพียงใด		
12	สนใจมาก	1	20
	สนใจปานกลาง		
	ไม่สนใจเลย		
	ท่านเคยเรียนการแกะสลักไม้มานานายเป็นระยะเวลา		
	1 ปี		
13	2 ปี	2	40
	3 ปี	2	40
	อื่น ๆ โปรดระบุ		
13	ท่านมีรายได้หลักหรือไม่		
	มีรายได้ประมาณ 1,000 บาท/เดือน	2	40
	1,200 บาท/เดือน	1	20

ตารางที่ 3 (ต่อ)

ข้อที่	ข้อความ	จำนวน	ร้อยละ
14	1,500 บาท/เดือน	1	20
	2,000 บาท/เดือน	1	20
	ท่านมีรายได้พิเศษหรือไม่ มีประมาณ.....บาท/เดือน	2	40
	ไม่มีรายได้	5	100
	อื่น ๆ โปรดระบุ		
15	ท่านเดินทางเข้าไปในตัวเมือง(เวียง)กี่ครั้ง/เดือน		
	1-5 ครั้งต่อเดือน	4	80
	6-10 ครั้งต่อเดือน	1	20
	10-15 ครั้งต่อเดือน		
	ไม่เข้าเมืองเลยถ้ามี มีกิจธุระจำเป็น อื่น ๆ โปรดระบุ		
16	ถ้ามีงานบุญภายในหมู่บ้านท่านจะทำอย่างไร		
	หยุดงานประจำแล้วร่วมงานทุกครั้ง	5	100
	ไม่หยุดงานประจำ แล้วแต่ความคุ้นเคยของเจ้าภาพถ้าชองพอกันก็จะไปร่วมงาน อื่น ๆ โปรดระบุ		

จากตารางที่ 3 เป็นสภาพภูมิหลัง ในส่วนของผู้รับการถ่ายทอดงานแกะสลักไม้ในแบบพื้นบ้าน จากกลุ่มตัวอย่าง จำนวน 5 คน พบว่ามีอายุเรียงลำดับได้ดังนี้คือ 12 ปี, 13 ปี, 14 ปี, 18 ปี, และ 23 ปี เป็นเพศชาย และนับถือศาสนาพุทธทั้งหมด ภูมิลำเนาอยู่จังหวัดลำปาง อำเภอแม่ทะ ตำบลนาครีว หมู่ที่ 3 และหมู่ที่ 6 มีสัญชาติและเชื้อชาติไทย สถานภาพครอบครัวทั้งหมดยังโสด ระดับการศึกษาทั้งหมด ประถมปีที่ 5 - ประถมปีที่ 6 มีอาชีพหลัก ทำนาทั้งหมด รายได้ต่อเดือนจากการแกะสลักไม้ ต่ำกว่า 1,500 บาท ร้อยละ 40 1,500 บาท ถึง 2,500 บาท ร้อยละ 60 ทั้งหมดมีสุขภาพแข็งแรง มีความสนใจงานแกะสลักไม้ในชั้นสนใจมากทั้งหมด เคยเรียนการแกะสลักไม้มานานเป็นระยะเวลา 1 ปี ร้อยละ 20, 2 ปี ร้อยละ 40, 3 ปี ร้อยละ 40 มีรายได้หลักต่อเดือนประมาณ 1,000 บาทต่อเดือน ร้อยละ 40 ประมาณ 1,200 บาทต่อเดือน ร้อยละ 20 ประมาณ 1,500 บาทต่อเดือน ร้อยละ 20 และ

ประมาณ 2,000 บาทต่อเดือน ร้อยละ 20 ทุกคนตอบว่าไม่มีรายได้พิเศษ การเดินทางเข้าไปในตัวเมือง (เวียง) 1 ถึง 5 ครั้ง ต่อเดือนมีร้อยละ 80 และ 6 ถึง 10 ครั้งต่อเดือน มีร้อยละ 20 การไปร่วมงานบุญภายในหมู่บ้านทุกคนเลือกหยุดงานประจำแล้วร่วมงานทุกครั้ง

1.3 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลด้านสถานภาพภูมิหลังด้านต่าง ๆ ของผู้ปฏิบัติการสอนในวิชาแกะสลัก และแกะสลัก 2 ที่เปิดสอนในวิทยาเขตเพาะช่าง สถาบันเทคโนโลยีราชมงคล เนื่องจากมีประชากรที่ศึกษาเพียง 2 คนจึงใช้วิธีนำเสนอด้วยการเขียนบรรยายแทนการหาค่าร้อยละ ดังรายละเอียดต่อไปนี้

อาจารย์ท่านที่ 1 ตำแหน่งอาจารย์ 2 ระดับ 6 มีหน้าที่ประจำคือ สอนแผนกวิชาเครื่องไม้ อายุ 48 ปี นับถือศาสนาพุทธ เชื้อชาติไทย สัญชาติไทย ภูมิลำเนาอยู่จังหวัดสุพรรณบุรี อำเภอบางปลาม้า ตำบลบางปลาม้า หมู่ที่ 29 สถานภาพสมรสแล้ว ประวัติการศึกษา ระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ (ปวช.) สาขาหัตถกรรม ระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง (ปวส.) สาขา หัตถกรรม ปริญญาตรีสาขาศิลปกรรม และวุฒิอื่น ๆ คือ พมช., ป.มศ. เข้ารับราชการเมื่อปี พ.ศ.2515 ตำแหน่งครู ปฏิบัติงานรับผิดชอบครั้งแรกสอนวิชา, สังคมศึกษา, พลศึกษา รายได้ประจำเดือนประมาณ 12,000 บาท ถึง 15,000 บาท ส่วนรายได้พิเศษนอกเหนือจากรายได้ประจำประมาณเดือนละ 5,000 บาท ถึง 8,000 บาท เป็นสมาชิกของกลุ่มทางสังคมหรืออาชีพคือ สมาชิกคุรุสภา, สโมสรลูกเสือวิสามัญ มีความสนใจในการชมนิทรรศการประเภทนิทรรศการผลงานศิลปินชื่อดัง ในการแกะสลักไม้ และนิทรรศการศิลปหัตถกรรมนักเรียนแห่งชาติ ไม่เคยร่วมปฏิบัติการแกะสลักไม้กับเพื่อนร่วมงาน และมีประสบการณ์ในการสอนงานแกะสลักไม้มานาน 4 ปี

อาจารย์ท่านที่ 2 ตำแหน่งอาจารย์ 3 ระดับ 8 หน้าที่ประจำทำการสอนในแผนกวิชางานไม้ อายุ 59 ปี นับถือศาสนาพุทธ เชื้อชาติไทย สัญชาติไทย ภูมิลำเนาอยู่ที่จังหวัดพัทลุง อำเภอควนขนุน ตำบลตะโหนดดัดวน หมู่ที่ 3 สถานภาพสมรสแล้ว ประวัติการศึกษา ประกาศนียบัตรวิชาชีพ (ปวช.) สาขา (ช่างไม้) เทคนิคพัทลุง ปริญญาตรีสาขามัธยมศึกษา วุฒิอื่น ๆ ป.บอ. โรงเรียนฝึกหัดครูอาชีพศึกษา เข้ารับราชการเมื่อปี พ.ศ.2499 ให้ตำแหน่งครู รายได้ประจำเดือนละประมาณ 15,000 บาทขึ้นไป ส่วนรายได้พิเศษนอกเหนือจากรายได้ประจำประมาณเดือนละ 5,000 บาท ถึง 8,000 บาท เป็นสมาชิกของกลุ่มทางสังคมหรืออาชีพอื่น ๆ คือ สมาคมสโมสรลูกเสือวิสามัญ แห่งประเทศไทย, สมาชิกคุรุสภา มีความสนใจในการชมนิทรรศการเครื่องจักรงานไม้และอุปกรณ์นิทรรศการผลงานศิลปินชื่อดัง ในการแกะสลักไม้, นิทรรศการศิลปกรรมหัตถกรรมนักเรียนแห่งชาติ และนิทรรศการศิลปหัตถกรรมพื้นบ้านจากต่างจังหวัด และไม่เคยร่วมปฏิบัติแกะสลักไม้กับเพื่อนร่วมงานเลย และมีประสบการณ์แกะสลักมา 5 ปี

1.4 นำเสนอจำนวนร้อยละของข้อความด้านสถานภาพภูมิหลังของผู้เรียนงานแกะสลักไม้ ในวิทยาเขตเพาะช่าง มีสถาบันเทคโนโลยีราชมงคลจำนวน 30 คน

ตารางที่ 4 แสดงภูมิหลังของผู้เรียน

ข้อที่	ข้อความ	จำนวน	ร้อยละ
1	อายุ 19 ปี	4	13
	อายุ 20 ปี	4	13
	อายุ 21 ปี	9	30
	อายุ 22 ปี	6	20
	อายุ 23 ปี	4	13
	อายุ 24 ปี	3	10
2	เพศ () ชาย	30	100
	() หญิง		
3	ศาสนา () พุทธ	30	100
	() คริสต์		
	() อิสลาม		
	() อื่น ๆ โปรดระบุ		
4	ภูมิลำเนาเดิมอยู่ กทม.	23	77
	ต่างจังหวัด	7	23
5	ปัจจุบันกำลังศึกษาอยู่แผนกวิชาเครื่องไม้	30	100
	วิชาเอา เครื่องไม้	30	100
	สังกัด คณะวิชาศิลปหัตถกรรม	30	100
6	กำลังศึกษาอยู่ชั้นปีที่ 2 ของระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง (ปวส.)		

ตารางที่ 4 (ต่อ)

ข้อที่	ข้อความ	จำนวน	ร้อยละ
7	ท่านสำเร็จการศึกษาระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ (ปวช.)		
	จากสถาบันการศึกษา ของรัฐ	11	37
	ของเอกชน	19	63
	เมื่อปีการศึกษา 2532	3	10
	2534	5	16
	2535	4	14
	2536	18	60
	ในสาขาวิชา ศิลปประยุกต์	13	44
	สถาปัตยกรรม	5	16
	ศิลปหัตถกรรม	5	16
เคหภัณฑ์	7	24	
8	ผลการศึกษาของท่านอยู่ในระดับใด		
	1. 2.00 - 2.50	12	40
	2. 2.50 - 3.00	12	40
	3. 3.00 - 3.50	4	13
	4. 3.50 - 4.00	-	-
5. ต่ำกว่า 2.00	2	7	
9	ท่านมีค่าใช้จ่ายในการจัดหาวัสดุฝึกหรืออุปกรณ์ทางการศึกษา		
	ประมาณเดือนละเท่าใด		
	1. 1,500 - 2,000 บาท	17	57
2. 2,000 - 2,500 บาท	6	20	

ตารางที่ 4 (ต่อ)

ข้อที่	ข้อความ	จำนวน	ร้อยละ
	3. 2,500 - 3,000 บาท	2	7
	4. 3,500 บาทขึ้นไป	4	13
	5. อื่น ๆ โปรดระบุ ไม่นั่นเอง		
10	ท่านต้องจัดซื้อวัสดุอุปกรณ์ในการปฏิบัติงานวิชาแกะสลัก 1 หรือแกะสลัก 2 แต่ละครั้งหรือไม่		
	1. ซื้อครั้งละประมาณ 100-300 บาท	23	77
	300-500 บาท	7	23
	2. ไม่ต้องซื้อเพราะ	-	-
	3. อื่น ๆ โปรดระบุ	-	-
11	ท่านมีสุขภาพร่างกาย	-	-
	1. แข็งแรง	28	93
	2. ไม่แข็งแรง	-	-
	3. อื่น ๆ โปรดระบุ ไม่นั่นเสมอไป	2	7
12	ท่านมีความสนใจงานแกะสลักไม้เพียงใด		
	1. สนใจมาก	30	100
	2. สนใจปานกลาง	-	-
	3. ไม่สนใจเลย	-	-
13	ปัจจุบันท่านเป็นสมาชิกชมรมฯ หรือร่วมกิจกรรมอื่น ๆ ภายในวิทยาเขตฯ หรือไม่		
13	ถ้ามีงานบุญภายในหมู่บ้าน ท่านจะทำอย่างไร		
	1. เป็นสมาชิกชมรมฯ และร่วมกิจกรรม	3	10

ตารางที่ 4 (ต่อ)

ข้อที่	ข้อความ	จำนวน	ร้อยละ
14	2. ไม่เป็นสมาชิกชมรมฯ แต่ร่วมทำกิจกรรม	16	53
	3. ไม่เป็นสมาชิกชมรมฯ และไม่ร่วมกิจกรรม	10	34
	4. เป็นสมาชิกชมรมฯ แต่ไม่ร่วมกิจกรรม	-	-
	5. อื่น ๆ โปรดระบุ กรรมการสโมสรฯ	1	3
	ปัจจุบันท่านเป็นสมาชิกสมาคมหรือร่วมกิจกรรมอื่น ๆ นอกวิทยาเขตฯ หรือไม่		
15	1. เป็น	-	-
	2. ไม่เป็น	30	100
	3. อื่น ๆ โปรดระบุ	-	-
16	ท่านทำกิจกรรมที่เกี่ยวกับประเพณีและวัฒนธรรมประจำหรือไม่		
	1. ประจำเพราะ	-	-
	2. นาน ๆ ครั้งเพราะ	24	80
16	3. อื่น ๆ โปรดระบุ	6	20
	ท่านมีประสบการณ์เดิมเกี่ยวกับงานแกะสลักหรือไม่		
	1. มีประสบการณ์เดิมคือ	-	-
16	2. ไม่มีเพราะ	30	100
	3. อื่น ๆ โปรดระบุ	-	-

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

จากตารางที่ 4 เน้นข้อความด้านสถานภาพภูมิหลังของผู้เรียนวิชาแกะสลักไม้ ในวิทยาเขตเพาะช่าง สถาบันเทคโนโลยีราชมงคล จำนวน 30 คน โดยมีผลในด้านต่าง ๆ ดังนี้ อายุ 21 ปี ร้อยละ 30 อายุ 22 ปี ร้อยละ 20 อายุ 19,20,23 ปี ร้อยละ 13 อายุ 24 ปี ร้อยละ 10 ประชากรทั้งหมดเป็นนักศึกษาชาย และนับถือศาสนาพุทธ คิดเป็นร้อยละ 100 ภูมิลำเนาเดิมอยู่ที่กรุงเทพมหานคร ร้อยละ 77 อยู่ต่างจังหวัดร้อยละ 23 ได้แก่จังหวัดอ่างทอง ออยุธยา สงขลา สระบุรี นครศรีธรรมราช ประชากรทั้งหมดศึกษาอยู่แผนกวิชาเครื่องไม้ วิชาเอกเครื่องไม้ สังกัดคณะวิชาศิลปหัตถกรรม กำลังศึกษาอยู่ชั้นปีที่ 2 ของระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง (ปวส.) โดยสำเร็จการศึกษาระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ (ปวช.) จากสถาบันการศึกษาของรัฐ ร้อยละ 37 และสำเร็จการศึกษาจากสถาบันการศึกษาของเอกชน ร้อยละ 63 โดยสำเร็จการศึกษาเมื่อปี พ.ศ.2536 ร้อยละ 60 พ.ศ.2534 ร้อยละ 16 พ.ศ.2535 ร้อยละ 14 พ.ศ.2532 ร้อยละ 10 สาขาวิชาศิลปะประยุกต์ ร้อยละ 44 สาขาวิชาเคหะภัณฑ์ร้อยละ 24 สาขาวิชาสถาปัตยกรรมและศิลปหัตถกรรม เป็นร้อยละ 16 ผลการศึกษาปัจจุบันอยู่ในระดับ 2.00 - 2.50 และ 2.50 - 3.00 ร้อยละ 40 มีผลการศึกษา 3.00 - 3.50 ร้อยละ 13 และต่ำกว่า 2.00 ร้อยละ 7 มีค่าใช้จ่ายในการจัดหาวัสดุฝึกหรืออุปกรณ์ทางการศึกษาประมาณเดือนละ 1,500-2,000 บาท ร้อยละ 20 เดือนละ 3,500 บาทขึ้นไป ร้อยละ 13 เดือนละ 2,500 - 3,000 บาท ร้อยละ 7 และอื่น ๆ โปรตรระบุ ร้อยละ 3 การจัดซื้อวัสดุอุปกรณ์ในการปฏิบัติงานวิชาแกะสลัก 1 หรือแกะสลัก 2 ในแต่ละครั้ง ครั้งละประมาณ 100-300 บาท ร้อยละ 77 ครั้งละประมาณ 300-500 บาท ร้อยละ 23 ด้านสุขภาพผู้เรียนตอบว่า มีสุขภาพแข็งแรงร้อยละ 93 และอื่น ๆ โปรตรระบุ ให้คำตอบว่าบางครั้งก็จะบ่อยบ้าง ร้อยละ 7 ความสนใจงานแกะสลักไม้ของผู้เรียนทั้งหมดให้คำตอบว่าสนใจมาก ร้อยละ 100 การเข้าร่วมเป็นสมาชิกชมรมฯ หรือร่วมกิจกรรมอื่น ๆ ภายในวิทยาเขตฯ ผลปรากฏว่าผู้เรียนไม่เป็นสมาชิกชมรมฯ แต่ร่วมทำกิจกรรมร้อยละ 53 ไม่เป็นสมาชิกชมรมฯ และร่วมกิจกรรมร้อยละ 10 และอื่น ๆ ที่ระบุ คิดเป็นร้อยละ 3 คือเป็นกรรมการสโมสรฯ การเป็นสมาชิกฯ นอกวิทยาเขตคิดเป็นร้อยละ 100 ส่วนการทำกิจกรรมที่เกี่ยวกับประเพณีและวัฒนธรรมประจำหรือไม่ คำตอบคือผู้เรียนตอบว่านาน ๆ ครั้ง คิดเป็นร้อยละ 80 โดยให้เหตุผลส่วนใหญ่ว่าไม่ค่อยมีเวลาและอื่น ๆ คิดเป็นร้อยละ 20 โดยให้เหตุผลส่วนใหญ่ว่าไม่มีความสะดวกในการเดินทาง ห่างไกลบ้าง ด้านประสบการณ์เดิมเกี่ยวกับงานแกะสลักพบว่าผู้เรียนทั้งหมดให้คำตอบว่าไม่มีเลย โดยให้เหตุผลว่า สถานศึกษาเดิมไม่มีการเรียนการสอนด้านนี้

2.1 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลด้านวัตถุประสงค์ของการถ่ายทอดการแกะสลักไม้ใน ส่วนของผู้ให้การถ่ายทอดการแกะสลักไม้ ซึ่งจะนำเสนอด้วยข้อความคำตอบพร้อมแจกแจงความ ถัด ในส่วนที่มีคำตอบซ้ำกัน คือ วัตถุประสงค์ในการถ่ายทอดการแกะสลักไม้ขั้นตอนต่อไปนี้อย่างไรบ้าง

13. ด้านความสามารถที่จะเลือกชนิดของ ไม้ที่ใช้ในการแกะสลักว่ามีวัตถุประสงค์ใด บ้าง คำตอบที่ได้คือ

	ความถี่
1. เพื่อให้รู้จักลักษณะของ ไม้ที่ใช้แกะ	1
2. เพื่อให้รู้จักชนิดของ ไม้	1
3. เพื่อให้ได้ขนาดตรงกับแบบ	1
4. เพื่อดูลักษณะของ ไม้ว่ามีตำหนิหรือไม่	1
5. เพื่อให้ง่ายต่อการแกะสลัก	1
6. เพื่อให้มีคุณภาพในชิ้นงาน	1
7. เพื่อให้ดูเป็นแบบธรรมชาติและดูเก่า ยังคงมีลักษณะเหมือนเดิม	1
8. เพื่อใช้วัสดุในท้องถิ่นที่มีคุณค่าให้ได้ประโยชน์	1
9. เพื่อให้มีงานทำ รายได้ อาชีพเสริม	1
10. เพื่อการสืบสานต่องานศิลปะ	1
11. เพื่อให้มีความเหมาะสมตามลักษณะของแบบที่จะแกะ	1
12. เพื่อความสะดวกในการแกะสลัก	1
13. เพื่อการตรวจสอบ ไม้ที่จะใช้แกะ	1
14. เพื่อช่วยส่งผลให้งานแกะสลักมีคุณค่าในผลงาน	1
15. เพื่อสร้างความสะดวกสบาย	1
16. เพื่อให้ตกแต่งได้ง่าย	1
17. เพื่อให้ได้ ไม้เนื้อดีมีคุณภาพ	1
18. เพื่อให้ได้ ไม้ที่มีสีสวยงาม	1

ด้านความสามารถที่จะเลือก ชนิดของ ไม้ ที่ใช้ในการแกะสลักว่ามีวัตถุประสงค์ใด บ้าง คำตอบที่ได้คือ รู้จักลักษณะ ชนิดของ ไม้ว่ามีตำหนิหรือไม่ ซึ่งจะส่งผลต่อขั้นตอนการร่าง แบบ และยังสัมพันธ์กับวิธีการแกะสลัก คุณภาพของชิ้นงานเพื่อให้เกิดความสะดวกสบาย คุณค่าทั้ง ทางรูปแบบและตัวเนื้อวัสดุคือ ไม้ที่ใช้ทำด้วย ยังมีส่วนที่เป็นธรรมชาติ ที่ผู้แกะสลักสามารถรักษา คุณลักษณะเดิมของ ไม้ไว้ได้เป็นการสืบสานศิลปะ ซึ่งเป็นผลมาจากการเลือกชนิดของ ไม้ข้างต้น

14. ด้านความสามารถในการเตรียมไม้ก่อนที่จะนำมาแกะสลัก

	ความถี่
1. ความสะดวกในการแกะสลัก	8
2. ประหยัดขนาดไม้	3
3. ช่วยให้เห็นรูปทรงชัดเจนขึ้น	2
4. เพื่อให้ได้ไม้ที่มีคุณภาพตามชนิดของไม้	2
5. วางลวดลายหรือแบบที่จะแกะสลักได้	2
6. มีความเหมาะสมกับรูปที่จะแกะสลัก	2
7. รู้จักชนิดของไม้	2
8. รู้จักลักษณะของไม้	2

ด้านความสามารถ ในการเตรียมไม้ ก่อนที่จะนำมาแกะสลักว่ามีวัตถุประสงค์ใดบ้างคำตอบที่ได้คือ ความสะดวกในการแกะสลัก ประหยัดขนาดไม้ช่วยให้เห็นรูปทรงชัดเจนขึ้น เพื่อให้ได้ไม้ที่มีคุณภาพตามชนิดของไม้ วางลวดลายหรือแบบที่จะแกะสลักได้ มีความเหมาะสมกับรูปแบบแกะสลัก รู้จักชนิดของไม้และรู้จักลักษณะของไม้

15. ด้านการเลือกขนาดของไม้ให้สัมพันธ์กับขนาดของงานและลวดลาย ท่านมีวัตถุประสงค์เพื่ออะไร คำตอบที่ได้คือ

	ความถี่
1. ประหยัดไม้	8
2. ประหยัดเวลา	2
3. ประหยัดแรงงาน	2
4. ทำงานง่ายกว่าชิ้นใหญ่	4
5. แบบออกมาจะดูสวยงามถ้าเอาไม้เป็นเกณฑ์	1
6. ความเหมาะสมของรูปทรง แกะสลักได้ทุกรูปแบบตามลักษณะไม้	2
7. ถ้าเห็นไม้แล้วจึงกำหนดรูปแบบได้	2
8. เพื่อความสวยงาม	3

ด้านการเลือกขนาดของ ไม้ให้สัมพันธ์กับขนาดของงานและลวดลายท่านมีวัตถุประสงค์เพื่ออะไร คำตอบที่ได้ก็คือ ประหยัดไม้ ทำงานง่ายกว่าชิ้นใหญ่ เพื่อความสวยงาม ประหยัดเวลา ประหยัดแรงงาน ความเหมาะสมของรูปทรง แกะสลักได้ทุกรูปแบบตามลักษณะของไม้ ถ้าเห็นแล้วจึงกำหนดรูปแบบได้ แบบออกมาจะดูสวยงามถ้าเอาไม้เป็นเกณฑ์

16. ก่อนแกะสลักไม่มีการร่างภาพเพื่ออะไรบ้าง

	ความถี่
1. เพื่อเน้นจินตนาการให้ชัดเจนยิ่งขึ้น	1
2. เพื่อจะได้ไม่ผิดพลาดเวลาแกะสลัก	4
3. เพื่อความถูกต้องในการขึ้นรูป	3
4. ไม่เสียเวลาในการแกะสลักขึ้นรูป	1
5. กำหนดขนาดและสัดส่วน	5
6. ความเข้าใจในการแกะสลัก	5

ก่อนแกะสลักไม่มีการร่างภาพเพื่ออะไรบ้าง คำตอบที่ได้คือกำหนดขนาดและสัดส่วน ความเข้าใจในการแกะสลัก เพื่อจะได้ไม่ผิดพลาดเวลาแกะสลัก เพื่อความถูกต้องในการขึ้นรูป เพื่อเน้นจินตนาการให้ชัดเจนยิ่งขึ้น ไม่เสียเวลาในการแกะสลักขึ้นรูป

17. หลังจากร่างภาพต้องขึ้นโครงการแกะสลักในขั้นต้น เพื่ออะไรบ้าง

	ความถี่
1. เพื่อให้เห็นรูปร่างของสิ่งที่จะแกะ	3
2. เพื่อแกะส่วนที่ไม่ต้องการออก	2
3. เพื่อให้ดูลักษณะของแบบ	2
4. เจาะแบบเพื่อทำรายละเอียดต่อไป	1
5. ถากและโกรนความภาพร่าง	1
6. เพื่อให้เกิดรูปทรงคร่าว ๆ ก่อน	1
7. เพื่อให้เกิดความเข้าใจในรูปทรง	2
8. เพื่อกำหนดเส้นรอบนอกของลวดลาย	1
9. เพื่อกำหนดระยะขอบลวดลาย	1
10. เพื่อให้มีความถูกต้องของแบบที่จะแกะ	1
11. เพื่อตรวจสอบความผิดพลาดได้ง่าย	1
12. เพื่อช่วยให้งานเสร็จเร็ว	1

หลังจากร่างภาพต้องขึ้นโครงการแกะสลักในขั้นต้น เพื่ออะไรบ้าง คำตอบที่ได้คือ เพื่อให้เห็นรูปร่างของสิ่งที่จะแกะ แกะส่วนที่ไม่ต้องการออก ดูลักษณะของแบบ ความเข้าใจในรูปทรง เจาะแบบเพื่อทำรายละเอียดต่อไป ถากและโกรนตามภาพร่าง ให้เกิดรูปทรงคร่าว ๆ ก่อน กำหนดเส้นรอบนอกของลวดลาย กำหนดระยะของลวดลาย ความถูกต้องของแบบที่จะแกะ ตรวจสอบความผิดพลาดได้ง่าย และช่วยให้งานเสร็จเร็ว

18. การตกแต่งรูปทรงของงานแกะสลักไม้เพื่ออะไร

	ความถี่
1. เพื่อความถูกต้องชัดเจน	1
2. เพื่อความสวยงาม	7
3. เพื่อความถูกต้องและเหมือนจริง	3
4. เพื่อให้เกิดความสมบูรณ์	1
5. เพื่อให้เห็นรายละเอียด	2
6. เพื่อให้เห็นสัดส่วน	1

การตกแต่งรูปทรงของงานแกะสลักไม้เพื่ออะไร คำตอบที่ได้คือ เพื่อความสวยงาม เพื่อความถูกต้องและเหมือนจริง เพื่อให้เห็นรายละเอียด เพื่อความชัดเจน เพื่อให้เกิดความสมบูรณ์และเพื่อให้เห็นสัดส่วน

19. การตกแต่งผิวงานไม้แกะสลักเพื่ออะไร

	ความถี่
1. เก็บรายละเอียดส่วนผิว	1
2. สร้างความเรียบร้อยเหมือนจริง	6
3. เกิดความสวยงาม	7
4. ให้เกิดความสมบูรณ์	2
5. เพื่อให้ได้ผิวไม้ตามที่เราวาดมโนภาพขึ้น	1

การตกแต่งผิวงานไม้แกะสลักเพื่ออะไร คำตอบที่ได้คือ เกิดความสวยงาม สร้างความเรียบร้อยเหมือนจริง ให้เกิดความสมบูรณ์ เก็บรายละเอียดส่วนผิว เพื่อให้ได้ผิวไม้ตามที่เราวาดมโนภาพขึ้น

จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

20. ความสามารถด้านการแกะสลักไม้ ใช้วัดระดับความสามารถจากกลุ่มตัวอย่าง 10 คน โดยให้ ผู้ระดับความสามารถที่ตนเองมีความสามารถในการแกะสลักไม้

ตารางที่ 5 ความสามารถด้านการแกะสลักไม้ของผู้ถ่ายทอด

ชื่อ	ข้อความ	ระดับความสามารถ					รวม (คน)
		ดีมาก	ดี	พอใช้	ไม่เคยทำ		
		4	3	2	1	-	
1	การเดินเส้นของลวดลายบนผิวไม้เรียบ	3	5	1	1		10
2	การแกะสลักลวดลายอย่างตื้นๆ ลึกประมาณครึ่งเซนติเมตร ถึง 1 เซนติเมตร	3	7				10
3	การแกะสลักลวดลายอย่างลึก ประมาณ 1 เซนติเมตรถึง 5 เซนติเมตร	3	6	1			10
4	การแกะสลักลวดลายแบบเจาะทะลุของแผ่นไม้หนา 1 นิ้ว	4	4	2			10

ศูนย์วิทยบริการ
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ตารางที่ 5 (ต่อ)

ข้อ	ข้อความ	ระดับความสามารถ				(คน)
		ดีมาก	ดี	พอใช้	ไม่เคยทำ	
		4	3	2	1	
5	การแกะสลักกลวดลายทะเลที่ทั้งสองด้าน สามารถใช้ประโยชน์ทั้งสองด้าน	3	4	3		10
6	การแกะสลักภาพทิวทัศน์บนแผ่นไม้หนา 3 นิ้ว	3	6	1		10
7	การแกะสลักภาพป่าบนท่อนไม้ทรงกลมเส้นผ่าศูนย์กลาง 60 เซนติเมตร	2	7	1		10
8	การแกะสลักรูปลอยตัวขนาดเล็ก เช่น ปลา แมว ฯลฯ (ประมาณ 10x10x10 cm.)	6	4			10
9	การแกะสลักรูปลอยตัวขนาดปานกลาง เช่น ไม้ กวาง (ประมาณ 1x1x1 ฟุต)	5	4	1		10
10	การแกะสลักรูปลอยตัวขนาดใหญ่ เช่น กระทิง ไม้ ช้าง ทูททำทาง (ประมาณสูง 1 เมตรขึ้นไป)	5	4	1		10

คำอธิบายระดับการประเมิน

ดีมาก หมายถึง ผู้แกะสลักมีความชำนาญ ผลงานที่ออกมาสวยงามและถูกต้อง
 ดี หมายถึง ผู้แกะสลักทำได้ดี ผลงานที่ออกมาสวยงามและถูกต้อง
 พอใช้ หมายถึง ผู้แกะสลักสามารถทำได้ ผลงานที่ออกมาอยู่ระดับปานกลาง
 ไม่เคยทำ หมายถึง ผู้แกะสลักไม่เคยแกะสลักงานประเภทนี้มาก่อน ต้องการ

เวลาในการฝึก

จากตารางที่ 5 ระดับความสามารถ 4 ระดับพบว่า การเดินเส้นของลวดลายบนผิวไม้เรียบ ทำได้ดีมาก คิดเป็นร้อยละ 30 ทำได้ดี คิดเป็น ร้อยละ 50 พอใช้ คิดเป็นร้อยละ 10 และไม่เคยทำ คิดเป็นร้อยละ 10 การแกะสลักลวดลายอย่างตื้นๆ ลึกประมาณ ครึ่งเซนติเมตร ถึง 1 เซนติเมตร ทำได้ดีมากคิดเป็นร้อยละ 30 ทำได้ดีคิดเป็นร้อยละ 70 การแกะสลักลวดลายอย่างลึกประมาณ 1 เซนติเมตร ถึง 5 เซนติเมตร ทำได้ดีมากคิดเป็นร้อยละ 30 ทำได้ดีคิดเป็นร้อยละ 60 พอทำได้พอใช้คิดเป็นร้อยละ 10 การแกะสลักลวดลายแบบเจาะทะลุแผ่นไม้ หนา 1 นิ้ว ทำได้ดีมาก คิดเป็นร้อยละ 40 ทำได้ดี คิดเป็นร้อยละ 40 พอทำได้พอใช้ คิดเป็นร้อยละ 10 ไม่เคยทำ คิดเป็นร้อยละ 10 การแกะสลักลวดลายทะลุทั้งสองด้านสามารถใช้ประโยชน์ทั้งสองด้าน ทำได้ดีมากคิดเป็นร้อยละ 30 ทำได้ดีคิดเป็นร้อยละ 40 พอทำได้พอใช้คิดเป็นร้อยละ 20 ไม่เคยทำ คิดเป็นร้อยละ 10 การแกะสลักภาพทิวทัศน์บนแผ่นไม้หนา 3 นิ้ว ทำได้ดีมากคิดเป็นร้อยละ 30 ทำได้ดีคิดเป็นร้อยละ 60 พอทำได้พอใช้คิดเป็นร้อยละ 10 การแกะสลักรูปภาพป่าบนท่อนไม้ทรงกลมเส้นผ่าศูนย์กลาง 60 เซนติเมตร ทำได้ดีมากคิดเป็นร้อยละ 20 ทำได้ดีคิดเป็นร้อยละ 70 พอทำได้ คิดเป็นร้อยละ 10 การแกะสลักรูปลอยตัวขนาดเล็กเช่น ปลา แมว ฯลฯ (ประมาณ 10 x 10 x 10 เซนติเมตร) ทำได้ดีมากคิดเป็นร้อยละ 60 ทำได้ดีคิดเป็นร้อยละ 40 การแกะสลักรูปลอยตัวขนาดปานกลาง เช่น ม้า กวาง (ประมาณ 1 ฟุต x 1 ฟุต x 1ฟุต) ทำได้ดีมากคิดเป็นร้อยละ 50 ทำได้ดีคิดเป็นร้อยละ 40 พอทำได้พอใช้คิดเป็นร้อยละ 10 การแกะสลักรูปลอยตัวขนาดใหญ่ เช่น กระทิง, ม้า ช้าง ทุกท่าทาง (สูงประมาณ 1 เมตร ขึ้นไป) ทำได้ดีมากคิดเป็นร้อยละ 50 ทำได้ดี คิดเป็นร้อยละ 40 ทำได้พอใช้คิดเป็นร้อยละ

21. ความชำนาญด้านแกะสลักไม้ ของผู้ให้การถ่ายทอด ใช้อัตราการประมาณระยะเวลาในการปฏิบัติงานชนิดเดียวกัน มีผลดังนี้คือ

การเดินเส้นของลวดลายบนผิวไม้เรียบขนาด 1 ฟุต x 1 ฟุต (เป็นลายดอกพุดताल)		
ใช้เวลาทำงาน	1 วัน	คิดเป็นร้อยละ 80
ใช้เวลาทำงาน	2 วัน	คิดเป็นร้อยละ 10
ใช้เวลาทำงาน	3 วัน	คิดเป็นร้อยละ 10

การแกะสลักลวดลายอย่างตื้น ๆ ลึกประมาณ ครึ่งเซนติเมตร ถึง 1 เซนติเมตร
ขนาด 1 ฟุต x 1 ฟุต (เป็นลายดอกพุดताल)

ใช้เวลาทำงาน	1 วัน	คิดเป็นร้อยละ 50
ใช้เวลาทำงาน	3 วัน	คิดเป็นร้อยละ 30
ใช้เวลาทำงาน	2 วัน	คิดเป็นร้อยละ 20

การแกะสลักลวดลายอย่างลึกประมาณ 1 เซนติเมตร ถึง 5 เซนติเมตร ขนาด 1
ฟุต x 1 ฟุต (เป็นลายดอกพุดताल)

ใช้เวลาทำงาน	2 วัน	คิดเป็นร้อยละ 40
ใช้เวลาทำงาน	1 วัน	คิดเป็นร้อยละ 20
ใช้เวลาทำงาน	3 วัน	คิดเป็นร้อยละ 20
ใช้เวลาทำงาน	5 วัน	คิดเป็นร้อยละ 20

การแกะสลักลวดลายแบบเจาะทะลุของแผ่นไม้หนา 1 นิ้ว ขนาด 1 ฟุต x 1 ฟุต (เป็นลายดอกพุดताल)

ใช้เวลาทำงาน	5 วัน	คิดเป็นร้อยละ 40
ใช้เวลาทำงาน	2 วัน	คิดเป็นร้อยละ 20
ใช้เวลาทำงาน	3 วัน	คิดเป็นร้อยละ 20
ใช้เวลาทำงาน	1 วัน	คิดเป็นร้อยละ 10
ใช้เวลาทำงาน	7 วัน	คิดเป็นร้อยละ 10

การแกะสลักลวดลายทะลุทั้งสอง ด้านสามารถใช้ประโยชน์ทั้งสองด้าน ขนาด 1 ฟุต
x 1 ฟุต (เป็นลายดอกพุดताल) มองได้สองด้าน เหมือนกัน

ใช้เวลาทำงาน	3 วัน	คิดเป็นร้อยละ 30
ใช้เวลาทำงาน	7 วัน	คิดเป็นร้อยละ 20
ใช้เวลาทำงาน	10 วัน	คิดเป็นร้อยละ 20
ใช้เวลาทำงาน	1 วัน	คิดเป็นร้อยละ 10
ใช้เวลาทำงาน	4 วัน	คิดเป็นร้อยละ 10
ใช้เวลาทำงาน	5 วัน	คิดเป็นร้อยละ 10

การแกะสลักภาพทิวทัศน์บนแผ่นไม้หนา 3 นิ้ว ขนาด 1 ฟุต x 1 ฟุต (เป็นภาพต้น
ไม้ หมูบ้าน และสัตว์)

ใช้เวลาทำงาน	5 วัน	คิดเป็นร้อยละ	40
ใช้เวลาทำงาน	15 วัน	คิดเป็นร้อยละ	30
ใช้เวลาทำงาน	7 วัน	คิดเป็นร้อยละ	10
ใช้เวลาทำงาน	20 วัน	คิดเป็นร้อยละ	10
ใช้เวลาทำงาน	60 วัน	คิดเป็นร้อยละ	10

การแกะสลักภาพป่าบนท่อนไม้กลมเส้นผ่าศูนย์กลาง 60 เซนติเมตร ช่วงภาพ สูง 40
เซนติเมตร (เป็นภาพต้นไม้ น้ำตก ภูเขา ผึ้งสัตว์)

ใช้เวลาทำงาน	30 วัน	คิดเป็นร้อยละ	30
ใช้เวลาทำงาน	90 วัน	คิดเป็นร้อยละ	30
ใช้เวลาทำงาน	5 วัน	คิดเป็นร้อยละ	10
ใช้เวลาทำงาน	10 วัน	คิดเป็นร้อยละ	10
ใช้เวลาทำงาน	15 วัน	คิดเป็นร้อยละ	10
ใช้เวลาทำงาน	45 วัน	คิดเป็นร้อยละ	10

การแกะสลักรูปลอยตัวขนาดเล็ก เช่น ปลา แมว ฯลฯ (ประมาณ 10x10x10 เซน
ติเมตร)

ใช้เวลาทำงาน	1 วัน	คิดเป็นร้อยละ	80
ใช้เวลาทำงาน	3 วัน	คิดเป็นร้อยละ	10
ใช้เวลาทำงาน	7 วัน	คิดเป็นร้อยละ	10

การแกะสลักรูปลอยตัวขนาดปานกลาง เช่น ม้า กวาง (ประมาณ 1 ฟุต x 1 ฟุต
x 1 ฟุต)

ใช้เวลาทำงาน	2 วัน	คิดเป็นร้อยละ	30
ใช้เวลาทำงาน	3 วัน	คิดเป็นร้อยละ	30
ใช้เวลาทำงาน	1 วัน	คิดเป็นร้อยละ	20
ใช้เวลาทำงาน	7 วัน	คิดเป็นร้อยละ	10
ใช้เวลาทำงาน	10 วัน	คิดเป็นร้อยละ	10

การแกะสลักรูปลอยตัวขนาดใหญ่ เช่น กระต๊อง ม้า ช้าง ทุกท่าทาง (สูงประมาณ

1 เมตรขึ้นไป)

ใช้เวลาทำงาน	30 วัน	คิดเป็นร้อยละ	40
ใช้เวลาทำงาน	45 วัน	คิดเป็นร้อยละ	20
ใช้เวลาทำงาน	60 วัน	คิดเป็นร้อยละ	20
ใช้เวลาทำงาน	14 วัน	คิดเป็นร้อยละ	10
ใช้เวลาทำงาน	25 วัน	คิดเป็นร้อยละ	10

สรุปความชำนาญของผู้ถ่ายทอดการแกะสลักรูปลักษณะต่างๆคือ การเดินเส้นของลวดลายใช้เวลา 1 วันร้อยละ 80 การแกะสลักลวดลายอย่างตันใช้เวลา 1 วันร้อยละ 50 การแกะสลักลวดลายอย่างลึกใช้เวลา 2 วันร้อยละ 40 การแกะสลักลวดลายแบบเจาะทะลุใช้เวลา 5 วันร้อยละ 40 การแกะสลักแบบใช้ได้สองด้านใช้เวลา 3 วันร้อยละ 30 การแกะสลักภาพทิวทัศน์ใช้เวลา 5 วันร้อยละ 40 การแกะสลักภาพป่าบนไม้ทรงกลมใช้เวลา 30 ถึง 90 วันร้อยละ 30 การแกะสลักรูปลอยตัวขนาดเล็กใช้เวลา 1 วันร้อยละ 80 การแกะสลักรูปลอยตัวขนาดกลางใช้เวลา 2 ถึง 3 วันร้อยละ 30 การแกะสลักรูปลอยตัวขนาดใหญ่ใช้เวลา 30 วัน ร้อยละ 40

2.2 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลด้านวัตถุประสงค์ของการรับการถ่ายทอดแกะสลักไม้ในส่วนของผู้รับการถ่ายทอดในแบบพื้นบ้าน ซึ่งจะนำเสนอด้วยข้อคำถามคำตอบพร้อมแจกแจงความถี่ในส่วนที่มีคำตอบซ้ำกัน ของผู้รับการถ่ายทอดจำนวน 5 คน ดังต่อไปนี้

16. ความสามารถที่จะเลือกชนิดและคุณสมบัติของไม้ที่ใช้ในการแกะสลักเพื่ออะไรบ้าง	ความถี่
1. เพื่อที่จะแกะสลักได้ง่าย	3
2. เพื่อที่จะสามารถไสผิวหรือเนื้อไม้ได้	2
3. ใช้ทำลวดลายง่าย ๆ ในกรณีที่เป็นไม้เนื้อแข็ง	1
4. ช่วยให้เครื่องมือสึกหรอน้อย	1
5. เพื่อความถูกต้องในการทำงาน	1
6. เพื่อให้ได้คุณสมบัติของไม้ที่ถูกต้อง	1
7. เพื่อความสวยงาม	1

วัตถุประสงค์ที่ผู้รับการถ่ายทอดมีความสามารถที่จะเลือกชนิดและคุณสมบัติของไม้ที่ใช้ในการแกะสลัก เพื่อที่จะแกะสลักได้ง่าย เพื่อที่จะสามารถไสผิวหรือเนื้อไม้ได้ ใช้ทำลวดลายง่าย ๆ ในกรณีที่เป็นไม้เนื้อแข็งช่วยให้เครื่องมือสึกหรอน้อย เพื่อความถูกต้องในการทำงาน เพื่อให้ได้คุณสมบัติของไม้ที่ถูกต้องและเพื่อความสวยงาม

17. ความสามารถในการเตรียมไม้ก่อนที่จะนำมาแกะสลักเพื่ออะไรบ้าง

	ความถี่
1. เพื่อให้ได้ไม้ที่มีขนาดเท่ากัน	1
2. เพื่อให้ได้ไม้ที่มีผิวเรียบ	2
3. เพื่อให้ง่ายและสะดวกในการทำงาน	2
4. ทำงานเสร็จตรงเวลา	1
5. เพื่อตรวจสอบว่าใช้งานได้หรือไม่	2
6. วางแบบที่จะแกะสลักได้ถูกต้อง	1

วัตถุประสงค์ที่ผู้รับการถ่ายทอดให้มีความสามารถในการเตรียมไม้ก่อนที่จะนำมาแกะสลักเพื่อให้ได้ไม้ที่มีผิวเรียบ ง่ายและสะดวกในการทำงาน ตรวจสอบว่าใช้งานได้หรือไม่เพื่อให้ไม้มีขนาดเท่ากัน ทำงานเสร็จตรงเวลา และวางแบบที่จะแกะสลักได้ถูกต้อง

18. การเลือกขนาดของไม้ให้สัมพันธ์กับขนาดของงานและลวดลายเพื่ออะไรบ้าง

	ความถี่
1. ประหยัดไม้ เพราะ ไม้สักมีราคาแพง	3
2. ทำงานได้อย่างรวดเร็ว ตรงเวลา	2
3. ไม้ต้องเปลืองเนื้อที่ในการแกะสลักและความสวยงามของลวดลาย	1
4. จัดลวดลายและรูปแบบได้ถูกส่วน	1
5. ง่ายต่อการแกะสลัก	1

วัตถุประสงค์ที่ผู้รับการถ่ายทอดเลือกขนาดของไม้ ให้สัมพันธ์กับขนาดของงานและลวดลายเพื่อ ประหยัดไม้เพราะ ไม้สักมีราคาแพง ทำงานได้อย่างรวดเร็วตรงเวลา ไม้ต้องเปลืองเนื้อที่ในการแกะสลักและความสวยงามของลวดลาย จัดลวดลายและรูปแบบได้ถูกส่วนง่ายต่อการแกะสลัก

19. ก่อนแกะสลักไม้มีการร่างภาพเพื่ออะไรบ้าง

	ความถี่
1. เพื่อความถูกต้องของงาน	2
2. เพื่อจะสะดวกในการแกะ	2
3. ความชัดเจนของลายเส้น	1
4. เพื่อความสวยงาม	1
5. สามารถตรวจสอบได้ว่าภาพที่ร่างไว้มีส่วนไหนที่ต้องปรับปรุง	1
6. เพื่อให้ได้งานตรงตามแบบ	1
7. ไม้หลงลืมลายที่จะแกะสลัก	1

วัตถุประสงค์ที่ผู้รับการถ่ายทอดมีการร่างภาพก่อนแกะสลักมีเหตุผลคือ เพื่อความถูกต้องของงาน จะสะดวกในการแกะ ความชัดเจนของเส้น ความสวยงามสามารถตรวจสอบได้ว่าภาพที่ร่างไว้ มีส่วนไหนที่ต้องปรับปรุง เพื่อให้ได้งานตรงตามแบบ และไม่หลงลืมลายที่จะแกะสลัก

20. หลังจากร่างภาพบนชิ้นงานต้องขึ้น โครงงานแกะสลักในขั้นต้นเพื่ออะไรบ้าง	ความถี่
1. เป็นแนวทาง ในการแกะสลัก	1
2. รักษาภาพร่าง เพราะลวดลายที่ร่างอาจเลือนหายไป	1
3. เป็นแนวทาง ในการแกะสลักแบบต่าง ๆ	1
4. เพื่อให้ได้งานตรงตามแบบที่ติดไว้	1
5. เพื่อจะได้แกะ ในส่วนรายละเอียดต่อไปได้รวดเร็ว	1
6. เพื่อความชัดเจนของรูปแบบ	1
7. เพื่อการเดินเส้น	1

วัตถุประสงค์ที่ผู้รับการถ่ายทอดต้องขึ้น โครงงานหลังจากร่างภาพในขั้นต้นเพื่อเป็นแนวทางในการแกะสลัก รักษาภาพร่าง เพราะลวดลายที่ร่างอาจเลือนหายไป เป็นแนวทางในการแกะสลักแบบต่าง ๆ เพื่อให้ได้งานตรงตามแบบที่ติดไว้เพื่อจะได้แกะ ในส่วนรายละเอียดต่อไปได้อย่างรวดเร็ว มีความชัดเจนของรูปแบบ การเดินเส้น

21. การตกแต่งรูปทรงของงานแกะสลักไม้เพื่ออะไร	ความถี่
1. เพื่อให้ได้รูปทรงที่สวยงาม	3
2. เพื่อความคมชัด	1
3. เพื่อความอ่อนช้อยของการแกะสลักอย่างประณีต	1
4. ความลงตัวของเรื่องราวที่จะแกะ	1

วัตถุประสงค์ที่ผู้รับการถ่ายทอดตกแต่งรูปทรงของงานแกะสลักไม้เพื่อให้ได้รูปทรงที่สวยงาม มีความคมชัด ความอ่อนช้อย ของการแกะสลักอย่างประณีต ความลงตัวของเรื่องราวที่จะแกะ

22. การตกแต่งผิวงานไม้แกะสลักเพื่ออะไร

	ความถี่
1. ความสวยงาม อ่อนช้อย	2
2. ความละเอียดของเครื่องมือ	1
3. โข้วลวดลายของไม้ที่แกะสลัก	1
4. เหมือนแบบ	1
5. ทำให้งานดูมีค่ามากขึ้น	1
6. เพื่อความเรียบร้อย	1

วัตถุประสงค์ที่ผู้รับการถ่ายทอดตกแต่งผิวงานไม้แกะสลักเพื่อความสวยงาม อ่อนช้อย ความละเอียดของเครื่องมือ โข้วลวดลายของไม้ที่แกะสลัก เพื่อให้เหมือนแบบ ทำให้งานดูมีค่ามากขึ้นเพื่อความเรียบร้อย

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

2.3 ความสามารถด้านงานแกะสลักไม้ เป็นจุดประสงค์หนึ่งของการรับการถ่ายทอดทักษะปฏิบัติ ผู้วิจัยจึงวัดระดับความสามารถของผู้รับการถ่ายทอดจากกลุ่มตัวอย่าง 5 คน โดยให้เลือกระดับความสามารถที่ตนเองมีความสามารถแกะสลักไม้แต่ละลักษณะ

ตารางที่ 6 แสดงความสามารถด้านแกะสลักไม้ของผู้รับการถ่ายทอด

ชื่อ	ข้อความ	ระดับความสามารถ				รวม (คน)
		ดีมาก	ดี	พอใช้	ไม่เคยทำ	
		4	3	2	1	
1	การเดินเส้นของลวดลายบนผิวไม้เรียบ	1	4			5
2	การแกะสลักลวดลายอย่างตื้นๆ ลึกประมาณครึ่งเซนติเมตร ถึง 1 เซนติเมตร		5			5
3	การแกะสลักลวดลายอย่างลึกประมาณ 1 เซนติเมตรถึง 5 เซนติเมตร			5		5
4	การแกะสลักลวดลายแบบเจาะทะลุของแผ่นไม้หนา 1 นิ้ว		2	3		5

ตารางที่ 6 (ต่อ)

ข้อ	ข้อความ	ระดับความสามารถ				รวม (คน)
		ดีมาก	ดี	พอใช้	ไม่เคยทำ	
		5	4	3	1	
5	การแกะสลักลวดลายทะเลทั้ง สองด้าน สามารถใช้ประโยชน์ ทั้งสองด้าน		1	1		5
6	การแกะสลักภาพทิวทัศน์บนแผ่น ไม้หนา 3 นิ้ว					5
7	การแกะสลักภาพป่าบนท่อนไม้ ทรงกลมเส้นผ่าศูนย์กลาง 60 เซนติเมตร				5	5
8	การแกะสลักรูปลอยตัวขนาด เล็ก เช่น ปลา แมว ฯลฯ ประมาณ 10x10x10 cm.)		4	1		5
9	การแกะสลักรูปลอยตัวขนาด ปานกลาง เช่น ม้า กวาง (ประมาณ 1x1x1 ฟุต)		2	3		5

ตารางที่ 6 (ต่อ)

ข้อ	ข้อความ	ระดับความสามารถ				(คน)
		ดีมาก	ดี	พอใช้	ไม่เคยทำ	
		4	3	2	1	
10	การแกะสลักรูปลอยตัวขนาดใหญ่ เช่น กระทิง ม้า ช้าง ทุกท่าทาง (ประมาณสูง 1 เมตรขึ้นไป)				5	5

คำอธิบายระดับการประเมิน

ดีมาก หมายถึง ผู้แกะสลักมีความชำนาญ ผลงานที่ออกมาสวยงามและถูกต้อง

ดี หมายถึง ผู้แกะสลักทำได้ดี ผลงานที่ออกมาสวยงามและถูกต้อง

พอใช้ หมายถึง ผู้แกะสลักทำได้ผลงานอยู่ในระดับปานกลาง

ไม่เคยทำ หมายถึง ผู้แกะสลักไม่เคยแกะสลักงานประเภทนี้มาก่อน ต้องการเวลา

ในการฝึก

จากตารางที่ 6 ระดับความสามารถที่ใช้วัดผู้รับการถ่ายทอด 4 ระดับ พบว่าการเดินเส้นของลวดลายบนผิวไม้เรียบทำได้ดีมากคิดเป็นร้อยละ 20 ทำได้ดีคิดเป็นร้อยละ 80 การแกะสลักลวดลายอย่างต้น ๆ ลึกประมาณครึ่งเซนติเมตร ถึง 1 เซนติเมตร ทำได้ดี คิดเป็นร้อยละ 100 การแกะสลักลวดลายอย่างลึกประมาณ 1 เซนติเมตร ถึง 5 เซนติเมตรพอทำให้ได้คิดเป็นร้อยละ 100 การแกะสลักลวดลายแบบเจาะทะลุของแผ่นไม้หนา 1 นิ้ว ทำได้ดีคิดเป็นร้อยละ 40 พอทำได้พอใช้คิดเป็นร้อยละ 60 การแกะสลักลวดลายทะลุทั้งสองด้านสามารถใช้ประโยชน์ทั้งสองด้าน ทำได้ดีคิดเป็นร้อยละ 20 พอทำได้ คิดเป็นร้อยละ 20 ไม่เคยทำคิดเป็นร้อยละ 60 การแกะสลักภาพทิวทัศน์บนแผ่นไม้หนา 3 นิ้ว ไม่เคยทำ คิดเป็นร้อยละ 100 การแกะสลักภาพป่าบนท่อนไม้ทรงกลมเส้นผ่าศูนย์กลาง 60 เซนติเมตร ไม่เคยทำคิดเป็นร้อยละ 100

การแกะสลักรูปลอยตัวขนาดเล็ก เช่น ปลา แมว ฯลฯ (ประมาณ $10 \times 10 \times 10$ เซนติเมตร) พอใช้คิดเป็นร้อยละ 80 ไม่เคยทำคิดเป็นร้อยละ 20 การแกะสลักรูปลอยตัวขนาดปานกลาง เช่น ม้า กวาง (ประมาณ 1 ฟุต \times 1ฟุต \times 1 ฟุต)พอใช้ได้คิดเป็นร้อยละ 40 ไม่เคยทำคิดเป็นร้อยละ 60 การแกะสลักรูปลอยตัวขนาดใหญ่ เช่น กระทิง ม้า ช้าง ทุกท่าทาง (สูงประมาณ 1 เมตรขึ้นไป) ไม่เคยทำเลยร้อยละ 100

24. ท่านมีความชำนาญด้านการแกะสลักไม้เพียงใดของผู้รับการถ่ายทอดในแบบพื้นบ้านใช้วัดโดยประมาณระยะเวลาที่ผู้ตอบตอบคำถามจากการปฏิบัติงานเหมือนกัน โดยมีจำนวนกลุ่มตัวอย่างประมาณ 5 คน มีผลดังต่อไปนี้คือ

การเดินเส้นของลวดลายบนผิวไม้เรียบขนาด 1 ฟุต \times 1 ฟุต (เป็นลายดอกพุดताल)

ใช้เวลาทำงาน	1 ชม.	คิดเป็นร้อยละ 60
ใช้เวลาทำงาน	45 นาที	คิดเป็นร้อยละ 20
ใช้เวลาทำงาน	30 นาที	คิดเป็นร้อยละ 20

การแกะสลักลวดลายอย่างต้น ลึกประมาณครึ่งเซนติเมตร ขนาดของไม้กว้างยาว 1 ฟุต \times 1 ฟุต (เป็นลายดอกพุดताल)

ใช้เวลาทำงาน	45 นาที	คิดเป็นร้อยละ 20
ใช้เวลาทำงาน	1 ชม.	คิดเป็นร้อยละ 20
ใช้เวลาทำงาน	1 1/2 ชม.	คิดเป็นร้อยละ 20
ใช้เวลาทำงาน	2 ชม.	คิดเป็นร้อยละ 20
ใช้เวลาทำงาน	3 ชม. 1 คน	คิดเป็นร้อยละ 20

การแกะสลักลวดลายอย่างลึกประมาณ 5 เซนติเมตร ขนาดของแผ่นไม้กว้างยาว 1 ฟุต \times 1 ฟุต (เป็นลายดอกพุดताल)

ใช้เวลาทำงาน	2 ชม.	คิดเป็นร้อยละ 40
ใช้เวลาทำงาน	1 ชม.	คิดเป็นร้อยละ 20
ใช้เวลาทำงาน	4 ชม.	คิดเป็นร้อยละ 20
ใช้เวลาทำงาน	6 ชม.	คิดเป็นร้อยละ 20

การแกะสลักกลวตลายแบบทะลุของแผ่นไม้ หนา 1 นิ้ว ขนาดของแผ่นไม้กว้าง ยาว

1 ฟุต x 1 ฟุต (เป็นลายดอกพุดताल)

ใช้เวลาทำงาน	2 1/2 ชม.	คิดเป็นร้อยละ	40
ใช้เวลาทำงาน	2 ชม.	คิดเป็นร้อยละ	20
ใช้เวลาทำงาน	3 ชม.	คิดเป็นร้อยละ	20
ใช้เวลาทำงาน	2 วัน	คิดเป็นร้อยละ	20

การแกะสลักกลวตลายเอาทะลุช่วงพื้นดอกของแผ่นไม้ หนา 1 นิ้ว ขนาดของแผ่นไม้ กว้างยาว 1 ฟุต x 1 ฟุต และสามารถมองได้ 2 ด้าน โดยมีลวดลายเหมือนกัน 2 ด้าน (เป็นลายดอกพุดताल)

ใช้เวลาทำงาน	1 1/2 วัน	คิดเป็นร้อยละ	20
ใช้เวลาทำงาน	2 สัปดาห์	คิดเป็นร้อยละ	20
ใช้เวลาทำงาน	8 ชม.	คิดเป็นร้อยละ	20
ใช้เวลาทำงาน	1 วัน	คิดเป็นร้อยละ	20
ใช้เวลาทำงาน	2 วัน	คิดเป็นร้อยละ	20

การแกะสลักภาพทิวทัศน์บนแผ่นไม้ หนา 3 นิ้ว ขนาดของแผ่นไม้ กว้างยาว 1 ฟุต x 1 ฟุต (เป็นภาพต้นไม้ หมู่บ้าน และสัตว์)

ใช้เวลาทำงาน	2 เดือน	คิดเป็นร้อยละ	40
ใช้เวลาทำงาน	6 ชม.	คิดเป็นร้อยละ	20
ใช้เวลาทำงาน	1 เดือน	คิดเป็นร้อยละ	20
ใช้เวลาทำงาน	4 วัน	คิดเป็นร้อยละ	20

การแกะสลักภาพป่าบนท่อนไม้ทรงกลม โดยรอบ มีเส้นผ่าศูนย์กลาง 40 ซม. ช่องภาพสูง 40 ซม. (เป็นภาพต้นไม้ น้ำตก ภูเขา ผึ้งสัตว์)

ใช้เวลาทำงาน	2 เดือน	คิดเป็นร้อยละ	60
ใช้เวลาทำงาน	15 วัน	คิดเป็นร้อยละ	20
ใช้เวลาทำงาน	3 วัน	คิดเป็นร้อยละ	20

การแกะสลักรูปลอยตัวเล็ก เช่น นก ขนาดโดยรอบของไม้ 10x10x10 ซม.

ใช้เวลาทำงาน	15 วัน	คิดเป็นร้อยละ	20
ใช้เวลาทำงาน	2 วัน	คิดเป็นร้อยละ	40
ใช้เวลาทำงาน	1 วัน	คิดเป็นร้อยละ	40

การแกะสลักรูปลอยตัวขนาดกลาง เช่น ม้า ขนาดปริมาตร ไม้ 1 ฟุต x 1 ฟุต x

1 ฟุต

ใช้เวลาทำงาน	20 วัน	คิดเป็นร้อยละ	20
ใช้เวลาทำงาน	5 วัน	คิดเป็นร้อยละ	20
ใช้เวลาทำงาน	1 1/2 วัน	คิดเป็นร้อยละ	20
ใช้เวลาทำงาน	2 วัน	คิดเป็นร้อยละ	20
ใช้เวลาทำงาน	3 วัน	คิดเป็นร้อยละ	20

การแกะสลักรูปลอยตัวขนาดใหญ่ เช่น ช้าง ขนาดปริมาตรไม้ 1 เมตร x 1 เมตร
หนา 0.80 ซม. (1.00x1.00x0.80)

ใช้เวลาทำงาน	1 เดือน	คิดเป็นร้อยละ	40
ใช้เวลาทำงาน	2 เดือน	คิดเป็นร้อยละ	40
ใช้เวลาทำงาน	3 เดือน	คิดเป็นร้อยละ	20

สรุปความชำนาญของผู้รับการถ่ายทอดในการแกะสลักรูปลักษณะต่างๆคือ การเดิน
เส้นของลวดลายใช้เวลา 1 ชั่วโมงร้อยละ 60 การแกะสลักลวดลายอย่างตื้นใช้เวลา 45
นาทีถึง 3 ชั่วโมงร้อยละ 20 การแกะสลักลวดลายอย่างลึกใช้เวลา 2 ชั่วโมงร้อยละ 40
การแกะสลักลวดลายแบบทะลุใช้เวลา 2 ชั่วโมงครึ่งร้อยละ 40 การแกะสลักลวดลายแบบ
ทะลุสองด้านใช้งานได้ใช้เวลา 1 ชั่วโมงครึ่งถึง 2 ชั่วโมงร้อยละ 20 การแกะสลักภาพ
ทิวทัศน์ใช้เวลา 2 เดือนร้อยละ 40 การแกะสลักภาพป่าบนไม้ทรงกลมใช้เวลา 2 เดือน
ร้อยละ 60 การแกะสลักรูปลอยตัวขนาดเล็กใช้เวลา 1 ถึง 2 วันร้อยละ 40 การแกะสลักรูป
ลอยตัวขนาดกลางใช้เวลา 3 ถึง 20 วันร้อยละ 20 การแกะสลักรูปลอยตัวขนาดใหญ่ใช้
เวลา 1 ถึง 2 เดือนร้อยละ 40

2.3 เป็นผลการวิเคราะห์ข้อมูลด้านวัตถุประสงค์ของการสอน ในส่วนที่เป็นวัตถุประสงค์ของหลักสูตรสาขาวิชาหัตถกรรม และรายวิชาแกะสลัก 1, แกะสลัก 2 และความเป็นส่วนตัวของผู้สอน โดยการแสดงเป็นตาราง จึงเขียนบรรยายท้ายตารางและความเห็นต่าง ๆ

ตารางที่ 7 แสดงวัตถุประสงค์ของหลักสูตรสาขาวิชาหัตถกรรม

วัตถุประสงค์	ระดับความพึงพอใจ				
	มากที่สุด 5	มาก 4	ปานกลาง 3	น้อย 2	น้อยที่สุด 1
1. ปฏิบัติการเชิงวิชาการ ในงานศิลปหัตถกรรมเพื่อให้เกิดความรู้ความเข้าใจรู้คุณค่า คำนึงว่าวิจัย อนุรักษ์และพัฒนางานศิลปหัตถกรรม ให้สอดคล้องกับทรัพยากร ความเจริญก้าวหน้าทางเทคโนโลยีและความต้องการของสังคม		1	1		
2. ปฏิบัติตนในหน้าที่ช่างศิลปหัตถกรรมต่าง ๆ และสามารถปฏิบัติงานตามสาขา งานรองที่เลือกศึกษา เพื่อสนองความต้องการในภาคเอกชน และรัฐบาลตลอดจนสามารถเป็นผู้ประกอบการอุตสาหกรรมด้านศิลปหัตถกรรมได้		1	1		

(ต่อตารางที่ 7)

วัตถุประสงค์	ระดับความพึงพอใจ				
	มากที่สุด 5	มาก 4	ปานกลาง 3	น้อย 2	น้อยที่สุด 1
3. มีความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ มีจินตนาการ คำนึงว่าปรับปรุงตนเองให้ก้าวหน้าอยู่เสมอ สามารถแก้ไขปัญหาด้วยหลักการ และเหตุผลปฏิบัติงานด้วยหลักการที่มีการวางแผนและควบคุมอย่างรอบคอบ ซึ่งจะก่อให้เกิดผลสัมฤทธิ์ตามเป้าหมายอย่าง ประหยัด รวดเร็ว ตรงต่อเวลาและมี คุณภาพ		2			
4. มีระเบียบวินัย คุณธรรมความซื่อสัตย์ สุจริต ความขยันหมั่นเพียร ความสำนึก ในศิลปวัฒนธรรม อันเป็นเอกลักษณ์ของ ชาติ จรรยาวัชและความรับผิดชอบต่อ หน้าที่และสังคม (พ.ศ.2527)	1	1			

จากตารางที่ 7 แสดงความเห็นของผู้สอน ที่มีความพึงพอใจต่อวัตถุประสงค์ของหลักสูตรสาขาวิชาทัศนกรรม โดยผู้สอนแต่ละท่านได้แสดงความเห็นตามระดับความพึงพอใจ ดังนี้คือ ปฏิบัติการเชิงวิชาการในงานศิลปทัศนกรรมเพื่อให้เกิดความรู้ความเข้าใจรู้คุณค่า คำนึงว่าวิจัย อนุรักษ์และพัฒนางานศิลปทัศนกรรมให้สอดคล้องกับทฤษฎี ความเจริญก้าวหน้าทาง เทคโนโลยีและความต้องการของสังคม อาจารย์ท่านที่ 1 มีความพึงพอใจปานกลาง ส่วน อาจารย์ท่านที่ 2 มีความพึงพอใจมาก การปฏิบัติตนในหน้าที่ช่างศิลปทัศนกรรมต่าง ๆ และ สามารถปฏิบัติงานตามสาขางานรองที่เลือกศึกษา เพื่อสนองความต้องการในภาคเอกชน และ รัฐบาลตลอดจนสามารถเป็นผู้ประกอบการอุตสาหกรรมด้านศิลปทัศนกรรมได้เองอาจารย์ท่านที่ 1

มีความพึงพอใจปานกลาง ส่วน อาจารย์ท่านที่ 2 มีความพึงพอใจมาก ความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ มีจินตนาการในการค้นคว้าปรับปรุงตนเอง ให้ก้าวหน้าอยู่เสมอ สามารถแก้ไขปัญหาด้วยหลักการที่มีการวางแผนและควบคุมอย่างรอบคอบ ซึ่งจะก่อให้เกิดผลสัมฤทธิ์ตามเป้าหมายอย่างประหยัด รวดเร็วตรงต่อเวลาและมีคุณภาพ อาจารย์ท่านที่ 1 มีความพึงพอใจมาก ส่วนอาจารย์ท่านที่ 2 ก็มีความพึงพอใจมากเช่นเดียวกัน ความมีระเบียบวินัย คุณธรรมความซื่อสัตย์สุจริตความซื่อสัตย์ ความสำนึกในศิลปวัฒนธรรมอันเป็นเอกลักษณ์ของชาติจรรยาบรรณและความรับผิดชอบ ต่อหน้าที่และสังคม (พศ.2527) อาจารย์ท่านที่ 1 มีความพึงพอใจมาก ส่วนอาจารย์ท่านที่ 2 มีความพึงพอใจมากที่สุด

ตารางที่ 8 แสดงวัตถุประสงค์รายวิชา เกะสลัก 1 ของผู้สอน

วัตถุประสงค์	ระดับความพึงพอใจ				
	มากที่สุด 5	มาก 4	ปานกลาง 3	น้อย 2	น้อยที่สุด 1
1.1 เข้าใจลักษณะลวดลายทั้งแบบไทยและสากล	1	1			
1.2 ความสามารถแกะสลักลวดลายประกอบงานไม้ได้อย่างเหมาะสมมีคุณค่าทางด้านรสนิยมและความสวยงาม	1		1		
1.3 เกิดทักษะในการใช้เครื่องมือ		2			

จากตารางที่ 8 แสดงวัตถุประสงค์ของรายวิชาแกะสลัก 1 โดยผู้สอนได้แสดงความพึงพอใจดังนี้คือ เข้าใจลักษณะลวดลายทั้งแบบไทยและสากล อาจารย์ท่านที่ 1 มีความพึงพอใจมาก ส่วนอาจารย์ท่านที่ 2 มีความพึงพอใจมากที่สุดสามารถแกะสลักลวดลายประกอบงานไม้ได้อย่างเหมาะสม มีคุณค่าทางด้านรสนิยมและความสวยงามอาจารย์ท่านที่ 1 มีความพึงพอใจมากส่วนอาจารย์ท่านที่ 2 มีความพึงพอใจมาก เช่น เดียวกัน

ตารางที่ 9 แสดงวัตถุประสงค์รายวิชา แกะสลัก 2 ของผู้สอน

วัตถุประสงค์	ระดับความพึงพอใจ				
	มากที่สุด 5	มาก 4	ปานกลาง 3	น้อย 2	น้อยที่สุด 1
2.1 มีความซาบซึ้งในศิลปะลวดลายแกะสลัก ยิ่งขึ้น	1	1			
2.2 มีทักษะในการแกะสลักยิ่งขึ้น		1	1		
2.3 สามารถประยุกต์ลวดลายทั้งลายไทย และสากลมาใช้ให้เหมาะสมกับงานและ รสนิยม	1		1		
2.4 สร้างความชำนาญในการใช้เครื่องมือ แกะสลัก		2			

จากตารางที่ 9 แสดงวัตถุประสงค์ของรายวิชาแกะสลัก 2 โดยผู้สอนได้แสดงความพึงพอใจ ดังนี้คือ ความซาบซึ้งในศิลปะลวดลายแกะสลักยิ่งขึ้น อาจารย์ท่านที่ 1 มีความพึงพอใจมากส่วนอาจารย์ท่านที่ 2 มีความพึงพอใจมากที่สุด การมีทักษะในการแกะสลักยิ่งขึ้น อาจารย์ท่านที่ 1 มีความพึงพอใจปานกลาง อาจารย์ท่านที่ 2 มีความพึงพอใจมากความสามารถประยุกต์ลวดลายทั้งลายไทยและสากลมาใช้ให้เหมาะสมกับงานและรสนิยม อาจารย์ท่านที่ 1 มีความพึงพอใจปานกลาง ส่วนอาจารย์ท่านที่ 2 มีความพึงพอใจมากที่สุด การสร้างความชำนาญในการใช้เครื่องมือแกะสลักอาจารย์ท่านที่ 1 มีความพึงพอใจมากส่วน อาจารย์ท่านที่ 2 มีความพึงพอใจมาก เช่นเดียวกัน

15. ด้านความคิดเห็นของผู้สอนงานแกะสลัก 1 และ งานแกะสลัก 2 ที่มีต่อวัตถุประสงค์ของสาขาวิชา ดังนี้คือ

อาจารย์ท่านที่ 1 มีความคิดเห็นว่าวัตถุประสงค์ของสาขาวิชาได้แบ่งให้ผู้เรียนมีความรู้ทางด้านลายชนิดต่าง ๆ ได้แก่ ลายนูนต่ำ ลายนูนสูง ลายลอยตัว ละสามารถอธิบายถึงเครื่องมือแกะสลักชนิดต่างๆได้และช่วยให้ผู้เรียนมีหลักการ ในการนำไม้ มาใช้ในงานแกะสลักได้อย่างเหมาะสมด้วย

อาจารย์ท่านที่ 2 มีความเห็นว่าวัตถุประสงค์ของสาขาวิชาได้แบ่งวัตถุประสงค์เป็นลำดับขั้นในการเรียนรู้เช่นผู้เรียนเริ่มจากการมีความรู้ด้านทฤษฎี โดยมุ่งการค้นคว้า อนุรักษ์ และพัฒนางานศิลปหัตถกรรมต่อจากนั้นวัตถุประสงค์ ยังมุ่งให้ผู้เรียน ได้มีโอกาสปฏิบัติในหน้าที่ช่างศิลปหัตถกรรมจนสามารถเป็นผู้ประกอบการได้ ส่วนความคิดริเริ่มสร้างสรรค์มุ่งให้ผู้เรียนมีการวางแผนเพื่อให้เกิดผลสัมฤทธิ์ตามเป้าหมาย สุดท้ายได้แก่วัตถุประสงค์ด้านจริยธรรม มุ่งเน้นความมีระเบียบวินัย คุณธรรมความซื่อสัตย์สุจริต เพื่อเป็นทรัพยากรบุคคลที่ดี ตามวัตถุประสงค์ที่เป็นเกณฑ์ คือ จิตพิสัย, ทักษะพิสัย และคุณพิสัย ด้านความคิดเห็นของผู้สอนเกี่ยวกับวัตถุประสงค์ของหลักสูตรรายวิชามีดังนี้คือ

อาจารย์ท่านที่ 1 มีความคิดเห็นว่า วัตถุประสงค์ของหลักสูตรรายวิชามีความต้องการให้ผู้เรียน ได้ศึกษาในส่วนที่มีความเกี่ยวข้องกับส่วนประกอบการแกะสลักไม้ เช่น การรู้จักลายทั้งไทยและสากล และยังสามารนำไปใช้ได้อย่างถูกต้องเหมาะสมด้วย รู้จักการแกะสลักในลักษณะต่างๆ ได้ รู้จักเครื่องมือในการแกะสลักและเครื่องจักรชนิดใหม่ ๆ สามารถประยุกต์ลวดลายไทย เพื่อนำไปใช้กับงานประดิษฐ์ต่าง ๆ ได้ และยังนำลายไปประกอบเครื่องเรือนในงานศิลปประจำชาติอีกด้วย อาจารย์ท่านที่ 2 มีความคิดเห็นต่อวัตถุประสงค์ของหลักสูตรรายวิชาว่า เป็นหลักสูตรที่มีความเหมาะสมเริ่มจากการศึกษาเรื่องลายทั้ง ไทยและสากลก่อนแล้วจึงนำมาประกอบกับงาน ในขณะที่เดียวกันก็จะฝึกทักษะในการใช้เครื่องมือไปด้วย ส่วนที่ 2 จะเป็นการเพิ่มความชำนาญในการนำลวดลายมาใช้และทักษะ ก็จะมีมากจนสามารถนำลายมาประยุกต์ใช้กับงานได้อย่างเหมาะสมทักษะในการใช้เครื่องมือแกะสลักจะเพิ่มมากขึ้นเช่นเดียวกัน ถือได้ว่าเป็นหลักสูตรรายวิชาที่ค่อยให้ผู้เรียนศึกษาและฝึกปฏิบัติได้อย่างเหมาะสม

2.4 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลด้านวัตถุประสงค์ของการจัดการเรียนในส่วนของผู้เรียนในวิทยาเขตเพาะช่าง ซึ่งจะนำเสนอด้วยข้อความพร้อมแจกแจงความถี่ในคำตอบที่ซ้ำกันของผู้เรียนจำนวน 30 คน มีดังต่อไปนี้

ตารางที่ 10 วัตถุประสงค์ของหลักสูตรสาขาวิชาทัศนกรรมของผู้เรียน

วัตถุประสงค์	ระดับความพึงพอใจ				
	มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด
1. มีความสามารถด้านวิชาการในงานศิลปะทัศนกรรมเพื่อการพัฒนางานศิลปะทัศนกรรมให้สอดคล้องกับทรัพยากรณ์ความเจริญก้าวหน้าทางเทคโนโลยีและความต้องการของสังคม	6	12	12		
2. การประพฤติปฏิบัติตน ในหน้าที่ช่างศิลปกรรมและสาขางานรองที่เลือกศึกษาเพื่อสนองความต้องการในภาครัฐบาลและเอกชน ตลอดจนสามารถเป็นผู้ประกอบการด้านทัศนกรรมได้	6	12	12		

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ตารางที่ 10 (ต่อ)

วัตถุประสงค์	ระดับความพึงพอใจ				
	มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด
3. มีความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ และกิจนิสัยในการค้นคว้าปรับปรุงตนเอง ให้ก้าวหน้าอยู่เสมอ โดยปฏิบัติงานด้วยหลักการมีการวางแผนและควบคุมอย่างรอบคอบ	9	3	17	1	
4. มีระเบียบวินัย คุณธรรมความซื่อสัตย์สุจริต ความขยันหมั่นเพียร ความสำนึกในศิลปวัฒนธรรม อันเป็นเอกลักษณ์ของชาติ จรรยาชีพและความรับผิดชอบต่อหน้าที่และสังคม (พ.ศ. 2527)	8	7	15		

จากตารางที่ 10 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลด้านวัตถุประสงค์ของหลักสูตรที่ผู้เรียนมีความพึงพอใจในระดับต่าง ๆ ดังนี้คือ วัตถุประสงค์ด้านความสารถทางวิชาการในงานศิลปหัตถกรรมเพื่อการพัฒนา งานศิลปหัตถกรรมให้สอดคล้องกับทรัพยากรณ์ ความเจริญก้าวหน้าทางเทคโนโลยีและความต้องการของสังคม ผู้เรียนมีความพึงพอใจมาก คิดเป็นร้อยละ 40 มีความพึงพอใจมาก คิดเป็นร้อยละ 20 ด้านการประพฤติปฏิบัติตนในหน้าที่ช่างศิลปกรรมและสาขางานสองที่เลือกศึกษาเพื่อสนองความต้องการในภาครัฐบาลและเอกชน ตลอดจนสามารถเป็นผู้ประกอบการด้านหัตถกรรมได้ ผู้เรียนมีความพึงพอใจมาก คิดเป็นร้อยละ 40 มีความพึงพอใจปานกลาง คิดเป็นร้อยละ 40 และมีความพึงพอใจมากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 20 มีความคิดริเริ่มสร้างสรรค์และกิจนิสัยในการค้นคว้าปรับปรุงตนเองให้ก้าวหน้าอยู่เสมอ โดยปฏิบัติงานด้วยหลักการมีการวางแผนและควบคุมอย่างรอบคอบ ผู้เรียนมีระดับความพึงพอใจปานกลาง คิดเป็นร้อยละ 57 มีระดับความพึงพอใจมากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 30 มีความพึงพอใจมาก คิดเป็นร้อยละ 10 มีความพึงพอใจน้อย คิดเป็นร้อยละ 3 ที่ระเบียบวินัย คุณธรรมความซื่อสัตย์สุจริต ความขยันหมั่นเพียร ความสำนึกในศิลปวัฒนธรรม อันเป็นเอกลักษณ์ของชาติ จรรยาชีพและความรับผิดชอบต่อหน้าที่และสังคม (พ.ศ. 2527) ผู้เรียนมีความพึงพอใจปานกลาง คิดเป็นร้อยละ 50 มีความพึงพอใจมากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 27 และมีความพึงพอใจมาก คิดเป็นร้อยละ 23

ตารางที่ 11 วัตถุประสงค์รายวิชา แกะสลัก 1 ของผู้เรียน

	ระดับความพึงพอใจ				
	มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด
1.1 เข้าใจลักษณะลวดลายทั้งแบบลายไทยและสากล	4	7	17	2	
1.2 สามารถแกะสลักลวดลายประกอบงานไม้ได้อย่างเหมาะสมมีคุณค่าทางด้านรสนิยมและความสวยงาม	6	6	14	2	2
1.3 เกิดทักษะในการใช้เครื่องมือ	6	13	9	2	

จากตารางที่ 11 วัตถุประสงค์รายวิชาแกะสลัก 1 ผู้เรียนได้แสดงระดับความพึงพอใจไว้ดังนี้คือ ความเข้าใจลักษณะลวดลายทั้งแบบลายไทยและสากลมีระดับความพึงพอใจปานกลาง คิดเป็นร้อยละ 57 ระดับความพึงพอใจมาก คิดเป็นร้อยละ 23 มีระดับความพึงพอใจมากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 13 มีระดับความพึงพอใจน้อย คิดเป็นร้อยละ 7 สามารถแกะสลักลวดลายประกอบงานไม้ได้อย่างเหมาะสมมีคุณค่าทางด้านรสนิยมและความสวยงามระดับความพึงพอใจปานกลาง คิดเป็นร้อยละ 47 ระดับความพึงพอใจ คิดเป็นร้อยละ 20 ระดับความพึงพอใจมากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 20 ระดับความพึงพอใจน้อย คิดเป็นร้อยละ 7 ระดับความพึงพอใจน้อยที่สุด คิดเป็นร้อยละ 7 เกิดทักษะในการใช้เครื่องมือ ระดับความพึงพอใจมาก คิดเป็นร้อยละ 43 ระดับความพึงพอใจปานกลาง คิดเป็นร้อยละ 30 ระดับความพึงพอใจ คิดเป็นร้อยละ 20 ระดับความพึงพอใจน้อย คิดเป็นร้อยละ 7

ตารางที่ 12 วัตถุประสงค์รายวิชาแกะสลัก 2 ของผู้เรียน

วัตถุประสงค์	ระดับความพึงพอใจ				
	มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด
2.1 มีความซาบซึ้งในศิลปะลวดลายแกะสลักยิ่งขึ้น	10	12	8		
2.2 มีทักษะในการแกะสลักยิ่งขึ้น	13	8	9		
2.3 สามารถประยุกต์ลวดลายทั้งลายไทยและสากลมาใช้ให้เหมาะสมกับงานและรสนิยม	9	8	12	1	
2.4 สร้างความชำนาญในการใช้เครื่องมือแกะสลัก	6	8	9	7	

จากตารางที่ 12 วัตถุประสงค์รายวิชาแกะสลัก 2 ผู้เรียนได้แสดงระดับความพึงพอใจไว้ดังนี้คือ ความซาบซึ้งในศิลปะลวดลายแกะสลักยิ่งขึ้น ระดับความพึงพอใจมาก คิดเป็นร้อยละ 40 ระดับความพึงพอใจมากที่สุด 10 คน คิดเป็นร้อยละ 33 และระดับความพึงพอใจปานกลาง คิดเป็นร้อยละ มีทักษะในการแกะสลักยิ่งขึ้น มีความพึงพอใจมากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 43 มีความพึงพอใจมาก คิดเป็นร้อยละ 27 มีความพึงพอใจปานกลาง คิดเป็นร้อยละ 30 ระดับความพึงพอใจมาก คิดเป็นร้อยละ 27 สามารถประยุกต์ลวดลายทั้งลายไทยและสากลมาใช้ให้เหมาะสมกับงานและรสนิยมมีระดับความพึงพอใจปานกลาง คิดเป็นร้อยละ 40 มีความพึงพอใจมากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 30 มีความพึงพอใจมาก คิดเป็นร้อยละ 27 มีความพึงพอใจน้อย 1 คน คิดเป็นร้อยละ 3 สร้างความชำนาญในการใช้เครื่องมือแกะสลัก มีระดับความพึงพอใจปานกลาง คิดเป็นร้อยละ 30 ความพึงพอใจมาก คิดเป็นร้อยละ มีระดับความพึงพอใจน้อย คิดเป็นร้อยละ 23 มีระดับความพึงพอใจมากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 20

ตารางที่ 13 แสดงวัตถุประสงค์การถ่ายทอดการแกะสลักไม้

แบบพื้นบ้าน	แบบในวิทยาเขตเพาะช่าง
<p>1. <u>วัตถุประสงค์ของผู้ถ่ายทอดในการถ่ายทอดการแกะสลักไม้ตามขั้นตอนต่อไปนี้</u></p> <p>1.1 เลือกไม้</p> <p>1.2 เตรียมไม้</p> <p>1.3 ความสัมพันธ์ของไม้กับลาย</p> <p>1.4 การร่างภาพ</p> <p>1.5 แกะสลักโครงสร้าง</p> <p>1.6 ตกแต่งรูปทรง</p> <p>1.7 ตกแต่งผิวชิ้นงาน</p> <p>2. <u>ความสามารถด้านทักษะ</u></p> <p>2.1 แกะสลักลวดลายอย่างต้น ๆ</p> <p>2.2 แกะสลักลวดลายอย่าง ลึก</p> <p>2.3 แกะสลักลวดลายลอยตัว</p> <p>2.4 แกะสลักภาพทิวทัศน์</p> <p>2.5 แกะสลักรูปลอยตัวขนาดเล็ก</p> <p>2.6 แกะสลักรูปลอยตัวขนาดกลาง</p> <p>2.7 แกะสลักรูปทรงลอยตัวขนาดใหญ่</p> <p>3. <u>ความชำนาญด้านการแกะสลัก</u> (เช่นเดียวกับด้านทักษะ)</p>	<p>1. <u>วัตถุประสงค์ของสาขาวิชาหัตถกรรม</u></p> <p>1.1 ปฏิบัติการชีวิศึกษาการ</p> <p>1.2 ปฏิบัติตนและปฏิบัติงานตามสาขางานที่ศึกษา</p> <p>1.3 มีความคิดริเริ่มสร้างสรรค์และการวางแผนที่เหมาะสม</p> <p>2. <u>วัตถุประสงค์รายวิชา แกะสลัก 1</u></p> <p>2.1 เข้าใจลักษณะลวดลายทั้งแบบลายไทยและสากล</p> <p>2.2 สามารถแกะสลักลวดลายประกอบงานไม้ได้</p> <p>2.3 เกิดทักษะในการใช้เครื่องมือ</p> <p>3. <u>วัตถุประสงค์รายวิชา แกะสลัก 2</u></p> <p>3.1 มีความซาบซึ้งในศิลปะลวดลายแกะสลักยิ่งขึ้น</p> <p>3.2 มีทักษะในการแกะสลักยิ่งขึ้น</p> <p>3.3 สามารถประยุกต์ลวดลายไทยและสากลมาใช้ให้เหมาะสมกับงาน</p> <p>3.4 สร้างความชำนาญในการใช้เครื่องมือแกะสลัก</p>

ตารางที่ 14 การเปรียบเทียบวัตถุประสงค์ กับการถ่ายทอดหรือการเรียนการแกะสลักไม้

แบบพื้นฐาน	แบบในวิชาเขตเพาะช่าง
<p>1. <u>วัตถุประสงค์ของผู้ถ่ายทอดในการถ่ายทอดการแกะสลักไม้ตามขั้นตอนต่อไปนี้</u></p> <p>1.1 เลือกลงไม้</p> <p>1.2 เตรียมไม้</p> <p>1.3 ความสัมพันธ์ของไม้กับลาย</p> <p>1.4 การร่างภาพ</p> <p>1.5 แกะสลักโครงสร้าง</p> <p>1.6 ตกแต่งรูปทรง</p> <p>1.7 ตกแต่งผิวชิ้นงาน</p> <p>2. <u>ความสามารถด้านทักษะ</u></p> <p>2.1 แกะสลักลวดลายอย่างต้น ๆ</p> <p>2.2 แกะสลักลวดลายอย่าง ลึก</p> <p>2.3 แกะสลักลวดลายลอยตัว</p> <p>2.4 แกะสลักภาพทิวทัศน์</p> <p>2.5 แกะสลักรูปลอยตัวขนาดเล็ก</p> <p>2.6 แกะสลักรูปลอยตัวขนาดกลาง</p> <p>2.7 แกะสลักรูปทรงลอยตัวขนาดใหญ่</p> <p>3. <u>ความชำนาญด้านการแกะสลัก</u> (เช่นเดียวกับด้านทักษะ)</p>	<p>1. <u>วัตถุประสงค์ของสาขาวิชาหัตถกรรม</u></p> <p>1.1 ปฏิบัติการชีวิชีวาการ</p> <p>1.2 ปฏิบัติตนและปฏิบัติงานตามสาขาการศึกษา</p> <p>1.3 มีความคิดริเริ่มสร้างสรรค์และการวางแผนที่เหมาะสม</p> <p>2. <u>วัตถุประสงค์รายวิชา แกะสลัก 1</u></p> <p>2.1 เข้าใจลักษณะลวดลายทั้งแบบลายไทยและสากล</p> <p>2.2 สามารถแกะสลักลวดลายประกอบงานไม้ได้</p> <p>2.3 เกิดทักษะในการใช้เครื่องมือ</p> <p>3. <u>วัตถุประสงค์รายวิชา แกะสลัก 2</u></p> <p>3.1 มีความซาบซึ้งในศิลปะลวดลายแกะสลักยิ่งขึ้น</p> <p>3.2 มีทักษะในการแกะสลักยิ่งขึ้น</p> <p>3.3 สามารถประยุกต์ลวดลายไทยและสากลมาใช้ให้เหมาะสมกับงาน</p> <p>3.4 สร้างความชำนาญในการใช้เครื่องมือแกะสลัก</p>

3.1 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลด้านขั้นตอนการถ่ายทอดหรือขั้นตอนการแกะสลักไม้ของผู้ให้การถ่ายทอดในแบบพื้นบ้านจากกลุ่มตัวอย่างประชากร 10 คนที่ประกอบอาชีพแกะสลักไม้ มีลำดับขั้นตอนการถ่ายทอดและวิธีการดังนี้ คือ

ตารางที่ 15 ขั้นตอนการถ่ายทอดของผู้ให้การถ่ายทอด

ข้อ	ข้อความ	จำนวนคน	คิดเป็นร้อยละ
22.	ท่านเตรียมไม้ก่อนที่จะนำมาแกะสลัก อย่างไร 1. ถากผิวออกเท่านั้น 2. เปิดปีกไม้แล้วทำเป็นแท่งสี่เหลี่ยม 3. แล้วแต่รูปแบบงานที่แกะสลัก 4. ไม่ต้องเตรียมไม้ 5. อื่นๆ โปรดระบุ	1 8 1	10 80 10
23.	ท่านเลือกลายหรือรูปแบบที่จะนำมาแกะสลักอย่างไร 1. มีความเหมาะสมกับลักษณะของไม้ 2. เป็นลายหรือรูปแบบที่ไม่ยากเกินไปนัก 3. แล้วแต่ความถนัดของผู้เรียน 4. ลายหรือรูปแบบอะไรก็ได้ 5. อื่นๆ โปรดระบุ	7 1 2	70 10 20
24.	ท่านร่างภาพบนผิวไม้หรือชิ้นงานขนาด 1 ฟุต X 1 ฟุต อย่างไร 1. ร่างบนกระดาษแล้วนำมาติดบนชิ้นงาน 2. ร่างบนชิ้นงานด้วยดินสอดำ 3. ร่างบนชิ้นงานด้วยชอล์ค 4. ใช้วัสดุอะไรก็ได้ร่างภาพ 5. อื่นๆ โปรดระบุ	1 7 2	10 70 20

ตารางที่ 15 (ต่อ)

ข้อ	ข้อความ	จำนวนคน	คิดเป็นร้อยละ
25.	เครื่องมือที่ท่านใช้ในการแกะสลักมีอะไรบ้าง		
	1. ค้อนไม้, สิวโค้ง, สิวหน้าตรง, สิวหน้าเฉียง		
	2. ค้อนไม้, ขวาน, มีด, สิวชนิดต่าง ๆ	5	50
	3. ค้อนไม้, ขวาน, สิวชนิดต่าง ๆ	1	10
	4. เครื่องมือเท่าที่จะหาได้	3	30
	5. อื่นๆ โปรดระบุ (ค้อน และ สิว เท่านั้น)	1	10
26.	การถือเครื่องมือแกะสลักประเภทสิ่ว		
	1. กำตามสิ่วและเหล็กลายตามไว้ประมาณ 2 นิ้ว	2	20
	2. กำตามสิ่วปลายนิ้วและเหล็กลายตามไว้ประมาณ 1 นิ้วครึ่ง		
	3. กำส่วนปลายสิ่วด้วยปลายนิ้ว		
	4. แล้วแต่ความถนัดของแต่ละบุคคล	7	70
	5. อื่นๆ โปรดระบุ (มือซ้ายกำสิ่วขวากำค้อน)	1	10
27.	การถือเครื่องมือแกะสลักประเภทค้อน ไม้		
	1. จับปลายมือถือค้อนไม้ เพื่อให้มีแรงเหวี่ยงมาก	1	10
	2. กำเฉพาะส่วนที่เป็นมือถือค้อนไม้	2	20
	3. กำค้อนมาตรงกลางค้อนไม้ระหว่างปลาย 2 ข้าง		
	4. แล้วแต่ความถนัดของแต่ละบุคคล	7	70
	5. อื่นๆ โปรดระบุ		
28.	การใช้สิ่วจรดลงบนผิวไม้		
	1. ให้สิ่วทำมุมฉากกับผิวไม้		
	2. แล้วแต่แบบที่แกะจรดสิ่วตามลักษณะลาย	4	40
	3. ให้สิ่วเอียง 80 องศาเข้าหาตัวผู้ตอก		
	4. แล้วแต่ความถนัดของแต่ละบุคคล	6	60

ตารางที่ 15 (ต่อ)

ข้อ	ข้อความ	จำนวนคน	คิดเป็นร้อยละ
29.	5. อื่นๆ โปรดระบุ		
	การใช้ค้อนตอกกลบนิ้ว		
	1. ใช้เฉพาะข้อมือตอกค้อน ไม้	1	10
	2. ใช้ส่วนปลายแขนและข้อมือตอกค้อน ไม้	5	50
	3. ใช้ทั้งลำแขนและข้อมือ	4	40
30.	4. แล้วแต่ความถนัดของแต่ละบุคคล		
	5. อื่นๆ โปรดระบุ		
	การดึงหรือถอนลื้อออกจากเนื้อ ไม้		
	1. โยกตามแนวความบางของลื้อแล้วดึงออกประมาณ	3	30
	2. โยกตามความกว้างของลื้อแล้วดึงออก	1	10
	3. ดึงขึ้นมาตรง ๆ	2	20
4. อย่างไรก็ได้แล้วแต่ความถนัดของแต่ละบุคคล	3	30	
5. อื่นๆ โปรดระบุ (แล้วแต่ชนิดของ ไม้ที่ใช้แกะ)	1	10	

จากตารางที่ 15 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลด้านขั้นตอนการถ่ายทอด ของผู้ให้การถ่ายทอดในแบบพื้นบ้านจากกลุ่มตัวอย่างประชากร จำนวน 10 คน ที่ประกอบอาชีพแกะสลักไม้ มีลำดับขั้นตอนการถ่ายทอดและวิธีการดังนี้ คือ

22. การเตรียมไม้ก่อนที่จะนำมาแกะสลักอย่างไร คำตอบที่ได้คือ แล้วแต่รูปแบบงานที่แกะสลัก เปิดปีกไม้แล้วทำเป็นแท่งสี่เหลี่ยมและไม่ต้องเตรียมไม้

23. ท่านเลือกลายหรือรูปแบบที่จะนำมาแกะสลักอย่างไร คำตอบที่ได้คือมีความเหมาะสมกับลักษณะของ ไม้ ลายหรือรูปแบบอะไรก็ได้ เป็นลายหรือรูปแบบที่ไม่ยากเกินไปนัก

24. ท่านร่างภาพบนผิวไม้หรือชิ้นงานขนาด 1 ฟุต X 1 ฟุต อย่างไร คำตอบที่ได้คือ
ร่างบนชิ้นงานด้วยดินสอดำ ร่างบนชิ้นงานด้วยชอล์ค และร่างบนกระดาษแล้วนำมาติดบนชิ้นงาน

25. เครื่องมือที่ท่านใช้ในการแกะสลักมีอะไรบ้าง คำตอบที่ได้คือ ค้อนไม้, ขวาน,
มีด, สี่ชนิดต่าง ๆ เครื่องมือเท่าที่จะหาได้และค้อนและสิ่วเท่านั้น

26. การถือเครื่องมือแกะสลักประเภทสิ่ว คำตอบที่ได้คือ แล้วแต่ความถนัดของแต่ละ
บุคคล กำด้ามสิ่วและเหล็กลายด้ามไม้ประมาณ 2 นิ้ว และมีมือซ้ายกำสิ่วมือขวากำค้อน

27. การถือเครื่องมือแกะสลักประเภทค้อนไม้ คำตอบที่ได้คือ แล้วแต่ความถนัดของ
แต่ละบุคคลกำเฉพาะส่วนที่เป็นมือถือค้อนไม้ จับปลายมือถือค้อนไม้ เพื่อให้มีแรงเหวี่ยงมาก

28. การใช้สิ่วจรดลงบนผิวไม้ คำตอบที่ได้คือ แล้วแต่ความถนัดของแต่ละบุคคล และ
แล้วแต่แบบที่จะแกะ จรดสิ่วตามลักษณะลาย

29. การใช้ค้อนตอกลงบนสิ่ว คำตอบที่ได้รับคือ ใช้ทั้งลำแขนและข้อมือ แล้วแต่ความ
ถนัดของแต่ละบุคคล ใช้ส่วนปลายแขนและข้อมือตอกค้อนไม้

30. การตั้งหรือถอนสิ่วออกจากเนื้อไม้ คำตอบที่ได้คือ โยกตามแนวความบางของสิ่ว
แล้วดึงออก อย่างไรก็ได้แล้วแต่ความถนัดของบุคคลตั้งขึ้นมาตรฐาน ๆ โยกตามความกว้างของสิ่ว
แล้วดึงออก แล้วแต่ชนิดของไม้ที่ใช้แกะ

31. การบอกลำดับขั้นตอนการแกะสลักไม้ตามที่เข้าใจ

	ลำดับขั้นตอน	จำนวน	คิดเป็นร้อยละ
ร่างภาพ	1	8 คน	80
เตรียมไม้	1	1 คน	10
หาไม้	1	1 คน	10

เลือกเครื่องมือ	2	8 คน	80
ร่างภาพ	2	1 คน	10
ใช้สีตัววีเดินเส้น	2	1 คน	10

แกะสลัก	3	3 คน	30
แต่ง	3	1 คน	10
โกรกแบบหยาบ	3	1 คน	10
ถือเครื่องมือ	3	5 คน	50

ร่างภาพ	4	2 คน	20
ทำผิว	4	1 คน	10
แต่ง	4	1 คน	10
การจรตหรือวางคมสี	4	4 คน	40
เก็บรายละเอียด	4	1 คน	10
การใช้ขี้เอนไม้	4	1 คน	10

แกะสลัก	5	2 คน	20
ขัดมสี	5	1 คน	10
ทำผิวงาน	5	1 คน	10
ตกแต่งรูปทรง	5	2 คน	20
การใช้ค้อนไม้	5	3 คน	30
การจรตสีหรือวางคมสี	5	1 คน	10

ตกแต่งผิว	6	3 คน	30
การตั้งหรือถนอมสี	6	5 คน	50
(มี 6 ลำดับขั้นตอนเพียง 8 คน)			

แต่งผิว	7	1 คน	10
(มี 7 ลำดับขั้นตอนเพียง 1 คน)			

31. การบอกลำดับขั้นตอนการแกะสลักไม้ตามที่เข้าใจ คำตอบที่ได้คือ

ขั้นตอนที่ 1	ร่างภาพ
ขั้นตอนที่ 2	เลือกเครื่องมือ
ขั้นตอนที่ 3	ถือเครื่องมือ
ขั้นตอนที่ 4	การจรดหรือวางคมส่ว
ขั้นตอนที่ 5	การใช้ค้อนไม้
ขั้นตอนที่ 6	การตั้งหรือถอนส่ว

ตารางที่ 16 แสดงขั้นตอนการแกะสลักไม้ที่สำคัญ

	มาก	%	ปานกลาง	%	น้อย	%
1. ร่างภาพ	10	100	-	-	-	-
2. เลือกเครื่องมือ	10	100	-	-	-	-
3. การถือเครื่องมือ	7	70	3	30	-	-
4. การจรดหรือวางคมส่ว	8	80	2	20	-	-
5. การใช้ค้อนไม้	8	80	2	20	-	-
6. การตั้งหรือถอนส่ว	8	80	-	-	2	20

ขั้นตอนการแกะสลักไม้ที่คิดว่าจะมีความสำคัญ คำตอบที่ได้คือ การร่างภาพและการเลือกเครื่องมือทุกรายให้มีความสำคัญมาก การจรดหรือวางคมส่ว การใช้ค้อนไม้และการตั้งหรือถอนส่ว 8 รายให้มีความสำคัญมาก การถือเครื่องมือ 7 รายให้มีความสำคัญมาก และ 8 รายให้เป็นความสำคัญปานกลาง การจรดหรือวางคมส่ว การใช้ค้อนไม้ 2 รายให้มีความสำคัญปานกลางและการตั้งหรือถอนส่ว 2 รายให้มีความสำคัญน้อย

33. คิดว่าใน 6 ขั้นตอนควรเพิ่มหรือลดในส่วนใดบ้าง

	ความถี่
ร่างภาพเสมอ	1
การลับเครื่องมือ	1
การยึดไม้	1
นอกเหนือจากนั้นให้คงขั้นตอน 6 ขั้น	7

คิดว่าใน 6 ขั้นตอนควรเพิ่มหรือลดในส่วนใดบ้าง คำตอบที่ได้คือ ส่วนที่เพิ่มร่างภาพเสมอ 1 ราย การลับเครื่องมือ 1 ราย และการยึดไม้ 1 ราย ให้คง 6 ขั้นตอนไว้ถึง 7 ราย

34. ก่อนสอนการแกะสลักไม้ท่านมีตัวอย่างงานแกะสลักที่สำเร็จแล้วให้ผู้เรียนดูหรือไม่

	ความถี่
1. มี เพราะ	7
2. ไม่มี เพราะ	3
3. อื่น ๆ โปรดระบุ	-

ก่อนสอนการแกะสลักไม้ท่านมีตัวอย่างงานแกะสลักที่สำเร็จแล้วให้ผู้เรียนดูหรือไม่ คำตอบที่ได้คือ มีผู้เลือกว่า มีตัวอย่างงานแกะสลักให้ผู้เรียนดู 7 ราย โดยให้เหตุผลว่าผู้เรียนจะได้เข้าใจได้ง่ายและทำได้เร็วขึ้น จะดูลักษณะของลายไม้ชนิดต่าง ๆ ว่าเป็นอย่างไร จะช่วยให้แกะได้ดี ให้เป็นรูปแบบหรือตัวอย่างให้เห็นชัด ๆ อยู่รวมกันที่มีผลงานเก่า ๆ ให้เห็นและเลือกตอบว่าไม่มีตัวอย่างงานแกะสลักให้ผู้เรียนดู 3 ราย โดยให้เหตุผลว่ามีชิ้นงานที่สำเร็จอยู่เต็มไปหมด

35. ท่านมีวัตถุประสงค์ในการแกะสลักไม้ให้ผู้เรียนดูเป็นตัวอย่างตามที่ท่านต้องการจะสอนทุกครั้งหรือไม่

	ความถี่
1. ทุกครั้ง	2
2. บางครั้ง	5
3. ไม่น่าเสมอไปเพราะอาจทำให้ดูเป็นตัวอย่างไม่ตรงเรื่องที่รู้จักได้	3
4. อื่น ๆ โปรดระบุ	

ผู้ถ่ายทอดมีวัตถุประสงค์ในการแกะสลักไม้ให้ผู้เรียนดูเป็นตัวอย่างในการสอนทุก
ครั้ง 2 รายบางครั้ง 5 รายและอาจมีตัวอย่างที่ไม่ตรงกับเรื่องที่จะสอน 3 ราย

36. ถ้าท่านสอนการแกะสลักไม้ ในการใช้เครื่องมือท่านจะทำให้ดูเป็นตัวอย่างอะไร
บ้าง

1. สอนวิธีใช้เครื่องมือแต่ละชนิด
2. การจับตามเครื่องมือ
3. สอนแกะสลักให้ถูกวิธี
4. การลับเครื่องมือ
5. การเรียกชื่อเครื่องมือ

ในการสอนแกะสลักไม้ส่วนของการใช้เครื่องมือมีตัวอย่างให้ผู้เรียนดูคือการเรียกชื่อ
เครื่องมือการจับตามเครื่องมือวิธีใช้เครื่องมือแต่ละชนิด การแกะสลักให้ถูกวิธี การลับเครื่องมือ

37. ถ้าท่านสอนการแกะสลักไม้อย่างง่าย มีขั้นตอนใดบ้าง (นูนต่ำ)

- ขั้นที่ 1 เลือกไม้, ร่างภาพ, เตรียมไม้
- ขั้นที่ 2 ร่างภาพ, เตินเส้น, เจาะ, ร่างเส้น, เลือกเครื่องมือ
- ขั้นที่ 3 แกะสลัก, ชูตให้พื้นเรียบ, แต่งรูปทรง, เตินเส้น
- ขั้นที่ 4 ร่างภาพ, แต่งรูปทรง, แต่งผิว, ชูต
- ขั้นที่ 5 ตกแต่ง, แต่งผิว, แต่งพื้น, เก็บรายละเอียด

การสอนการแกะสลักไม้อย่างง่าย(นูนต่ำ)ของผู้ถ่ายทอด มีขั้นตอนดังนี้คือ 1 การ
เตรียมไม้ 2 การเลือกไม้ 3 การร่างภาพ 4 การเลือกเครื่องมือ 5 การเตินเส้น 6 แกะ
สลัก และ 7 ตกแต่งชิ้นงาน

38. ถ้าทำนสอนการแกะสลักไม้อย่างยาก มีขั้นตอนใดบ้าง (ลอยตัว)

- ขั้นที่ 1 - เลือกไม้ให้เหมาะสมกับขนาดชิ้นงานที่ต้องการ
 - เตรียมรูปแบบที่จะแกะ
 - ร่างภาพ, ร่างรูปแบบที่จะแกะ
 - ใช้สิ่วตัดวีเดินเส้น
 - เตรียมไม้, เลือกลาย
- ขั้นที่ 2 - ร่างภาพให้ชัดเจนทุกด้าน
 - ขุดส่วนที่ไม่ต้องการออกโดยใช้สิ่วหน้าตรง
 - เลือกเครื่องมือ
- ขั้นที่ 3 - เลือกเครื่องมือ
 - การขึ้นรูปที่จะแกะเป็นรูปร่าง
 - การจรดหรือวางคมสิ่ว
 - ระยะเวลาความลึก
 - โกรกหรือขุดเอาส่วนหยาบออกก่อน
 - ร่างภาพ
 - แกะ, ร่าง, แกะ
- ขั้นที่ 4 - ตกแต่ง, ขุดแต่งรายละเอียด
 - แกะสลักจนเสร็จ
 - ในขณะที่แกะเนื้อไม้ออกนั้นควรจะร่างภาพทับไปอีกครึ่ง
- ขั้นที่ 5 - เมื่อแกะสลักเรียบร้อยแล้วก็ตกแต่งผิวชิ้นงาน
 - ขัดผิวและทำสีชิ้นงาน

การสอนการแกะสลักไม้อย่างยาก(ลอยตัว) ของผู้ถ่ายทอดมีขั้นตอนดังนี้คือ 1 เตรียมรูปแบบและไม้ที่จะแกะ 2 ร่างภาพให้ชัดเจนทุกด้าน 3 เลือกเครื่องมือ 4 แกะสลักส่วนรูปทรง 5 ตกแต่งรายละเอียดของรูปทรงและผิวงาน

รูปแบบที่จะแกะ, ใช้ลิวต์วีเดินเส้น, เตรียมไม้ เล็กกลาย ชั้นที่ 2 ร่างภาพให้ชัดเจนทุกด้าน, ชุดส่วนที่ไม่ต้องการออกโดยใช้ลิวต์หน้าตรงเลือกเครื่องมือ ชั้นที่ 3 เลือกเครื่องมือ, การขึ้นรูปที่จะแกะเป็นรูปร่าง, การจรดหรือการวางคมลิวต์, ระยะเวลาความลึก, โกรทหรือชุดเอาส่วนทยายออกก่อน, ร่างภาพ, แกะร่าง, แกะ ชั้นที่ 4 ตกแต่ง, ชุดแต่งรายละเอียด, แกะสลักจนเสร็จ ในขณะแกะเนื้อไม้ออกนั้นควรจะร่างภาพทับไปอีตครั้ง ชั้นที่ 5 เมื่อแกะสลักเรียบร้อยแล้วก็ตกแต่งผิวชิ้นงาน, ขัดผิวและทำสีชิ้นงาน

39. วัสดุ อุปกรณ์และวัตถุดิบในการแกะสลักไม้ เพื่อให้ได้เป็นตัวอย่างมีอะไรบ้าง (บอกชื่อ)

1. วัสดุอุปกรณ์ - การถือมีอน ลิว มีหรือชวาน แบบร่าง ชอล์ค
- เครื่องมือชนิดต่าง ๆ สำหรับแกะสลัก
2. วัตถุดิบ - ไม้เนื้ออ่อน, ไม้เนื้อแข็ง, การเลือกไม้และซ่อมแซมไม้
3. อื่นๆโปรดระบุ - การใช้อุปกรณ์ไฟฟ้า, การลับเครื่องมือ

การสอนเกี่ยวกับวัสดุอุปกรณ์และวัตถุดิบผู้ถ่ายทอดได้ทำตัวอย่างให้ผู้เรียนดูคือ การใช้วัสดุอุปกรณ์ในการร่างภาพ การถือเครื่องมือชนิดต่างๆ การลับเครื่องมือแกะสลัก และการใช้อุปกรณ์ไฟฟ้าบางชนิด ด้านวัตถุดิบได้แก่การเลือกชนิดของไม้ การซ่อมแซมไม้ที่มีตำหนิที่ใช้ในการแกะสลัก

40. ท่านกำหนดขั้นตอนการทำให้เป็นตัวอย่างในการแกะสลักไม้อย่างไร

	ความถี่
1. ง่ายไปยาก เพราะ	
- ต้องรู้พื้นฐานในการแกะสลักก่อน	
- จะทำให้เข้าใจได้ง่ายขึ้น	6
- ค้นเคยกับเครื่องมือก่อน	
- จะทำความเข้าใจได้ดีมีขั้นตอน	
- ช่วยให้จำง่าย	
2. ไม่ต้องลองเริ่มต่อหน้าผู้เรียนเลย	4
3. อื่น ๆ โปรดระบุ (ให้สังเกตผู้ปฏิบัติงานอื่น ๆ)	1

การสอนการแกะสลักไม้ผู้ถ่ายทอดได้กำหนดขั้นตอนในการทำให้ผู้เรียนดูเป็นตัวอย่างโดยการเริ่มจากง่ายไปหายากเพื่อให้ทราบพื้นฐาน เกิดความคุ้นเคยกับเครื่องมือและช่วยให้จำง่ายตามลำดับขั้นมี 6 รายการการสอนโดยไม่มีขั้นตอนโดยเริ่มแกะสลักให้ผู้เรียนดูเลย 4 ราย และให้ผู้เรียนสังเกตจากการปฏิบัติงานของผู้อื่น 1 ราย

41. ท่านลองแกะสลักไม้เพื่อฝึกดูก่อนที่จะทำให้ผู้เรียนดูเป็นตัวอย่างหรือไม่	ความถี่
1. ลองแกะสลักไม้ก่อน	2
2. ไม่ต้องลองเริ่มต่อหน้าผู้เรียนเลย	8
3. อื่น ๆ โปรดระบุ	

การสอนแกะสลักไม้ผู้ถ่ายทอดได้ลองฝึกแกะสลักก่อนที่จะสอน 2 รายและไม่ต้องลองฝึกแกะสลักโดยเริ่มแกะสลักต่อหน้าผู้เรียน 8 ราย

42. ท่านเตรียมกิจกรรมหรือมอบหมายให้ผู้เรียนปฏิบัติหลังจากดูตัวอย่างอะไรบ้าง
- ให้อัตถุคติคือ ไม้และให้ดูตัวอย่าง
 - ให้แกะ โดยไม่ต้องทำให้ดูเลย
 - รูปทรงที่ง่าย ๆ
 - การใช้เครื่องมือ เตรียมเครื่องมือ
 - งานง่ายไปก่อนจนถึงงานยาก
 - เริ่มทำความเข้าใจกับงานกับเครื่องมือต่าง ๆ ที่ใช้งาน
 - เริ่มทำตามขั้นตอนที่กำหนดให้
 - ฝึกให้การแกะสลักอย่างง่าย
 - ฝึกให้ลับเครื่องมือ
 - ฝึกให้รู้จักเครื่องมือ
 - เริ่มปฏิบัติงานแกะสลักจนลวดลายได้เลย
 - นำแบบที่จะให้แกะสลักลอกลายลงบน ไม้
 - แกะสลักชิ้นรูป

- แต่งให้เรียบร้อย
- เตรียมไม้ที่จะแกะ
- เตรียมแบบร่าง

กิจกรรมที่ผู้ถ่ายทอดเตรียมเพื่อมอบหมายให้ผู้เรียนปฏิบัติมีดังนี้คือ การเตรียมไม้แบบร่าง และ เครื่องมือ ทำความเข้าใจเกี่ยวกับไม้ การใช้แบบร่าง การใช้เครื่องมือและการลับเครื่องมือ ฝึกให้แกะสลักรูปทรงอย่างง่ายและการตกแต่งชิ้นงานให้เรียบร้อยถูกต้อง

43. ท่านคิดว่าขั้นตอนการฝึกแกะสลักไม้มีลำดับต่อเนื่องหรือไม่ ในแต่ละขั้นตอน
1. มีลำดับ 10 ราย
 2. ไม่มีลำดับเพราะ (ไม่มีเลือก)
 3. อื่น ๆ โปรดระบุ (ไม่มีเลือก)

การฝึกแกะสลักไม้มีลำดับขั้นตอนตามความเห็นของผู้ถ่ายทอดจำนวน 10 ราย เพราะการเริ่มขั้นตอนจากง่ายไปยากจะช่วยให้รู้จักและใช้เครื่องมือได้ดีเกิดความเข้าใจในวิธีการแกะสลัก ผลงานที่ได้จะสมบูรณ์ในแต่ละขั้นสร้างความรับผิดชอบของผู้ฝึก

44. ท่านกำหนดเวลาในการฝึกแกะสลักไม้และหยุดฝึกแกะสลักไม้หรือไม่ในแต่ละขั้นตอน
1. กำหนด เพราะ 7 ราย
 2. ไม่กำหนด เพราะ 3 ราย
 3. อื่น ๆ โปรดระบุ (ไม่มีเลือก)

ผู้ถ่ายทอดมีการกำหนดเวลาในการฝึกแกะสลักไม้ของผู้เรียนจำนวน 7 ราย โดยให้เหตุผลว่าทำให้ผู้ฝึกมีโอกาสพักเพื่อพิจารณาความถูกต้องของงาน อีก 3 รายไม่กำหนดเวลาในการพักของผู้ฝึกโดยให้เหตุผลว่า ผู้ฝึกมีเวลามาก เพราะผลงานยังจำหน่ายไม่ได้ช่วยให้ผู้ฝึกเกิดทักษะและความเข้าใจในการแกะสลักมากขึ้น

45. ท่านกล่าวชมความถูกต้องในการแกะสลักไม้ของผู้เรียนหรือไม่ในขณะปฏิบัติงาน

1. กล่าวชม เพราะ	10 ราย
2. ไม่กล่าวชม เพราะ	
3. อื่น ๆ โปรดระบุ	

ผู้ถ่ายทอดได้กล่าวชมความถูกต้องในการแกะสลักของผู้เรียนทั้ง 10 ราย โดยให้เหตุผลว่าช่วยให้เกิดกำลังใจสร้างความพยายามให้ผู้ฝึกเพิ่มมากขึ้นและผู้เรียนจะทราบว่าตนเองแกะสลักได้ถูกต้องอีกด้วย

46. ท่านคิดว่าในขณะปฏิบัติงานแกะสลักไม้ ผู้ปฏิบัติงานสามารถสังเกตความถูกต้องของชิ้นงานเองได้หรือไม่

1. สังเกตได้ เพราะ	10 ราย
2. สังเกตไม่ได้ เพราะ	
3. อื่น ๆ โปรดระบุ	

ผู้ถ่ายทอดให้ความเห็นว่าผู้เรียนสามารถสังเกตความถูกต้องของชิ้นงานขณะปฏิบัติงานแกะสลักไม้ได้จำนวน 10 ราย โดยให้เหตุผลว่าการร่างภาพทุกครั้ง จะช่วยให้รู้ถึงข้อกำหนดที่ต้องการ ทำให้เกิดทักษะและสามารถเทียบผลงานแกะสลักจากส่วนที่มองเห็นได้เพื่อพิจารณาความผิดพลาด

47. ท่านตรวจสอบผลการสาธิตจากผู้รับการถ่ายทอดในส่วใดบ้าง (ตอบได้มากกว่า

1 ข้อ)

	ความถี่
1. ขั้นตอนปฏิบัติงานถูกต้องทุกข้อ	6
2. พิจารณาเฉพาะขั้นตอน เช่น การร่างภาพ การใช้เครื่องมือ ฯลฯ	5

3. ตรวจสอบจากผลงานของผู้รับการถ่ายทอดมีความใกล้เคียงกับตัวอย่างที่ทำให้ดูขนาดไทน์	7
4. ความกลมกลืนของรูปทรงของชิ้นงานนั้น ๆ	3
5. ความประณีต ความเรียบร้อยของชิ้นงาน	9
6. ความสามารถปฏิบัติงานได้สำเร็จตามกำหนดเวลา	1
7. มีความสนใจขณะผู้สอนนำให้ดูเป็นตัวอย่าง	6

ผู้ถ่ายทอดได้ตรวจสอบผลการสอนจากผู้รับการถ่ายทอดในส่วนดังต่อไปนี้ ความประณีตเรียบร้อยของชิ้นงานผลงานมีความใกล้เคียงกับแบบที่กำหนด ขั้นตอนการปฏิบัติงานถูกต้อง มีความสนใจและอาจพิจารณาตรวจสอบ เฉพาะขั้นตอนที่มีความสำคัญเพิ่มขึ้น เช่น การร่างภาพ การใช้เครื่องมือ

48. ท่านประเมินผลงาน การแกะสลักไม้ของผู้รับการถ่ายทอดเป็นลักษณะใดบ้าง แกะสลักได้ดี, ดีมาก, ผลงานที่สำเร็จเรียบร้อย, ค่าตอบแทนเป็นรายได้ แกะสลักเป็น, ดี, ความเนียนรูปแบบที่ให้, ใช้ได้ แกะสลักไม่เป็นเลย, พอใช้, ใช้ไม่ได้, สวยงามทุกอย่าง, ขนาดลัดส่วน, ตรงตามแบบหรือไม่, เครื่องมือใช้ถูกต้องหรือไม่

ผู้ถ่ายทอดได้ประเมินผลงานการแกะสลักไม้ของผู้รับการถ่ายทอดในลักษณะต่อไปนี้ ดีมากหมายถึงแกะสลักได้ดีผลงานที่สำเร็จมีความเรียบร้อยและสามารถจำหน่ายได้ ดีหมายถึงแกะสลักพอเป็น รูปแบบมีความกลมกลืน พอใช้หมายถึงแกะสลักไม้เหมือนตัวอย่าง ขนาดลัดส่วนยังใช้ไม่ได้

3.2 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลด้านขั้นตอนการรับการถ่ายทอดหรือขั้นตอนการแกะสลักไม้ของผู้รับการถ่ายทอดในแบบพื้นบ้าน จากกลุ่มตัวอย่างประชากรที่ประกอบอาชีพแกะสลักไม้มีลำดับขั้นตอนการถ่ายทอดและวิธีการดังนี้คือ

ตารางที่ 17 แสดงข้อมูลขั้นตอนการรับการถ่ายทอด

ข้อ	ข้อความ	จำนวนคน	คิดเป็นร้อยละ
25.	การเตรียมไม้ก่อนที่จะนำมาแกะสลัก อย่างไร		
	1. ถากผิวออกเท่านั้น		
	2. เปิดปีกไม้แล้วทำเป็นแท่งสี่เหลี่ยม	2	40
	3. แล้วแต่รูปแบบงานที่แกะสลัก	3	60
	4. ไม่ต้องเตรียมไว้		
5. อื่นๆ โปรดระบุ			
26.	การเลือกลายหรือรูปแบบที่จะนำมาแกะสลักอย่างไร		
	1. มีความเหมาะสมกับลักษณะของไม้	1	20
	2. เป็นลายหรือรูปแบบที่ไม่ยากเกินไปนัก	1	20
	3. แล้วแต่ความถนัดของผู้เรียน	3	60
	4. ลายหรือรูปแบบอะไรก็ได้		
5. อื่นๆ โปรดระบุ			
27.	การร่างภาพบนผิวไม้หรือชิ้นงานขนาด 1 ฟุต X 1 ฟุต อย่างไร		
	1. ร่างบนกระดาษแล้วนำมาติดบนชิ้นงาน	3	60
	2. ร่างบนชิ้นงานด้วยดินสอดำ	1	20
	3. ร่างบนชิ้นงานด้วยชอล์ค		
	4. ใช้วัสดุอะไรก็ได้ร่างภาพ	1	20
5. อื่นๆ โปรดระบุ			
28.	เครื่องมือที่ท่านใช้ในการแกะสลักมีอะไรบ้าง		
	1. ค้อนไม้, สิวโค้ง, สิวหน้าตรง, สิวหน้าเฉียง	1	80
	2. ค้อนไม้, ขวาน, มีด, สิวชนิดต่าง ๆ	1	20
	3. ค้อนไม้, ขวาน, สิวชนิดต่าง ๆ		
	4. เครื่องมือเท่าที่จะหาได้		
5. อื่นๆ โปรดระบุ			

ตารางที่ 17 (ต่อ)

ข้อ	ข้อความ	จำนวนคน	คิดเป็นร้อยละ
29.	การถือเครื่องมือแกะสลักประเภทลิว		
	1. กำตามลิวและเหล็ปลายตามไว้ประมาณ 2 นิ้ว	2	40
	2. กำตามลิวปลายนิ้วและเหล็ปลายตามไว้ประมาณ 1 นิ้วครึ่ง	1	20
	3. กำส่วนปลายลิวด้วยปลายนิ้ว	2	40
	4. แล้วแต่ความถนัดของแต่ละบุคคล		
	5. อื่นๆ โปรดระบุ		
30.	การถือเครื่องมือแกะสลักประเภทค้อน ไม้		
	1. จับปลายมือถือค้อน ไม้ เพื่อให้มีแรงเหวี่ยงมาก	1	20
	2. กำเฉพาะส่วนที่เป็นมือถือค้อน ไม้	1	20
	3. กำค้อนมาตรงกลางค้อน ไม้ระหว่างปลาย 2 ข้าง	1	20
	4. แล้วแต่ความถนัดของแต่ละบุคคล	2	40
	5. อื่นๆ โปรดระบุ		
31.	การใช้ลิวจรถลงบนผิวไม้		
	1. ให้ลิวทำมุมฉากกับผิวไม้		
	2. แล้วแต่แบบที่แกะจรถลิวตามลักษณะลาย	4	80
	3. ให้ลิวเอียง 80 องศาเข้าหาตัวผู้ตอก		
	4. แล้วแต่ความถนัดของแต่ละบุคคล	1	20
	5. อื่นๆ โปรดระบุ		
32.	การใช้ค้อนตอกลงบนลิว		
	1. ใช้เฉพาะข้อมือตอกค้อน ไม้		
	2. ใช้ส่วนปลายแขนและข้อมือตอกค้อน ไม้	1	20
	3. ใช้ทั้งลำแขนและข้อมือ	2	40
	4. แล้วแต่ความถนัดของแต่ละบุคคล	2	40
	5. อื่นๆ โปรดระบุ		

ตารางที่ 17 (ต่อ)

ข้อ	ข้อความ	จำนวนคน	คิดเป็นร้อยละ
33.	การดึงหรือถอนลื้อออกจากเนื้อไม้		
	1. โยกตามแนวความบางของลื้อแล้วดึงออก	2	40
	2. โยกตามความกว้างของลื้อแล้วดึงออก	1	20
	3. ดึงขึ้นมาตรง ๆ	2	40
	4. อย่างไรก็ได้แล้วแต่ความถนัดของบุคคล		
	5. อื่นๆ โปรดระบุ		

จากตารางที่ 17 ขั้นตอนการรับการถ่ายทอดของผู้รับการถ่ายทอดในแบบพื้นบ้านจากกลุ่มตัวอย่างประชากรจำนวน 5 คน ที่ประกอบอาชีพแกะสลักไม้ มีลำดับขั้นการรับการถ่ายทอดและวิธีการดังนี้ คือ

การเตรียมไม้ก่อนที่จะนำมาแกะสลัก คำตอบที่ได้คือ แล้วแต่รูปแบบงานที่แกะสลักและเปิดปีกไม้แล้วทำเป็นแท่งสี่เหลี่ยม

การเลือกลายหรือรูปแบบที่จะนำมาแกะสลัก คำตอบที่ได้คือ แล้วแต่ความถนัดของผู้เรียน มีความเหมาะสมกับลักษณะของ ไม้และเป็นลายหรือรูปแบบที่ไม่ยากเกินไปนัก

การร่างภาพบนผิวไม้หรือชิ้นงานขนาด 1 ฟุต X 1 ฟุต คำตอบที่ได้คือ ร่างบนกระดาษแล้วนำมาติดบนชิ้นงาน ร่างบนชิ้นงานด้วยดินสอดำและใช้วัสดุอะไรก็ได้ร่างภาพ

เครื่องมือที่ใช้ในการแกะสลักมี ค้อน ไม้, ลื้อโค้ง, สิ่งหน้าตรง, ลื้อหน้าเฉียง, ขวานมีด ลื้อชนิดต่าง ๆ

การถือเครื่องมือแกะสลักประเภทลิว คำตอบที่ได้คือ กำด้ามลิวและเหล็บบลายด้ามไว้ประมาณ 2 นิ้ว กำส่วนปลายลิวด้วยปลายนิ้วและกำด้วยปลายนิ้วและเหล็บบลายด้ามไว้ประมาณ 2 นิ้วครึ่ง

การถือเครื่องมือแกะสลักประเภทค้อนไม้ คำตอบที่ได้คือ แล้วแต่ความถนัดของบุคคล จับปลายมือถือค้อนไม้ เพื่อให้มีแรงเหวี่ยงมาก กำเฉพาะส่วนที่เป็นมือถือค้อนไม้ กำค้อนมาตรงกลางค้อนไม้ระหว่างปลาย 2 ข้าง

การใช้ลิวจรดลงบนผิวไม้ คำตอบที่ได้คือ แล้วแต่แบบที่แกะ จรดลิวตามลักษณะลายและแล้วแต่ความถนัดของแต่ละบุคคล

การใช้ค้อนตอกลงบนลิว คำตอบที่ได้คือ ใช้ทั้งลำแขนและข้อมมือแล้วแต่ความถนัดของบุคคลและใช้ส่วนปลายแขนและข้อมมือตอกข้อนไม้

การดึงหรือถอนลิวออกจากเนื้อไม้ คำตอบที่ได้คือ โยกตามแนวความบางของลิวแล้วดึงออก ดึงขึ้นตรง ๆ และโยกตามความกว้างของลิวแล้วดึงออก

34. การบอกลำดับขั้นตอนการแกะสลักไม้ตามที่เข้าใจ

	ลำดับขั้นตอนที่	จำนวน	คิดเป็นร้อยละ
ร่างภาพ	1	5 คน	100
การเลือกเครื่องมือ	2	5 คน	100
การถือเครื่องมือ	3	5 คน	100
การจรดหรือวางคมลิว	4	5 คน	100
การใช้ข้อนไม้	5	5 คน	100
การดึงหรือถอนลิว	6	5 คน	100

34. การบอกลำดับขั้นตอนการแกะสลักไม้ตามที่เข้าใจ คำตอบที่ได้คือ

- ชั้นที่ 1 ร่างภาพ
ชั้นที่ 2 การเลือกเครื่องมือ

- ชั้นที่ 3 การถือเครื่องมือ
 ชั้นที่ 4 การจรดหรือวางคมส่ว
 ชั้นที่ 5 การใช้ฆ้อนไม้
 ชั้นที่ 6 การดิ่งหรือถอนส่ว

ตารางที่ 18 แสดงข้อมูลขั้นตอนการแกะสลักไม้

	มาก	%	ปานกลาง	%	น้อย	%
1. ร่างภาพ	5	100	-	-	-	-
2. เลือกเครื่องมือ	3	60	2	40	-	-
3. การถือเครื่องมือ	1	20	4	80	-	-
4. การจรดหรือวางคมส่ว	3	60	2	40	-	-
5. การใช้ฆ้อนไม้	1	20	4	80	-	-
6. การดิ่งหรือถอนส่ว	1	20	4	80	-	-

จากตารางที่ 18 ขั้นตอนการแกะสลักไม้ผู้รับการถ่ายทอดทุกคนเห็นว่า การร่างภาพมีความสำคัญมากที่สุด การเลือกเครื่องมือและการจรดหรือการวางคมส่วให้มีความสำคัญมาก 3 ราย ความสำคัญปานกลาง 2 ราย การถือเครื่องมือและการใช้ค้อนไม้ การดิ่งหรือถอนส่ว ให้มีความสำคัญมาก 1 รายและความสำคัญปานกลาง 4 ราย

36. ท่านคิดว่าใน 6 ขั้นตอนควรเพิ่มหรือลดในส่วนใดบ้าง

1. ในส่วนที่เพิ่มเติมเทคนิคการเดินเส้นในการแกะสลักไม้ 1 ราย
2. ในส่วนที่ลดหรือการถือเครื่องมือ 1 ราย

ขั้นตอนการแกะสลักไม้ 6 ขั้นตอน ได้แก่ ร่างภาพ เลือกเครื่องมือ การถือเครื่องมือ การจรดหรือวางคมส่ว การใช้ข้อนไม้ การตั้งหรือถอนส่ว 4 ราย ให้คงเดิม และเพิ่มเติมส่วน เทคนิคการเดินเส้นในการแกะสลักไม้มีเพียง 1 รายที่ให้ลดขั้นตอนการถือเครื่องมือ

37. ก่อนเรียนการแกะสลักไม้ ท่านมีตัวอย่างงานแกะสลักที่สำเร็จแล้ว ให้ผู้เรียนดูหรือไม่

	ความถี่
1. มี เพราะ	5
2. ไม่มี เพราะ	-
3. อื่น ๆ โปรดระบุ	-

ผู้รับการถ่ายทอดได้ดูตัวอย่างงานแกะสลักไม้ที่สำเร็จแล้วก่อนการเรียนจำนวน 5 รายโดยให้ เหตุผลว่าเพื่อเป็นแนวทางในการแกะสลัก สามารถแกะสลักได้อย่างถูกต้อง สร้างความสะดวกเพราะมีตัวอย่างให้ดูและผู้สอนไม่ต้องชี้แจง ในขณะที่แกะสลัก

38. ผู้สอนมีวัตถุประสงค์ในการแกะสลักไม้ ให้ท่านดูเป็นตัวอย่างที่ผู้สอนต้องการจะสอนทุกครั้งหรือไม่

	ความถี่
1. ทุกครั้ง	3
2. บางครั้ง	2
3. ไม่แน่เสมอไปเพราะอาจทำให้ดูเป็นตัวอย่างไม่ตรงเรื่องที่รู้จักได้	-
4. อื่น ๆ โปรดระบุ	-

ผู้รับการถ่ายทอดทราบวัตถุประสงค์จากผู้ถ่ายทอดในการแกะสลักไม้ให้ดูเป็นตัวอย่าง 3 รายและทราบวัตถุประสงค์จากผู้ถ่ายทอดในการแกะสลักไม้ให้ดูเป็นตัวอย่างบางครั้ง 2 ราย

39. ถ้าท่านเรียนการแกะสลักไม้ ในการใช้เครื่องมือท่านจะต้องการดูเป็นตัวอย่างอะไรบ้าง

1. การใช้สีวแบบคร่าวๆ แบบต่าง ๆ
2. การใช้เครื่องมือไฟฟ้า
3. การแกะนูนสูงและนูนต่ำ
4. การแกะสลักไม้แบบต่าง ๆ

ตัวอย่างการใช้เครื่องมือที่ผู้รับการถ่ายทอดมีความต้องการให้ผู้ถ่ายทอด ทำเป็นตัวอย่าง ได้แก่ การใช้สีวแบบคร่าว ๆ แบบต่าง ๆ การใช้เครื่องมือไฟฟ้า การแกะนูนสูงและนูนต่ำ การแกะสลักไม้แบบต่าง ๆ

40. ถ้าท่านเรียนการแกะสลักไม้อย่างง่าย มีขั้นตอนใดบ้าง (นูนต่ำ)

- ขั้นที่ 1 ร่างภาพ
- ขั้นที่ 2 เลือกเครื่องมือ, เดินเส้นแกะสลัก
- ขั้นที่ 3 วางสีว, แกะสลักตามที่ร่างไว้, แต่ง
- ขั้นที่ 4 แกะสลัก, ตกแต่งผิว

ผู้รับการถ่ายทอดเรียนการแกะสลักไม้อย่างง่าย (นูนต่ำ) โดยมีขั้นตอนดังนี้ คือ ขั้นที่ 1 ร่างภาพ ขั้นที่ 2 เลือกเครื่องมือ และเดินเส้นแกะสลัก ขั้นที่ 3 วางสีว, แกะสลักตามที่ร่างไว้ และแต่ง ขั้นที่ 4 แกะสลักและตกแต่งผิว

41. ถ้าท่านเรียนการแกะสลักไม้อย่างยากมีขั้นตอนใดบ้าง (ลอยตัว)

- ขั้นที่ 1 ร่างภาพ, ทุกด้าน, เลือกไม้
- ขั้นที่ 2 ใช้มีดถาก, ใช้ขวานถาก, แกะอย่างหยาบ, ร่างภาพ
- ขั้นที่ 3 ใช้สีวแกะอย่างคร่าว ๆ, แกะละเอียด, ลงมือแกะ
- ขั้นที่ 4 ใช้สีวแต่งเต็ม, ใช้สีวแต่งให้ละเอียด, แต่งผิว
- ขั้นที่ 5 ใช้สีวแต่งให้ดี, แต่งอย่างละเอียด

ผู้รับการถ่ายทอดเรียนการแกะสลักไม้อย่างยาก(ลอยตัว) โดยมีขั้นตอนดังนี้คือ
ขั้นที่ 1 เลือกไม้ ขั้นที่ 2 ร่างภาพ ขั้นที่ 3 ใช้สีวแกะอย่างคร่าวๆ ขั้นที่ 4 ใช้สีวแต่ง
รูปทรง ขั้นที่ 5 ใช้สีวแต่งละเอียด

42. วัสดุอุปกรณ์และวัตถุดิบในการแกะสลักไม้ เพื่อทำให้ดูเป็นตัวอย่างมีอะไรบ้าง
(บอกชื่อ)

1. วัสดุอุปกรณ์ สี่ชนิดต่าง ๆ ค้อน ไม้
2. วัตถุดิบ ไม้สัก ไม้ที่จะแกะ
3. อื่น ๆ โปรตระบู่ กระดาษทราย

วัสดุอุปกรณ์และวัตถุดิบในการแกะสลักไม้ เพื่อทำให้ดูเป็นตัวอย่างมีดังนี้คือ 1. วัสดุอุปกรณ์ ได้แก่ สี่ชนิดต่าง ๆ ค้อน ไม้ วัตถุดิบ ได้แก่ ไม้สักและไม้อื่น ๆ ที่จะใช้แกะ อื่นๆ ได้แก่ กระดาษทราย

43. การกำหนดขั้นตอนการทำให้ดูเป็นตัวอย่างในการแกะสลักไม้อย่างไร

	ความถี่
1. จากง่ายไปหายาก เพราะ	4
2. ไม่ต้องลอง เริ่มต่อหน้าผู้เรียนเลย	1
3. อื่น ๆ โปรตระบู่	-

การกำหนดขั้นตอนการทำให้ดูเป็นตัวอย่างจากผู้ถ่ายทอดในการแกะสลักไม้มีดังนี้ จากง่ายไปหายาก 4 ราย โดยผู้รับการถ่ายทอดให้เหตุผลว่า การควบคุมพื้นผิวหมายถึงการเตรียมวัตถุดิบให้เรียบร้อยจะทำให้งานดีและเรียบร้อยสามารถฝึกตามได้และเข้าใจง่าย ผู้เรียนอีก 1 รายให้แกะสลักต่อหน้าผู้เรียนไม่มีขั้นตอน

44. การลองแกะสลักไม้เพื่อฝึกดูก่อนที่จะทำให้ผู้เรียนเข้าใจดูเป็นตัวอย่างหรือไม่

	ความถี่
1. ลองแกะสลักไม้ก่อน	4
2. ไม่ต้องลอง เริ่มต่อหน้าผู้เรียนเลย	1
3. อื่น ๆ โปรตระบู่	-

การลองแกะสลักไม้เพื่อฝึกดูก่อนของผู้ถ่ายทอดให้ผู้รับการถ่ายทอดดูเพื่อให้เกิดความเข้าใจ ผู้รับการถ่ายทอดจำนวน 4 รายที่ต้องการให้ผู้ถ่ายทอดลองแกะสลักไม้และผู้รับการถ่ายทอดอีก 1 รายให้เริ่มแกะสลักต่อหน้าผู้เรียนเลย

45. การเตรียมกิจกรรมหรือมอบหมายงานให้ผู้เรียนปฏิบัติหลังจากดูตัวอย่างบ้าง

- เริ่มเตรียมไม้
- แจกไม้ที่จะแกะ
- ให้เลือกไม้ดูเป็นตัวอย่าง
- ให้อ่างภาพ
- ให้ตากไม้
- แจกอุปกรณ์และเครื่องมือต่าง ๆ
- เตรียมอุปกรณ์ที่จะแกะ
- ร่างแบบบนผิวไม้
- แกะด้วยสิ่วตดยรอบอย่างคร่าว ๆ
- แกะอย่างละเอียด

การเตรียมกิจกรรมหรือการมอบหมายงานที่ผู้รับการถ่ายทอด ได้ปฏิบัติหลังจากดูตัวอย่าง มีดังนี้คือ แจกไม้ที่จะแกะ เริ่มแกะไม้ เลือกไม้ดูเป็นตัวอย่าง ร่างภาพ บนผิวไม้ แจกอุปกรณ์และเครื่องมือต่าง ๆ เตรียมอุปกรณ์ที่จะแกะ ให้ตากไม้ แกะด้วยสิ่วตดยรอบอย่างคร่าว ๆ แกะอย่างละเอียด

ผู้รับการถ่ายทอดคิดว่าการฝึกการแกะสลักไม้มีลำดับต่อเนื่องหรือไม่ ในแต่ละขั้นตอน

	ความถี่
1. มีลำดับ เพราะ	4
2. ไม่มีลำดับ เพราะ	1
3. อื่น ๆ โปรดระบุ	-

ผู้รับการถ่ายทอดคิดว่าการฝึกการแกะสลักไม้มีขั้นตอนจำนวน 4 ราย โดยให้เหตุผลว่าจะได้มีการพัฒนา ช่วยให้งานดีขึ้น ผลงานถูกต้องและสวยงาม มี 1 รายให้เหตุผลว่าไม่มีลำดับขั้นตอนจะเริ่มจุดใดก่อนก็ได้

47. มีการกำหนดเวลาในการฝึกแกะสลักไม้และหยุดฝึกแกะสลักไม้หรือไม่ ในแต่ละชั้น

ตอน

	ความถี่
1. มีกำหนด เพราะ	3
2. ไม่มีกำหนด เพราะ	2
3. อื่น ๆ โปรดระบุ	-

ผู้รับการถ่ายทอดทุกคนคิดว่าควรมีกำหนดเวลาในการฝึกแกะสลักไม้ เพื่อให้ผู้รับการถ่ายทอดสังเกตถึงความถูกต้องของชิ้นงานด้วยตัวเอง เพราะมีตัวอย่างให้ดูและเป็นงานที่สำเร็จจากผู้ถ่ายทอด

48. ท่านได้รับคำกล่าวชมความถูกต้องในการแกะสลักไม้จากผู้สอนหรือไม่ในขณะปฏิบัติงาน

	ความถี่
1. กล่าวชม เพราะ	3
2. ไม่กล่าวชม เพราะ	1
3. อื่น ๆ โปรดระบุ	1

การได้รับคำกล่าวชม ความถูกต้องในการแกะสลักจากผู้ถ่ายทอดหรือไม่ ในขณะปฏิบัติงาน คำตอบคือ ได้รับคำกล่าวชม 3 ราย เพราะมีฝีมือดี อีก 1 รายไม่ได้รับคำกล่าวชมเพราะทำได้แค่พอใช้ อีก 1 รายได้รับการตำหนิ

49. ท่านคิดว่าในขณะปฏิบัติงานแกะสลักไม้ ท่านสามารถสังเกตความถูกต้องของชิ้นงานเองได้หรือไม่

	ความถี่
1. สังเกตเห็นได้ เพราะ	5
2. สังเกตเห็นไม่ได้ เพราะ	1
3. อื่น ๆ โปรดระบุ	-

ท่านคิดว่าในขณะปฏิบัติงานแกะสลักไม้ ท่านสามารถสังเกตความถูกต้องของชิ้นงานเองได้หรือไม่ คำตอบที่ได้คือ 5 ราย เลือกสังเกตเห็นได้เพราะ เป็นงานแกะสลักไม้, มีต้นแบบดูสวยงาม

50. การตรวจสอบผลการสาธิตจากผู้ให้การถ่ายทอดในส่วนตัวบ้าง

	ความถี่
1. ขั้นตอนปฏิบัติงานถูกต้องทุกข้อ	3
2. พิจารณาเฉพาะขั้นตอน เช่น การร่างภาพ การใช้เครื่องมือ ฯลฯ	2
3. ตรวจสอบจากผลงานของผู้รับการถ่ายทอด มีความใกล้เคียงกับตัวอย่างที่ทำให้ดูขนาดไหน	1
4. ความกลมกลืนของรูปทรงของชิ้นงานนั้น ๆ	1
5. ความประณีต ความเรียบร้อยของชิ้นงาน	2
6. ความสามารถปฏิบัติงานได้สำเร็จตามกำหนดเวลา	2
7. มีความสนใจขณะผู้สอนทำให้ดูเป็นตัวอย่าง	2

การตรวจสอบผลการสาธิตจากผู้ให้การถ่ายทอด ที่ผู้รับการถ่ายทอดได้ให้ความคิดเห็นไว้ดังนี้คือการปฏิบัติงานทุกขั้นตอนถูกต้อง ความประณีตเรียบร้อยของชิ้นงาน มีความสนใจขณะฝึก ปฏิบัติงานเสร็จตามกำหนดเวลาและมีการพิจารณาเฉพาะขั้นตอนที่สำคัญ เช่นการร่างภาพ และการใช้เครื่องมือ

51. การประเมินผลงานการแกะสลักของผู้ให้การถ่ายทอดเป็นลักษณะใดบ้าง

1. ใช้ได้ - ใช้ไม่ได้, ดูความใกล้เคียงกับตัวอย่าง, ความสวยงาม
2. ความถูกต้อง, ดูความเรียบร้อยและสมบูรณ์
3. ความคิดสร้างสรรค์

ผู้รับการถ่ายทอดได้ให้ความคิดเห็นเกี่ยวกับการประเมินผลงานการแกะสลักไม้ของผู้ถ่ายทอดมีลักษณะดังนี้คือ ใช้ได้ หมายถึงมีความเหมือนใกล้เคียงกับตัวอย่าง มีความสวยงาม เรียบร้อยสมบูรณ์ มีความคิดสร้างสรรค์ ส่วนใช้ไม่ได้ หมายถึงไม่เหมือนตัวอย่าง ไม่สวยงาม ไม่เรียบร้อย

3.3 วิธีการขั้นตอนการสอนวิชาแกะสลัก 1 - 2 ซึ่งมีผู้ปฏิบัติงานสอน 2 ท่านใน ส่วนของสถานศึกษา วิทยาเขตเพาะช่าง คือ อาจารย์ท่านที่ 1 และ อาจารย์ท่านที่ 2 ดังมีรายละเอียดของอาจารย์ทั้ง 2 ท่านดังนี้

ระยะเวลาของการสอนวิชาแกะสลัก 1 คือ ทฤษฎี 1 คาบ ปฏิบัติ 4 คาบต่อสัปดาห์ ท่านมีความคิดเห็นเช่นไร

1. ดี เพราะ
2. ปานกลาง เพราะ
3. ไม่ดี เพราะ
4. อื่น ๆ โปรดระบุ

อาจารย์ท่านที่ 1 ให้ความเห็นว่า ปานกลาง เพราะผู้เรียนยังไม่ค่อยมีความชำนาญมากนัก

อาจารย์ท่านที่ 2 ให้ความเห็นว่า ดี เพราะทำให้นักศึกษาเข้าใจจุดประสงค์ในการปฏิบัติงานและมีเวลาในการแกะสลักมากขึ้น

ระยะเวลาของการสอนวิชาแกะสลัก 2 คือ ทฤษฎี 1 คาบ ปฏิบัติ 3 คาบต่อสัปดาห์ ท่านมีความคิดเห็นเช่นไร

1. ดี เพราะ
2. ปานกลาง เพราะ
3. ไม่ดี เพราะ
4. อื่น ๆ โปรดระบุ

อาจารย์ท่านที่ 1 ให้ความเห็นว่า ควรให้มีภาคปฏิบัติโดยการศึกษาดูงานที่มีการปฏิบัติอยู่ ควรให้มีการไปดูงานที่สำเร็จแล้วในสมัยต่าง ๆ และควรมีเวลาปฏิบัติในห้องให้มากกว่านี้

อาจารย์ท่านที่ 2 ให้ความเห็นว่า ควรมีเวลาให้มากกว่านี้

การมีส่วนในการปรับปรุงหลักสูตรรายวิชา สายศิลปกรรม เมื่อปี พ.ศ.2532 อย่างไร

1. มีส่วนคือวิชา

2. ไม่มีส่วน
3. อื่น ๆ โปรดระบุ

อาจารย์ท่านที่ 1 ให้ความเห็นว่า มีส่วนคือวิชาเครื่องเรือนและงานไม้แกะสลัก
1 - 2 ระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง (ปวส.)

อาจารย์ท่านที่ 2 ให้ความเห็นว่า มีส่วนคือวิชา เครื่องไม้ ระดับประกาศ
นียบัตรวิชาชีพชั้นสูง (ปวส.) ปี 1 - 2

การเตรียมการสอนวิชาแกะสลัก 1 หรือแกะสลัก 2 เป็นอย่างไร

1. ทุกครั้ง เพราะ
2. บางครั้ง เพราะ
3. ไม่ต้องเตรียม เพราะ
4. อื่น ๆ โปรดระบุ

อาจารย์ท่านที่ 1 ให้ความเห็นว่า ทุกครั้ง เพราะต้องสอนทุก ๆ สัปดาห์อยู่แล้ว

อาจารย์ท่านที่ 2 ให้ความเห็นว่า บางครั้ง เพราะงานที่เริ่มต้นเท่านั้น
ส่วนงานที่ต่อเนื่อง ไม่ต้องเตรียมการสอนเพราะงานได้ชี้แจงแล้ว นักศึกษาจะได้มีเวลาปฏิบัติมาก ๆ

การมีประสบการณ์ด้านแกะสลักไม้เพียงอย่างเดียวสามารถสอนวิชาแกะสลัก 1 หรือแกะ
สลัก 2 ได้หรือไม่

1. สอนได้ เพราะ
2. สอนไม่ได้ เพราะ
3. ไม่แน่ใจ
4. อื่น ๆ โปรดระบุ

อาจารย์ท่านที่ 1 ให้ความเห็นว่า สอนไม่ได้ เพราะเนื้อหาของวิชาครอบคลุม
มาก มากมายหลายวิชาด้วยกัน

อาจารย์ท่านที่ 2 ให้ความเห็นว่า อื่น ๆ คือ ต้องมีความรู้เกี่ยวกับการ
ออกแบบ รูปประวัติของลวดลายและมีความเข้าใจเกี่ยวกับสถานที่ที่จะนำลวดลายไปใช้ด้วย

มีการทดสอบพื้นความรู้สำหรับผู้เริ่มเรียนวิชาแกะสลักหรือไม่

1. ทดสอบ เพราะ
2. ไม่ทดสอบ เพราะ
3. อื่น ๆ โปรดระบุ

อาจารย์ท่านที่ 1 ให้ความเห็นว่า ทดสอบ เพราะผู้เรียนบางคนยังไม่เคยเรียนมาก่อนเลย

อาจารย์ท่านที่ 2 ให้ความเห็นว่า ทดสอบ เพราะต้องการทราบพื้นความรู้ ความสามารถและผลการเรียนของผู้เรียน

มีการแบ่งกลุ่มผู้ที่มีความสามารถแตกต่างกันในการเรียนแกะสลัก 1 หรือแกะสลัก 2 หรือไม่

1. แบ่งกลุ่ม เพราะ
2. ไม่แบ่งกลุ่ม เพราะ
3. ไม่แน่ใจ เพราะ
4. อื่น ๆ โปรดระบุ

อาจารย์ท่านที่ 1 ให้ความเห็นว่า แบ่งกลุ่ม เพราะผู้ที่เรียนมาแล้วกับผู้ที่ไม่เคยเรียนย่อมมีความสามารถแตกต่างกัน

อาจารย์ท่านที่ 2 ให้ความเห็นว่า แบ่งกลุ่มแต่ไม่แยก โดยชัดเจน เป็นเพียงการประเมินความสามารถในขั้นต้นเท่านั้น

การสอนด้วยวิธีการสาธิต เหมาะสมในการสอนวิชาแกะสลัก 1 หรือแกะสลัก 2 หรือไม่

1. เหมาะสม เพราะ
2. ไม่เหมาะสม เพราะ
3. ไม่แน่ใจ เพราะ
4. อื่น ๆ โปรดระบุ

อาจารย์ท่านที่ 1 ให้ความเห็นว่า เหมาะสม เพราะผู้เรียนได้รู้จากนามธรรมเป็นรูปธรรมมากขึ้น

อาจารย์ท่านที่ 2 ให้ความเห็นว่า เหมาะสม เพราะผู้เรียนได้เห็นภาพ และวิธีการ

มีตัวอย่างชิ้นงานหรือรายละเอียดอื่น ๆ มาอธิบายทุกครั้งก่อนสั่งงานหรือไม่

1. มีทุกครั้ง เพราะ
2. มีบางครั้ง เพราะ
3. ไม่มี เพราะ
4. อื่น ๆ โปรดระบุ

อาจารย์ท่านที่ 1 ให้ความเห็นว่า มีทุกครั้ง เพราะจะเป็นตัวอย่างให้ผู้เรียนดู เป็นแนวทาง ความคิดใหม่ ๆ

อาจารย์ท่านที่ 2 ให้ความเห็นว่า มีบางครั้ง เพราะต้องการให้ผู้เรียน ได้ใช้ความคิดสร้างสรรค์ ไม่จำเจอยู่กับตัวอย่าง

มีการกำหนดจุดมุ่งหมายและเนื้อหาในการสอนสาธิตหรือไม่

1. กำหนด เพราะ
2. ไม่กำหนด เพราะ
3. อื่น ๆ โปรดระบุ

อาจารย์ท่านที่ 1 ให้ความเห็นว่า กำหนดเพราะต้องการให้นักศึกษาได้รู้เนื้อหา ขอหลักสูตรที่สอน

อาจารย์ท่านที่ 2 ให้ความเห็นว่า กำหนด เพราะต้องการให้ผู้เรียนเข้าใจขอบข่ายและจุดประสงค์การสอน

มีลำดับขั้นตอนการสาธิตการแกะสลักไม้หรือไม่

1. ลำดับ คือ
2. ไม่ลำดับ เพราะ
3. อื่น ๆ โปรดระบุ

อาจารย์ท่านที่ 1 ให้ความเห็นว่า ลำดับคือ ภาพที่จะนำแกะ, วัสดุ, เครื่องมือ
ประโยชน์ที่จะนำไปใช้

อาจารย์ท่านที่ 2 ให้ความเห็นว่า ลำดับคือ วัสดุที่ใช้แกะ, เครื่องมือ,
และหน้าที่, การจัดวางชิ้นงานแกะ, การจับเครื่องมือ, การจับค้อนตอก

หลังจากดูการสาธิต มีการเตรียมกิจกรรมหรือมอบหมายงานให้ผู้เรียนปฏิบัติอย่างไร
บ้าง

1. ให้ทำตามตัวอย่างที่สาธิตภายในชั้นเรียนตรงตามการเรียนรู้ เพราะว่า
2. ให้กลับไปทำที่บ้านได้ เพราะว่า
3. อื่น ๆ โปรดระบุ

อาจารย์ท่านที่ 1 ให้ความเห็นว่า ให้ทำตามตัวอย่างที่สาธิตภายในชั้นเรียนตาม
คาบการเรียนเพราะว่าต้องการให้สัมฤทธิ์ผลที่วางไว้ตรงตามหลักสูตร

อาจารย์ท่านที่ 2 ให้ความเห็นว่า ให้ทำตามตัวอย่างที่สาธิตภายในชั้น
เรียนตามคาบการเรียน เพราะว่าต้องการทราบผลการเรียนการสอนและเพื่อวัดผลของผู้เรียน
ด้านอื่น ๆ อีก

การประเมินผลผู้ปฏิบัติงานในส่วนใดบ้าง

อาจารย์ท่านที่ 1 ประเมินผลในส่วนของการปฏิบัติงานทุกขั้นตอนถูกต้อง และผล
งานที่ทำสำเร็จ ส่งผลงานตามกำหนดเวลาจากงานที่มอบหมาย, มีความสนใจ ตั้งใจเรียน และ
เข้าร่วมกิจกรรม

อาจารย์ท่านที่ 2 ประเมินผลในส่วนของการปฏิบัติงานทุกขั้นตอนถูกต้อง
และผลงานที่ทำสำเร็จ, การทดสอบแต่ละหน่วยการเรียนรู้ตรงตามตารางกำหนด, ส่งงานตามกำ
หนดเวลาจากผลงานที่มอบหมาย, มีความสนใจ ตั้งใจเรียน และเข้าร่วมกิจกรรม

ขั้นตอนที่ผู้สอน ใช้สอนวิชาแกะสลัก 1 และแกะสลัก 2

อาจารย์ท่านที่ 1 มีลำดับขั้นการสอนวิชาแกะสลัก 1 - 2 ดังนี้ คือ

1. นำเข้าสู่บทเรียน

2. ภาพตัวอย่างที่จะแกะสลัก
3. เครื่องมือแกะสลักที่จำเป็นในงานแต่ละชิ้น
4. วัสดุที่นำมาใช้แกะสลัก
5. การเก็บชิ้นงานชิ้นตอนสุดท้าย

อาจารย์ท่านที่ 2 มีขั้นตอนที่ใช้สอนดังนี้คือ

1. นำเข้าสู่บทเรียน, ขอบข่ายของวิชา, การแกะสลักไม้
2. วัสดุที่ใช้แกะสลัก
3. เครื่องมือที่ใช้ในการแกะสลัก
4. รูปแบบและวัฒนธรรมประเพณี
5. วิธีการใช้เครื่องมือ, การลับ, การเก็บรักษา

ความคิดเห็นต่อการสอนวิชาแกะสลัก 1 แกะสลัก 2

อาจารย์ท่านที่ 1 มีความเห็นว่า เพื่ออนุรักษ์ศิลปะไทยและสากล เพื่อสืบทอดเจตนนาช่างแกะสลัก, เพื่อรู้จักการนำวัสดุคือไม้มาทำงานศิลปะให้เกิดประโยชน์และความสวยงาม

อาจารย์ท่านที่ 2 มีความเห็นว่า เป็นการสร้างช่างที่มีฝีมือและยังอนุรักษ์ศิลปะลายไทย-สากลอีกด้วย ช่วยให้มีความเห็นคุณค่าความงามของงานแกะสลัก

ปัญหาเกี่ยวกับการสอนวิชาแกะสลัก 1 และแกะสลัก 2 มีหรือไม่

1. มี คือ
2. ไม่มี เพราะ
3. ไม่แน่ใจ เพราะ
4. อื่น ๆ โปรดระบุ

อาจารย์ท่านที่ 1 ให้ความเห็นว่า มี คือ เวลาเรียนมีน้อยมาก เครื่องมือมีน้อย ไม่ครบกับจำนวนผู้เรียน

อาจารย์ท่านที่ 2 ให้ความเห็นว่า มี คือ เวลาเรียนมีน้อย นักศึกษาไม่สนใจเท่าที่ควร เพราะไม่คิดจะยึดเป็นอาชีพ

การสอนแกะสลักไม้อย่างง่ายมีขั้นตอนอะไรบ้าง (แกะสลักภาพนูนต่ำ)
 อาจารย์ท่านที่ 1 ให้ความเห็นว่า การแกะสลักไม้อย่างง่าย มีคือ

1. การออกแบบลวดลาย
2. การจับเครื่องมือแกะสลัก
3. การฝึกมือในการเดินเส้นตามลายไม้หรือขวางลายไม้
4. การตกแต่งผิวให้เรียบ

อาจารย์ท่านที่ 2 ให้ความเห็นว่า การแกะสลักไม้อย่างง่าย มีคือ

1. การออกแบบ
2. ลอกแบบหรือลวดลายลงบนไม้
3. เดินเส้นลายหรือลึ่วและค้อน
4. ขุดพื้นให้สูงต่ำและปรับพื้นให้เรียบ
5. แกะและแต่งตัวลาย ตกแต่งผิวด้วยลึ่ว

การสอนแกะสลักอย่างยากมีอะไรบ้าง (แกะสลักภาพลอยตัว)

อาจารย์ท่านที่ 1 ให้ความเห็นว่า การแกะสลักไม้อย่างยาก มีดังนี้คือ

1. การออกแบบโดยรอบ
2. ต้องเข้าใจลักษณะกล้ามเนื้อหรือ OUT LINE ของรูปทรงนั้น ๆ
3. ระมัดระวังสิ่งที่เป็น 3 มิติ (THREE DIMENTION) ให้มากที่สุด

อาจารย์ท่านที่ 2 ให้ความเห็นว่า การแกะสลักอย่างยาก มีดังนี้คือ

1. การร่างแบบโดยรอบทุก ๆ ด้าน
2. ถากส่วนหยาบ ๆ ออกให้เห็นรูปทรง
3. การตกแต่งรูปทรง
4. การตกแต่งผิว

ศูนย์วิทยทรัพยากร
 จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

3.4 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลด้านการเรียนแกะสลัก 1 และแกะสลัก 2 ของผู้เรียนในวิทยาเขตเพาะช่างจากประชากร 30 คน ที่ศึกษาในระดับ ปวส. มีลำดับขั้นตอนดังนี้ คือ ตารางที่ 19 วิธีการเรียนแกะสลัก 1 - 2

ข้อ	ข้อความ	จำนวนคน	คิดเป็นร้อยละ
19.	ก่อนเรียนงานแกะสลักไม้ท่านได้ดูตัวอย่างชิ้นงานแกะสลักไม้ที่สำเร็จแล้วหรือไม่		
	1. มีให้ดู	30	100
	2. ไม่มีให้ดู	-	-
	3. อื่น ๆ โปรดระบุ	-	-
20.	ท่านทราบวัตถุประสงค์ของการสาธิตแกะสลักไม้จากผู้สอนหรือไม่		
	1. ทราบ	28	93
	2. ไม่ทราบ	-	-
	3. ไม่แน่ใจ	-	7
	4. อื่น ๆ โปรดระบุ	-	-
21.	ในการสาธิตการแกะสลักไม้ ผู้สอนมีอุปกรณ์ที่จะสาธิตพร้อมหรือไม่		
	1. พร้อม	30	100
	2. ไม่พร้อม	-	-
	3. ไม่แน่ใจ	-	-
	4. อื่น ๆ โปรดระบุ	-	-
22.	วัสดุอุปกรณ์และวัตถุดิบในการแกะสลักไม้ที่ผู้สอนสาธิตให้ท่านดูมีอะไรบ้าง (บอกชื่อ)		
	1. วัสดุ อุปกรณ์	30	100
	2. วัตถุดิบ	30	100
	3. อื่น ๆ โปรดระบุ	-	-

ตารางที่ 19 (ต่อ)

ข้อ	ข้อความ	จำนวนคน	คิดเป็นร้อยละ
23.	ท่านทราบจุดมุ่งหมายของการสาธิตในแต่ละครั้งหรือไม่		
	1. ทราบ เพราะ	25	83
	2. ไม่ทราบ เพราะ	-	-
	3. ไม่แน่ใจ เพราะ	5	17
	4. อื่น ๆ โปรดระบุ	-	-
24.	ท่านคิดว่าการเรียนแกะสลักไม้อย่างง่าย (แกะสลักภาชนะดินเผา) มีขั้นตอนใดบ้าง โดยให้ท่านเลือกเฉพาะตัวอักษรของขั้นตอนขวามือมาใส่ตามลำดับที่ท่านต้องการ ชำยมือ		
	ลำดับที่ 1 ก. การเลือกลาย	30	100
	ลำดับที่ 2 ข. การเลือกเครื่องมือ	57	90
	ค. การลอกลายลงบนแผ่นไม้	3	10
	ลำดับที่ 3 ค. การลอกลายลงบนแผ่นไม้	27	90
	ข. การเลือกเครื่องมือ	3	10
	ลำดับที่ 4 ง. การแกะสลักเส้น	80	100
	ลำดับที่ 5 ฉ. การแกะสลักและทำพื้นรอบ ๆ ตัวลายให้ลึกและเรียบ	30	100
	ลำดับที่ 6 จ. การแกะสลักตกแต่งตัวลายตามที่กำหนด	30	100
25.	ท่านคิดว่าการเรียนแกะสลักไม้อย่างยาก (แกะสลักภาชนะดินเผา) มีขั้นตอนใดบ้าง โดยให้ท่านเลือกเฉพาะตัวอักษรของขั้นตอนขวามือมาใส่ตามลำดับที่ท่านต้องการ ชำยมือ		
	ลำดับที่ 1 ก. การเลือกแบบ		
	ลำดับที่ 2 ข. การเลือกเครื่องมือ		
	ค. การร่างภาพบนไม้		

ตารางที่ 19 (ต่อ)

ข้อ	ข้อความ	จำนวนคน	คิดเป็นร้อยละ
	ลำดับที่ 3 ค. การร่างภาพนไม้	28	93
	ข. การเลือกเครื่องมือ	2	7
	ลำดับที่ 4 ง. การแกะสลักตกแต่งพื้นและรูปทรง	3	10
	จ. การแกะสลักและแกะในส่วนที่ต้นลิ้นไม้ เท่ากันก่อน	26	87
	ฉ. การแกะสลักและทำพื้นรอบ ๆ ตัวลายให้ ลึกและเรียบ	1	3
	ลำดับที่ 5 จ. การแกะสลักและแกะในส่วนที่ต้นลิ้นไม้ เท่ากันก่อน	3	10
	ฉ. การแกะสลักและทำพื้นรอบ ๆ ตัวลายให้ ลึกและเรียบ	26	87
	ง. การแกะสลักตกแต่งพื้นและรูปทรง	1	3
	ลำดับที่ 6 ง. การแกะสลักตกแต่งพื้นและรูปทรง	26	87
	ฉ. การแกะสลักและทำพื้นรอบ ๆ ตัวลายให้ ลึกและเรียบ	3	10
	จ. การแกะสลักและแกะในส่วนที่ต้นลิ้นไม้ เท่ากัน	1	3
26.	การเรียนรู้งานแกะสลัก 1-2 ท่านต้องการดูตัวอย่างการ สาธิตจากผู้สอนเกี่ยวกับอะไรบ้าง โดยเลือกตามลำดับ ความสำคัญจากตัวอักษรขวามือมาใส่ตามลำดับที่ท่านต้อง การช่วยมือ		
	ลำดับที่ 1 จ. การออกแบบลวดลาย	12	40
	ข. การร่างภาพ	9	30
	ค. การจับถือเครื่องมือ	6	20

ตารางที่ 19 (ต่อ)

ข้อ	ข้อความ	จำนวนคน	คิดเป็นร้อยละ
27.	ลำดับที่ 2 ค. การปฏิบัติงานแกะสลัก	3	10
	ข. การร่างภาพ	14	46
	จ. การออกแบบลวดลาย	6	20
	ก. การจับถือเครื่องมือ	5	16
	ง. การตกแต่งชิ้นงาน	3	10
	ลำดับที่ 3 ค. การปฏิบัติงานแกะสลัก	2	7
	ก. การจับถือเครื่องมือ	16	53
	ค. การปฏิบัติงานแกะสลัก	6	20
	จ. การออกแบบลวดลาย	4	14
	ง. การตกแต่งชิ้นงาน	3	10
	ข. การร่างภาพ	1	3
	ลำดับที่ 4 ค. การปฏิบัติงานแกะสลัก	19	63
	จ. การออกแบบลวดลาย	4	14
	ง. การตกแต่งชิ้นงาน	3	10
	ก. การจับถือเครื่องมือ	3	10
ข. การร่างภาพ	1	3	
ลำดับที่ 5 ง. การตกแต่งชิ้นงาน	22	72	
จ. การออกแบบลวดลาย	4	14	
ข. การร่างภาพ	4	14	
27.	การสาธิตขั้นตอนการแกะสลักไม้จากผู้สอนแต่ละครั้งทำมีความเข้าใจเพียงใด		
	1. เข้าใจและสามารถปฏิบัติตามได้ทันที	7	23
	2. พอเข้าใจและสังเกตเพื่อนร่วมชั้นก่อนปฏิบัติ	18	60
	3. ไม่เข้าใจต้องคอย ๆ ทำอย่างระมัดระวัง	4	14

ตารางที่ 19 (ต่อ)

ข้อ	ข้อความ	จำนวนคน	คิดเป็นร้อยละ
28.	4. อื่น ๆ โปรดระบุ	1	3
	การฝึกปฏิบัติหลังจากการสาธิตการแกะสลักไม้ทุกครั้ง ท่านได้สอบถามเพิ่มเติมเกี่ยวกับวิธีการแกะสลักไม้จากผู้ สอนอีกหรือไม่		
	1. มีการถามเพิ่มเติม เพราะ	22	72
	2. ไม่มีการถามเพิ่มเติม เพราะ	6	20
29.	3. อื่น ๆ โปรดระบุ	2	8
	ท่านส่งงานวิชาแกะสลัก 1 หรือแกะสลัก 2 ให้ผู้สอน ตรวจเพียงใด		
	1. ส่งตามกำหนดเวลาเสมอ	17	57
	2. ไม่ค่อยตรงตามกำหนด	12	40
	3. ไม่เคยตรงตามกำหนด	-	-
4. อื่น ๆ โปรดระบุ	1	3	

จากตารางที่ 19 วิธีการเรียนแกะสลัก 1 และแกะสลัก 2 ของผู้เรียนในวิทยาเขต
เพาะช่างจากประชากร 30 คนที่ศึกษาในระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง ปวส. โดยมีขั้นตอน
ดังนี้ ก่อนเรียนงานแกะสลักให้ผู้เรียนตอบว่าได้ดูตัวอย่างชิ้นงานแกะสลักไม้ที่สำเร็จแล้ว คิดเป็น
ร้อยละ 100 ผู้เรียนทราบวัตถุประสงค์การสาธิตแกะสลักไม้จากผู้สอน คิดเป็นร้อยละ 93 และ ไม่
แน่ใจ คิดเป็นร้อยละ 7 ในการสาธิตการแกะสลักไม้ ผู้สอนมีอุปกรณ์ที่จะสาธิตพร้อมผู้เรียนตอบว่า
พร้อมทั้งหมดคิดเป็นร้อยละ 100 วัสดุอุปกรณ์และวัตถุดิบในการแกะสลักไม้ที่มีผู้สอนสาธิตให้ผู้เรียน
ดูมี อุปกรณ์แกะสลักได้แก่ สี่ชนิดต่าง ๆ ค้อนไม้แต่ละขนาด สว่านมือ และสว่านไฟฟ้า ส่วนวัตถุ
ดิบได้แก่ ไม้สักเท่านั้น โดยผู้เรียนทั้งหมดให้คำตอบเหมือนกันหมด ผู้เรียนตอบว่าทราบจุดมุ่งหมาย
ของการสาธิตในแต่ละครั้งคิดเป็นร้อยละ 83 ที่ทราบและคิดเป็นร้อยละ 17 ที่ตอบว่าไม่แน่ใจ
เพราะการเข้าไม้ทันช่วงที่เริ่มอธิบายหรือการจับประเด็นในการอธิบาย ผู้เรียนคิดว่าการเรียน

แกะสลักไม้อย่างง่าย (แกะสลักภาพนูนต่ำ) มีขั้นตอนที่เลือกจากข้อความที่กำหนด โดยมีลำดับดังนี้
 ลำดับที่ 1 การเลือกกลาย คิดเป็นร้อยละ 100 ลำดับที่ 2 การเลือกเครื่องมือ คิดเป็นร้อยละ 90 ลำดับที่ 3 การลอกลายลงบนแผ่นไม้ คิดเป็นร้อยละ 90 ลำดับที่ 4 การแกะสลักเส้น คิดเป็นร้อยละ 100 ลำดับที่ 6 การแกะสลักและทำพื้นรอบ ๆ ตัวลายให้ลึกและเรียบ คิดเป็นร้อยละ 100 ลำดับที่ 6 การแกะสลักตกแต่งลายตามที่กำหนด 30 คน คิดเป็นร้อยละ 100 ผู้เรียนคิดว่า การเรียนแกะสลักไม้อย่างง่าย (แกะสลักภาพลอยตัว) มีขั้นตอนต่อไปนี้ ลำดับที่ 1 การเลือกแบบร้อยละ 100 ลำดับที่ 2 การเลือกเครื่องมือร้อยละ 93 ลำดับที่ 3 การร่างภาพบนไม้ร้อยละ 93 ลำดับที่ 4 การแกะสลักและแกะในส่วนที่ตื้นลึกไม่เท่ากันก่อนร้อยละ 87 ลำดับที่ 5 การแกะสลักและทำพื้นรอบ ๆ ตัวลายให้ลึกและเรียบร้อยละ 87 ลำดับที่ 6 การแกะสลักตกแต่งพื้นและรูปทรงร้อยละ 87 การเรียนแกะสลัก 1-2 ผู้เรียนต้องการตัวอย่างการสาธิตจากผู้สอนเกี่ยวกับลำดับขั้นตอนต่อไปนี้เป็นคือ ลำดับที่ 1 การออกแบบลวดลายร้อยละ 40 ลำดับที่ 2 การร่างภาพร้อยละ 46 ลำดับที่ 3 การจับถือเครื่องมือร้อยละ 53 ลำดับที่ 4 การปฏิบัติงานแกะสลักร้อยละ 63 ลำดับที่ 5 การตกแต่งชิ้นงานร้อยละ 72

การสาธิตขั้นตอนการแกะสลักไม้จากผู้สอนแต่ละครั้งผู้เรียนมีความเข้าใจเพียงใด ผู้เรียนจะเลือกคำตอบพอเข้าใจและสังเกตเพื่อนร่วมชั้นก่อนปฏิบัติร้อยละ 60 เข้าใจและสามารถปฏิบัติตามได้ทันทีร้อยละ 23 ไม่เข้าใจต้องคอย ๆ ทำอย่างระมัดระวังร้อยละ 14 อื่น ๆ โปรดระบุให้เหตุผลว่า บางครั้งผู้สอนอธิบายและสาธิตเร็วร้อยละ 3 การฝึกปฏิบัติหลังจากการสาธิตการแกะสลักไม้ทุกครั้ง ผู้เรียนได้สอบถามเพิ่มเติมเกี่ยวกับวิธีการแกะสลักไม้จากผู้สอนอีกหรือไม่ คำตอบที่ผู้เรียนเลือกคือ มีการถามเพิ่มเติม เพราะจะประสบกับปัญหาในขณะที่ปฏิบัติงานร้อยละ 72 ไม่มีการถามเพิ่มเติมเพราะจะดูจากแบบที่ผู้สอนนำมาและแกะสลักอย่างระมัดระวังร้อยละ 20 อื่น ๆ โปรดระบุ แล้วแต่ปัญหาที่จะพบบางครั้งอาจไม่เกี่ยวกับผลงานร้อยละ 8 ผู้เรียนส่งงานวิชาแกะสลัก 1 หรือวิชาแกะสลัก 2 เพื่อให้ผู้สอนตรวจเพียงใด ผลที่ได้คือ ผู้เรียนส่งงานตามกำหนดเวลาเสมอร้อยละ 57 ไม่ค่อยตรงตามกำหนดร้อยละ 40 อื่น ๆ โปรดระบุ คือการลาป่วยหรือติดธุระจำเป็นอย่างมากร้อยละ 3

จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ตารางที่ 20 การประเมินผลการเรียนแกะสลัก 1 หรือแกะสลัก 2

หัวข้อ	ดีมาก A	ดี B	พอใช้ C	ไม่ดี D	ไม่ดีเลย F
1. ความรู้ภาคทฤษฎีในงานศิลปหัตถกรรม	1	11	18		
2. การปฏิบัติตน ในขณะเรียนช่างศิลปหัตถกรรม (ตรงต่อเวลา, รับผิดชอบงาน, มาเรียนครบ ฯลฯ)	1	15	14		
3. ความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ (คะแนน ออกแบบ) และมีความแตกต่างจากเพื่อนร่วมชั้น	4	11	15		
4. ความเป็นเอกลักษณ์ ไทยในผลงานที่แสดงออก ทางด้านรูปแบบงาน	4	11	14	1	
5. ทักษะในการใช้เครื่องมือ โดยผลงานมีความ ประณีต, สวยงาม, ถูกต้องตามวัตถุประสงค์ ผู้สอน	3	11	15	1	

ตารางที่ 20 การประเมินผลการเรียนแกะสลัก 1 หรือแกะสลัก 2 ของผู้เรียนอยู่ในเกณฑ์เฉลี่ยมีผลปรากฏว่า ความรู้ภาคทฤษฎีในงานศิลปหัตถกรรม ผู้เรียนได้ประเมินอยู่ในระดับพอใช้คิดเป็นร้อยละ 60 การปฏิบัติตนในขณะเรียนช่างศิลปหัตถกรรม (ตรงต่อเวลา, รับผิดชอบงาน, มาเรียนครบ ฯลฯ) อยู่ในระดับ ดี คิดเป็นร้อยละ 50 ความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ (คะแนน ออกแบบ) และมีความแตกต่างจากเพื่อนร่วมชั้น อยู่ในระดับพอใช้ คิดเป็นร้อยละ 50 ความเป็นเอกลักษณ์ ไทยในผลงานที่แสดงออกทางด้านรูปแบบงาน อยู่ในระดับพอใช้ คิดเป็นร้อยละ 47 ทักษะในการใช้เครื่องมือ โดยผลงานมีความประณีต, สวยงาม, ถูกต้องตามวัตถุประสงค์ ผู้สอนอยู่ในระดับพอใช้คิดเป็นร้อยละ 50

ตารางที่ 19

ข้อ	ข้อความ	จำนวนคน	คิดเป็นร้อยละ
31.	การปฏิบัติงานแกะสลัก 1 หรือแกะสลัก 2 มีกำหนดระยะเวลา ระยะเวลาเพียงพอหรือไม่ในการทำงาน		
	1. มากไป เพราะ	14	47
	2. พอดี เพราะ	11	32
	3. ไม่พอดี เพราะ	5	16
	4. อื่น ๆ โปรดระบุ	-	-
32.	ขณะปฏิบัติงานแกะสลัก 1 หรือแกะสลัก 2 ท่านเคยได้รับ คำกล่าวชมหรือไม่	10	33
	1. เคย สาเหตุเพราะ	16	53
	2. ไม่เคย เพราะ	4	14
	3. อื่น ๆ โปรดระบุ	-	-
33.	ขณะปฏิบัติงานแกะสลัก 1 หรือแกะสลัก 2 ท่านสามารถ สังเกต, จำ, เข้าใจวิธีแกะสลักไม้ที่เกิดซ้ำ ๆ ได้หรือไม่ เพียงใด		
	1. สังเกตได้ถึงการแกะสลัก () มาก (/) ปานกลาง () น้อย	17	57
	2. จำได้ถึงการแกะสลัก () มาก (/) ปานกลาง () น้อย	10	33
	3. เข้าใจได้ถึงการแกะสลัก () มาก (/) ปานกลาง () น้อย	3	10
	4. อื่น ๆ โปรดระบุ		

จากตารางที่ 19 วิธีการเรียนแกะสลัก 1 หรือแกะสลัก 2 ในชั้นปฏิบัติงานโดยมีกำหนดระยะเวลาในการทำงานของผู้เรียน ผลปรากฏว่า ผู้เรียนส่วนใหญ่ตอบว่าพอดีคิดเป็นร้อยละ 47 เพราะงานส่วนใหญ่จะเป็นลวดลายและงานไม้ที่เน้นการปฏิบัติที่ต้องการระยะเวลา ตรงตาม

คาบการเรียนที่กำหนด ในขณะที่ปฏิบัติงานแกะสลัก 1 หรือ แกะสลัก 2 ผู้เรียนเคยได้รับคำกล่าวชมจากผู้สอนหรือไม่ ผลปรากฏว่า ผู้เรียนตอบว่าไม่เคยได้รับคำกล่าวชมคิดเป็นร้อยละ 53 เพราะสาเหตุการนำเอาชิ้นงานไปทำบ้านบ้าง, ยังขาดทักษะและประสบการณ์ ในการปฏิบัติงานบ้าง ขาดความประณีต ขณะปฏิบัติงานแกะสลัก 1 หรือ แกะสลัก 2 ผู้เรียนสามารถสังเกต, จำ, เข้าใจ วิธีการแกะสลักไม้ที่เกิดซ้ำ ๆ ได้ในระดับปานกลางโดยส่วนใหญ่ และผู้เรียนสังเกตได้ถึง การแกะสลักร้อยละ 57

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

4.1 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลด้านเครื่องมือวัสดุอุปกรณ์และวัตถุดิบของผู้ให้การถ่ายทอดในแบบฉบับบ้านจากกลุ่มตัวอย่างประชากร 10 คน ที่ประกอบอาชีพแกะสลักไม้มีรายละเอียดดังนี้คือ

49. ท่านมีเครื่องมือแกะสลักไม้ครบตามลักษณะของการใช้งานหรือไม่

ความถี่

1. มีครบได้แก่ ส่วทุกชนิด ค้อนไม้ เครื่องมืออื่น ๆ
เช่นส่วาน เลื่อยไฟฟ้า, เลื่อยธรรมดา 9
2. มีไม่ครบ เพราะ ส่วบางชนิดไม่จำเป็นสำหรับงานแกะสลัก 1
3. อื่น ๆ โปรดระบุ

การมีเครื่องมือแกะสลักไม้ครบตามลักษณะของการใช้งานหรือไม่คำตอบที่ได้คือมีครบได้แก่ ส่วทุกชนิด ค้อนไม้ เครื่องมืออื่น ๆ เช่นส่วาน , เลื่อยไฟฟ้า, เลื่อยธรรมดา มีไม่ครบ

50. ท่านรู้จักชื่อและวิธีใช้เครื่องมือแกะสลักไม้ทุกชนิดหรือไม่

ความถี่

1. รู้จักชื่อทุกชนิด รู้จักวิธีใช้บางชนิด
2. รู้จักชื่อทุกชนิด รู้จักวิธีใช้ทุกชนิด 9
3. รู้จักชื่อบางชนิด รู้จักวิธีใช้บางชนิด 1
4. รู้จักบางชนิด รู้จักวิธีใช้ทุกชนิด

การรู้จักชื่อและวิธีใช้เครื่องมือแกะสลักไม้ทุกชนิดหรือไม่ คำตอบที่ได้คือ รู้จักชื่อทุกชนิด รู้จักใช้ทุกชนิด 9 ราย รู้จักชื่อบางชนิดรู้จักวิธีใช้บางชนิด 1 ราย

51. ปัจจุบันท่านมีอุปกรณ์ที่ใช้ไฟฟ้าช่วยประกอบในการแกะสลักไม้หรือไม่

ความถี่

1. มี ได้แก่ ส่วานไฟฟ้า, เครื่องขัดกระดาษทราย,
เลื่อยใช้, กบไสไม้ 10
2. ไม่มีเพราะ
3. อื่น ๆ โปรดระบุ

ปัจจุบันเมื่ออุปกรณ์ที่ใช้ไฟฟ้าช่วยประกอบในการแกะสลักไม้หรือไม่คำตอบที่ได้คือ มีได้แก่ สว่านไฟฟ้า, เครื่องขัดกระดาษทราย, เลื่อยโซ่, กบไสไม้ จำนวน 10 ราย

52. เครื่องมือแกะสลักไม้ชนิดใดที่ท่านคิดว่า ใช้อย่างที่สุดในการปฏิบัติงานแกะสลักไม้ (เรียงลำดับ)

ความถี่

1. สิวตัวแบนใหญ่ เพราะกินเนื้อไม้ยาก
2. สิวเล็บตัวเล็ก เพราะคมสิวหักง่าย
3. สิวโค้ง เพราะควบคุมยาก
4. สิวตัววงอโค้ง เพราะใช้แต่งผิวชิ้นงานถ้าขวางเสี้ยน
5. ขวาน เพราะทำให้ไม่มีการฉีกหรือแตกง่าย
6. มีด เพราะหน้าของมีดกว้างควบคุมยาก
7. เลื่อยยนต์ เพราะหนัก, อันตราย
8. สิวเล็บโค้ง เพราะไม่ค่อยตรงตามต้องการเวลาใช้

ไม่มีปัญหาในการใช้เครื่องมือ

3

เครื่องมือแกะสลักไม้ชนิดใดที่ท่านคิดว่า ใช้อย่างที่สุดในการปฏิบัติงานแกะสลัก ไม้ คำตอบที่ได้คือ สิวตัวแบนใหญ่ เพราะกินเนื้อไม้ยาก, สิวเล็บมือตัวเล็ก เพราะคมสิวหักง่าย เพราะทำให้ไม่มีการฉีกหรือแตกง่าย, มีด เพราะหน้าของมีดกว้างควบคุมยาก , เลื่อยยนต์ เพราะหนักอันตราย, สิวเล็บโค้ง เพราะไม่ค่อยตรงตามต้องการเวลาใช้ อีก 3 ราย ตอบว่าไม่มีปัญหาในการใช้เครื่องมือ

53. ท่านหาเครื่องมือแกะสลักไม้จาก

ความถี่

1. ทำเองเพราะ สะดวกในการใช้งานเฉพาะตัว 1 ราย
2. ว่าจ้างให้ผู้อื่นทำ (ระบุสถานที่) ร้านคู่โฮ, รั้วจ๊กบ้านดีเหล็ก บ้านปางแพะ อ.แม่ทะ จ.ลำปาง บ้านแม่ปรุง อ. แม่ทะ จ. ลำปาง 7 ราย
3. ซื้อตามท้องตลาดทั่วไป ในเมืองหรือกรุงเทพฯ 2 ราย
4. ตกทอดมาจากครอบครัว
5. อื่น ๆ ไปรตรระบุ

การหาเครื่องมือแกะสลักไม้จากที่ไหนบ้างคำตอบที่ได้คือ มี 7 ราย ที่ว่าจ้างให้ผู้อื่นทำตดยมีสถานที่ ร้านคู่โฮ, จากร้านดีเหล็กทั่วไป, จากบ้านปางแพะ อำเภอแม่ทะจังหวัดลำปาง, บ้านแม่ปรุง อำเภอแม่ทะ จังหวัดลำปาง มี 2 รายที่ซื้อตามท้องตลาดทั่วไป ในเมืองหรือกรุงเทพฯ มี 1 ราย ทำเองเพราะสะดวกในการใช้งานเฉพาะตัว

54. ท่านสามารถบำรุงรักษาเครื่องมือแกะสลักไม้ได้หรือไม่ (การลับเครื่องมือ
ซ่อม ปรับแต่ง บำรุงรักษา)

	ความถี่
1. สามารถทำได้ทุกชิ้น	10
2. สามารถทำได้บางกรณีเช่น	-
3. ทำไม่ได้เลย เพราะ	-
4. อื่น ๆ โปรดระบุ	-

ความสามารถในการบำรุงรักษาเครื่องมือแกะสลักไม้ได้หรือไม่คำตอบที่ได้คือ
สามารถทำได้ทุกชิ้น ได้แก่การสลักเครื่องมือ ซ่อม ปรับแต่ง บำรุงรักษา 10 ราย

55. ไม้ที่ใช้แกะสลักส่วนมากคือ (เรียงลำดับตามปริมาณการใช้งานในปัจจุบัน) แต่
ละข้อตอบได้มากกว่า 1 ข้อไม้

- มากที่สุด ไม้สัก, ไม้ฉำฉา
- มากพอสมควร ไม้ฉำฉา ไม้มะขาม ไม้มะม่วง ชี้เหล็ก ไม้้ง
- ปานกลาง ไม้มะขาม ไม้จู้ สัก ไม้ขนุน ไม้ชี้เหล็ก
- น้อย ไม้ประดู่ ไม้เกล็ด ไม้เนื้ออ่อน ไม้โมก
- น้อยที่สุด ไม้เต็ง ไม้รัง ไม้แดง ไม้สัก

ไม้ที่ใช้แกะสลักส่วนมากคือ ไม้สัก ไม้ฉำฉา ใช้มากที่สุด ไม้ฉำฉา ไม้มะขาม ไม้มะ
ม่วง ไม้ชี้เหล็ก ไม้้งใช้มากพอสมควร ไม้มะขาม ไม้้ง ไม้สัก ไม้ขนุน ไม้ชี้เหล็ก ปานกลาง
ไม้ประดู่ ไม้เกล็ด ไม้เนื้ออ่อน ไม้โมก ใช้บ่อย ไม้เต็ง ไม้รัง ไม้แดง ไม้สัก ใช้บ่อยที่สุด

56. ไม้ที่ใช้แกะสลักได้มาโดย

	ความถี่
1. ผู้ว่าจ้างนำมาให้	3
2. เดินทางไปหาซื้อเองในราคา แล้วแต่ขนาดและการขนส่ง	6
3. มีผู้มาติดต่อขายให้ในราคา	1
4. อื่น ๆ โปรดระบุ	

ไม้ที่ใช้แกะสลักได้มาโดย เดินทางไปหาซื้อเองในราคา แล้วแต่ขนาดและการขนส่ง
จำนวน 6 ราย มีผู้ว่าจ้างนำมาให้ 3 ราย และ มีผู้มาติดต่อขายให้เพียง 1 ราย

57. ท่านคิดว่าจะขาดแคลนไม้ที่ใช้แกะสลักหรือไม่

ความถี่

1. ไม้ขาดแคลนเพราะ สามารถใช้ไม้ที่มีแกนแกะสลักได้ทุกชนิด วัสดุอื่นมาทดแทน มีมาก 3
2. ขาดแคลน เพราะ มีผู้แกะสลักต่างกันต้องการเช่นกันไม้ใหญ่ ๆ เริ่มหายากต้องเดินทางไปหาไกล มากขึ้น มีการใช้ปริมาณมาก มีผู้ผลิตเพิ่มขึ้น ไม้เริ่มเหลือน้อยลงมากแล้ว
3. อื่น ๆ โปรดระบุ

ท่านคิดว่าจะขาดแคลนไม้ที่ใช้แกะสลักหรือไม่คำตอบที่ได้คือ มี 7 ราย ตอบว่าขาดแคลน เพราะมีผู้แกะสลักต่างกันต้องการ เช่นกัน ไม้ใหญ่ ๆ เริ่มหายากต้องเดินทางไปหาไกล ๆ มากขึ้น มีการใช้ปริมาณมากเนื่องจากมีผู้ผลิตเพิ่มมากขึ้น ไม้เริ่มเหลือน้อยลงมากแล้ว 3 ราย ตอบไม่ขาดแคลน เพราะสามารถใช้ไม้ที่มีแกนมาแกะสลัก ได้ทุกชนิด วัสดุอื่น มาทดแทน

58. ถ้าขาดแคลนวัตถุดิบคือไม้ ท่านจะแก้ปัญหาอย่างไร

1. หาวัตถุดิบมาใช้แทน เช่นซีเลื่อย
2. เลิกอาชีพแกะสลัก
3. ครอบครัปลูกไม้โตเร็วและใช้งานได้
4. ต้องเดินทางไปหาซื้อไกล ๆ
5. เปลี่ยนไปใช้ไม้อื่น ๆ ที่หาง่ายกว่า
6. ไม่ทราบ

ถ้าขาดแคลนวัตถุดิบคือไม้ ท่านจะแก้ปัญหาอย่างไร คำตอบที่ได้คือ หาวัตถุดิบมาใช้แทนเช่น ซีเลื่อย เลิกอาชีพแกะสลัก ครอบครัปลูกไม้โตเร็ว และใช้งานได้ ต้องเดินทางไปหาซื้อไกล ๆ เปลี่ยนไปใช้ไม้อื่น ๆ ที่หาง่ายกว่าและไม่ทราบ

59. ไม้ที่เหมาะสมกับงานแกะสลักควรเป็นไม้ประเภทใด โปรดระบุคุณสมบัติของไม้

1. ชื่อไม้ ลัก คุณสมบัติ เนื้อนุ่ม ลายสวย ทำได้ง่าย
2. ชื่อไม้ งิ้ว คุณสมบัติ เบา แกะง่าย แต่ทำได้เฉพาะส่วนที่หยาบ
3. ชื่อไม้ จำปา คุณสมบัติ ราคาไม่แพง หาง่าย เนื้อไม้แข็งมาก
4. ชื่อไม้ โมก คุณสมบัติ เนื้อละเอียด นุ่ม ขาดสะอาด
5. ชื่อไม้ ซีเหล็ก คุณสมบัติ ทำลวดลายสวย แกะยาก
6. ชื่อไม้ ชนุน คุณสมบัติ อ่อน นุ่ม
7. ชื่อไม้ มะขาก คุณสมบัติ เบาแกะสลักง่าย
8. ชื่อไม้ ประดู่ คุณสมบัติ แข็งแกร่ง สีสวยเป็นเงา

ไม้ที่เหมาะสมกับงานแกะสลักควรเป็นไม้ประเภทใด คำตอบที่ได้รับคือ ไม้สัก
คุณสมบัติ เนื้อนุ่ม ลายสวย ทำสิ่งง่าย ไม้จิว คุณสมบัติ เบา แกะง่ายแต่ทำได้เฉพาะส่วนที่หยาบ
ไม้จำปา คุณสมบัติราคาไม่แพง หาง่าย เนื้อไม้แข็งมาก ไม้โมก คุณสมบัติเนื้อละเอียด นุ่ม
ขาวสะอาด ไม้ซี่เหล็ก คุณสมบัติ ทำลวดลายสวย แกะยาก ไม้ขนุน คุณสมบัติ อ่อน นุ่ม
ไม้มะขาม คุณสมบัติ เบาแกะสลักง่าย

60. ท่านสามารถใช้วัสดุชนิดอื่นมาแกะสลักแทนไม้ ได้หรือไม่

1. ได้คือ หิน เรซิน ปูน ดิน

ความถี่

8

2. ไม่ได้เพราะ ผลสำเร็จต่างกัน อุปกรณ์ไม่เหมาะสม

2

3. อื่น ๆ โปรดระบุ

ท่านสามารถใช้วัสดุชนิดอื่นมาแกะสลักแทนไม้ได้หรือไม่ คำตอบที่ได้รับคือ ตอบว่า ได้
8 ราย หิน เรซิน ปูน ดิน ตอบไม่ได้ 2 ราย โดยให้เหตุผลว่า ผลสำเร็จต่างกัน อุปกรณ์ไม่
เหมาะสม

4.2 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลด้านเครื่องมือวัสดุอุปกรณ์และวัตถุดิบของผู้รับการ
ถ่ายทอดในแบบพื้นบ้านจากกลุ่มตัวอย่างประชากร 5 คน ที่ประกอบอาชีพแกะสลักไม้ มี
รายละเอียดดังนี้คือ

52. ท่านมีเครื่องมือแกะสลักไม้ครบตามลักษณะของการใช้งานหรือไม่

1. มีครบ เพราะ

ความถี่

2

2. มีไม่ครบ เพราะ

3

3. อื่น ๆ โปรดระบุ

-

เครื่องมือแกะสลักไม้ครบตามลักษณะของการใช้งานหรือไม่คำตอบที่ได้รับคือ มีไม่ครบ
3 ราย เพราะ ยังขาดทุนทรัพย์ ยังอยู่ระหว่างฝึก ยังไม่ชำนาญ มี 2 รายที่บอกว่ามีครบเพราะ
ได้รับจากบิดา

53. ท่านรู้จักชื่อ และวิธีใช้เครื่องมือแกะสลักไม้ทุกชนิดหรือไม่

	ความถี่
1. รู้จักชื่อทุกชนิด รู้จักวิธีใช้บางชนิด	3
2. รู้จักชื่อทุกชนิด รู้จักวิธีใช้ทุกชนิด	-
3. รู้จักชื่อบางชนิด รู้จักวิธีใช้บางชนิด	2
4. รู้จักชื่อบางชนิด รู้จักวิธีใช้ทุกชนิด	-

ความรู้ความสามารถในการใช้เครื่องมือแกะสลักไม้ของผู้รับการถ่ายทอดคือ รู้จักชื่อทุกชนิด รู้จักวิธีใช้บางชนิด 3 ราย รู้จักชื่อบางชนิด รู้จักวิธีใช้บางชนิด 2 ราย

54. ปัจจุบันท่านมีอุปกรณ์ที่ใช้ไฟฟ้าช่วยประกอบในการแกะสลักไม้หรือไม่

	ความถี่
1. มี ได้แก่	-
2. ไม่มี เพราะ	5
3. อื่น ๆ โปรดระบุ	-

ผู้รับการถ่ายทอดทุกคนไม่มีอุปกรณ์ที่ใช้ไฟฟ้า ช่วยประกอบในการแกะสลักไม้ เพราะไม่มีเงินซื้อ , ไม่ใช้ ยังไม่มีกิจการส่วนตัว

55. เครื่องมือแกะสลักไม้ชนิดใดที่ท่านคิดว่าใช้ยากที่สุดในการปฏิบัติงานแกะสลักไม้ (เรียงลำดับ)

- คำตอบที่ได้คือ
1. ขวาน เพราะ ยังขาดความชำนาญในการใช้
 2. สว่านคိုင် เพราะ ไม่คม
 3. สว่านเล็บ เพราะ ควบคุมยาก ต้องจับให้ถูกต้องลักษณะ

ผู้รับการถ่ายทอดทุกคนมีความเห็นว่า ขวาน สว่านคိုင် สว่านเล็บ เป็นเครื่องมือที่ใช้ยากที่สุด เพราะยังขาดความชำนาญ ไม่คม และควบคุมยากต้องจับให้ถูกต้องตามลักษณะ

56. ท่านจัดหาเครื่องมือแกะสลักไม้มาด้วยวิธีใด

	ความถี่
1. ทำเอง	-
2. ว่าจ้างให้ผู้อื่นทำ (ระบุสถานที่)	3
3. ซื้อตามท้องตลาดทั่วไป	1

4. ตกทอดมาจากครอบครัว

1

5. อื่น ๆ โปรดระบุ

-

การจัดหาเครื่องมือแกะสลักของผู้รับการถ่ายทอดมีการว่าจ้างให้ผู้อื่นทำ 3 ราย สถานที่คือ บ้านแม่ปรง อ. แม่ทะ จ. ลำปาง หาซื้อตามท้องตลาดทั่วไป 1 ราย และตกทอดมาจากครอบครัว 1 ราย

57. ท่านสามารถบำรุงรักษาเครื่องมือแกะสลักไม้ได้หรือไม่ (หมายถึงการลับคม ซ่อม ปรับแต่ง และบำรุงรักษา)

ความถี่

1. สามารถทำได้ทุกชิ้น

2

2. สามารถทำได้บางกรณี เช่น

3

3. ทำไม่ได้เลย เพราะ

-

4. อื่น ๆ โปรดระบุ

-

การบำรุงรักษาเครื่องมือแกะสลักไม้ผู้รับการถ่ายทอดสามารถทำได้บางกรณี 3 ราย เช่น การลับลิ้นบางชนิดบางชิ้นสามารถทำได้ทุกชิ้น 2 รายเพราะต้องช่วยผู้ถ่ายทอดลับเครื่องมือ

58. ไม้ที่ใช้แกะสลักส่วนมากคือ (เรียงลำดับตามปริมาณการใช้งาน ในปัจจุบัน) แต่ละข้อตอบได้มากกว่า 1 ข้อได้

1. มากที่สุด ไม้สัก

2. มากพอสมควร ไม้เนื้ออ่อนทั่วไป, ไม้ก้ามปู

3. ปานกลาง ไม้แดง

4. น้อย ไม้มะค่า

5. น้อยที่สุด ไม้มะขาม

ไม้ที่ใช้แกะสลักส่วนมากคือ ไม้สักมากที่สุด ไม้เนื้ออ่อนทั่วไป ไม้ก้ามปู มากพอสมควร ไม้แดง ปานกลาง ไม้มะค่าน้อย ไม้มะขาม ใช้น้อยที่สุด

59. ไม้ที่ใช้แกะสลักได้มาโดย

ความถี่

1. ผู้ว่าจ้างนำมาให้

2

2. เดินทางไปหาซื้อเองในราคา แล้วแต่ขนาดและการขนส่ง

3

3. มีผู้มาติดต่อขายให้ในราคา

-

4. อื่น ๆ โปรดระบุ

-

ไม้ที่ใช้แกะสลักได้มาโดยเดินทางไปหาซื้อเองในราคาแล้วแต่ขนาดและการขนส่ง
3 ราย ผู้ว่าจ้างนำมาให้ 2 ราย

60. ท่านคิดว่าจะขาดแคลนไม้ที่ใช้แกะสลักหรือไม่

ความถี่

1. ไม่ขาดแคลน	-
2. ขาดแคลน เพราะ ไม้หายากไม่เพียงพอกับความต้องการของลูกค้า	5
3. อื่น ๆ โปรดระบุ	-

ท่านคิดว่าจะขาดแคลนไม้ที่ใช้แกะสลักหรือไม่ผู้รับการถ่ายทอด ตอบว่าขาดแคลน
5 ราย เพราะไม้หายากขึ้น ไม่เพียงพอกับความต้องการของลูกค้า

61. ถ้าขาดแคลนวัตถุดิบ คือ ไม้ ท่านจะแก้ไขปัญหาอย่างไร

ความถี่

1. หาวัสดุชนิดอื่นมาทดแทน	3
2. หาอาชีพใหม่แทน	2

ถ้าขาดแคลนวัตถุดิบ คือ ไม้ ผู้รับการถ่ายทอด ให้ความเห็นว่า ควรหาวัสดุชนิดอื่น
มาทดแทน 3 ราย และหาอาชีพใหม่แทน 2 ราย

62. ไม้ที่เหมาะสมกับงานแกะสลักควรเป็นไม้ประเภทใด โปรดระบุคุณสมบัติของไม้

1. ไม้สัก คุณสมบัติ ไม้เนื้ออ่อน แกะสลักง่าย สวยงาม
2. ไม้ฉำฉา คุณสมบัติ เนื้อละเอียด อ่อน
3. ไม้แดง คุณสมบัติ แข็ง ละเอียด

ไม้ที่เหมาะสมกับงานแกะสลักควรเป็นไม้ประเภทใด ผู้รับการถ่ายทอดเลือกไม้สัก
เพราะมีคุณสมบัติ เนื้ออ่อน แกะสลักง่าย สวยงาม ต้อง ได้แก่ ไม้ฉำฉา คุณสมบัติ เนื้อ
ละเอียด อ่อน และ ไม้แดง คุณสมบัติ แข็ง เนื้อละเอียด

63. ท่านสามารถใช้วัสดุชนิดอื่นมาแทนไม้ได้หรือไม่

ความถี่

1. ได้ คือ หิน	4
2. ไม่ได้ คือ	1
3. อื่น ๆ โปรดระบุ	

ผู้รับการถ่ายทอดให้ความเห็นเกี่ยวกับวัสดุชนิดอื่น ๆ มาแกะสลักแทนไม้ได้ 4 ราย
ได้แก่หิน ชี้ผึ้ง พลาสติก หิน อีก 1 ราย ตอบไม่ได้ คือ ไม่มีอะไรเหมือนไม้

4.3 วัสดุอุปกรณ์และวัตถุดิบในสวนของผู้สอนวิชาแกะสลัก 1 และแกะสลัก 2 ของอาจารย์ท่านที่ 1 และอาจารย์ท่านที่ 2 ได้ให้ความเห็นเกี่ยวกับเนื้อหาด้านวัสดุอุปกรณ์ที่สอนในวิชาเขตเพาะช่างมีรายละเอียดดังนี้

เครื่องมือในการเรียนวิชาแกะสลัก 1 หรือแกะสลัก 2 ครบตามจำนวนนักศึกษาหรือไม่

1. ครบ
2. ไม่ครบเพราะ.....
3. อื่น ๆ โปรดระบุ.....

อาจารย์ท่านที่ 1 ได้ให้ความเห็นว่าไม่ครบเพราะงบประมาณให้มาน้อยมาก
อาจารย์ท่านที่ 2 ให้ความเห็นว่า ไม่ครบเพราะมีอุปกรณ์บางชนิดหาซื้อยากและ

หายบ่อย

การมีอุปกรณ์ไฟฟ้าในการเรียนวิชาแกะสลัก 1 และแกะสลัก 2 หรือไม่

1. มีได้แก่.....
2. ไม่มีเพราะ.....
3. อื่น ๆ โปรดระบุ.....

อาจารย์ท่านที่ 1 ให้ความเห็นว่า ไม่มีเพราะงบประมาณไม่มีให้ใช้ต้องใช้

เครื่องมือแกะไม้เอง

อาจารย์ท่านที่ 2 ให้ความเห็นว่า ไม่มีต้องใช้เครื่องมือแกะเท่านั้น

การจัดหาเครื่องมือแกะสลักไม้จากที่ใด

1. ทำเอง เพราะ.....
2. ว่าจ้างให้ผู้อื่นทำ (ระบุสถานที่).....
3. อื่น ๆ โปรดระบุ.....

อาจารย์ท่านที่ 1 ให้ความเห็นว่า ว่าจ้างให้ผู้อื่นทำเช่นที่คลองถม, อุดรฯ,

เชียงใหม่

อาจารย์ท่านที่ 2 ให้ความเห็นว่า ซื้อจากแหล่งผลิต จังหวัดอุดรฯและจังหวัด

เชียงใหม่

มีความสามารถในการบำรุงรักษาเครื่องมือแกะสลักได้หรือไม่ (ลับเครื่องมือ, ซ่อม, หรือแต่ง, บำรุงรักษา)

1. สามารถทำได้.....
2. ทำไม่ได้เพราะ.....
3. อื่น ๆ โปรดระบุ.....

อาจารย์ท่านที่ 1 ให้ความเห็นว่า สามารถทำได้ โดยการหาซื้อหินลับมีดที่มีลักษณะเหมือนกับสิ่งแกะสลักแบบสั้น ๆ มาใช้ลับสิ่ง

อาจารย์ท่านที่ 2 ให้ความเห็นว่า สามารถทำได้ โดยการปรับแต่งในส่วนเล็กน้อย และดูแลรักษาไม่ให้เกิดสนิม

เครื่องมือชนิดใดที่ใช้ยากที่สุดในการแกะสลักไม้

อาจารย์ท่านที่ 1 ให้ความเห็นว่า สิวตัววีโค้ง เพราะเซาะร่องภาพสามมิติ ต้องมีความชำนาญ และสิ่วปากจลลามเพราะต้องบังคับมือให้ลาดเอียงกับเนื้อไม้

อาจารย์ท่านที่ 2 ให้ความเห็นว่า สิวโค้งทุกชนิดจะใช้ยากเพราะถ้ามันไม่กินเนื้อไม้จะลื่นไถล อาจเกิดอุบัติเหตุหรือบาดเจ็บถ้าไม่มีความชำนาญในการใช้พอ

ไม้ที่ใช้ฝึกปฏิบัติ วิชาแกะสลัก 1 และแกะสลัก 2 ส่วนมากคือ (เรียงลำดับตามปริมาณการใช้)

อาจารย์ท่านที่ 1 และอาจารย์ท่านที่ 2 มีความเห็นตรงกันว่า

1. ไม้สักทอง เป็นไม้ที่ใช้มากที่สุด
2. ไม้จำปา เป็นไม้ที่ใช้มากพอสมควร
3. ไม้ยมหอม เป็นไม้ที่ใช้ปานกลาง
4. ไม้กาวปู, จำจา, จามจุรี เป็นไม้ที่ใช้บ่อย
5. ไม้แดง เป็นไม้ที่ใช้บ่อยที่สุด

ไม้ที่ใช้แกะสลักได้มาโดย

1. นักศึกษาเป็นผู้จัดหา
2. ติดต่อจัดหาเข้ามาโดยระบบราชการ
3. อื่น ๆ โปรดระบุ.....

อาจารย์ท่านที่ 1 ให้ความเห็นว่า ติดต่อจัดหาเข้ามาโดยระบบราชการ

อาจารย์ท่านที่ 2 ให้ความเห็นว่า อื่น ๆ เช่น นักศึกษาซื้อและต้องจัดหาเป็นพิเศษในบางกรณี

คาดว่าจะขาดแคลนไม้ที่ใช้แกะสลัก 1 และแกะสลัก 2 หรือไม่

1. ไม่ขาดแคลน เพราะ.....
2. ขาดแคลน เพราะ.....
3. อื่น ๆ โปรดระบุ.....

อาจารย์ท่านที่ 1 ให้ความเห็นว่า ไม่ขาดแคลนเพราะสามารถหาซื้อไม้ได้ตามโรงไม้ทั่วไปและในต่างประเทศยังมีอีกมากจึงหาได้ไม่ยาก

อาจารย์ท่านที่ 2 ให้ความเห็นว่า อื่น ๆ อาจจะขาดแคลนเพราะไม้หายากและราคาแพงขึ้นทุกปี

ถ้าขาดแคลนวัตถุดิบคือไม้ จะแก้ปัญหาอย่างไร

อาจารย์ท่านที่ 1 ให้ความเห็นว่า เอากระดาษอัดชานอ้อยชนิดที่อัดแน่นมาใช้แทนให้เป็นสับ และ โฟมอัดแน่น

อาจารย์ท่านที่ 2 ให้ความเห็นว่า หาวัสดุอื่นทดแทนไม้และอาจเปลี่ยนแปลงวิธีการแกะสลัก

ไม้ที่เหมาะสมกับงานแกะสลัก 1 และแกะสลัก 2 ควรเป็นไม้ประเภทใด (โปรดระบุคุณสมบัติของไม้)

อาจารย์ท่านที่ 1 ให้ความเห็นว่า ไม้สักทอง คุณสมบัติเนื้ออ่อน, ลายสวยไม่บิดงอ, ไม้ก้ามปูคุณสมบัติเนื้อหยาบ แกะได้ง่ายเมื่อสด, ไม้แดงคุณสมบัติ เนื้อแข็ง ลายสวย แกะยาก

อาจารย์ท่านที่ 2 ให้ความเห็นว่า ไม้สัก คุณสมบัติ ไม่แข็งเกินไปทนทาน ไม่บิดงอ, ไม้จำปา คุณสมบัติเนื้ออ่อน ละเอียต แกะสะดวก, ไม้ประดู่-ชิงชัน คุณสมบัติแข็ง เนื้อละเอียด สีเข้ม (แต่แกะยาก)

จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

4.4 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลด้านเครื่องมือวัดตอบกรณ์ ซึ่งในส่วนของผู้เรียนในวิทยาเขตเพาะช่าง ได้จัดให้มีการเรียนในส่วนของบทเรียน และเนื้อหาที่เรียน ในวิชาแกะสลัก 1 และแกะสลัก 2 โดยมีประชากรในการศึกษา 30 คน โดยการวัดค่าระดับความเข้าใจของผู้เรียนที่มีต่อบทเรียน ดังรายละเอียดต่อไปนี้

ตารางที่ 21 แสดงบทเรียนหรือเนื้อหาที่เรียนของผู้เรียนวิชาแกะสลัก 1

เนื้อหาวิชา	ระดับความเข้าใจ				
	มากที่สุด 5	มาก 4	ปานกลาง 3	น้อย 2	น้อยที่สุด 1
1. ชนิดของลวดลายแกะสลัก					
1.1 ลายเส้น					
1.1.1 ลักษณะของลายเส้น	4	13	8	4	1
1.1.2 การแกะสลักลายเส้น	4	10	6	4	1
1.1.3 การเลือกลายแกะสลักให้เหมาะสมกับงาน	1	11	16	2	
1.2 ลายนูนต่ำ					
1.2.1 ลักษณะของลายนูนต่ำ	2	21	7	1	
1.2.2 การแกะสลักลายนูนต่ำ	5	12	9	3	1
1.2.3 การเลือกลายแกะสลักลายนูนต่ำให้เหมาะสมกับงาน	3	6	18	2	1
1.3 ลายนูนสูง					
1.3.1 ลักษณะของลายนูนสูง	2	16	10	2	
1.3.2 การแกะสลักลายนูนสูง		3	20	5	2

ตารางที่ 21(ต่อ)

เนื้อหาวิชา	ระดับความเข้าใจ				
	มากที่สุด 5	มาก 4	ปานกลาง 3	น้อย 2	น้อยที่สุด 1
1.3.3 การเลือกสายแกะสลักนูน สูงให้เหมาะสมกับงาน		2	7	18	3
2. <u>เครื่องมือสำหรับการแกะสลักและการใช้ เครื่องมือ</u>					
2.1 สิ่งแกะชนิดต่าง ๆ					
2.1.1 ลักษณะขนาดและหน้าที่ผิว ชนิดหน้าตัด		2	3	17	8
2.1.2 ลักษณะขนาดและหน้าที่ผิว ชนิดหน้าโค้ง		4	22	3	1
2.1.3 ลักษณะขนาดและหน้าที่ผิว ชนิดหน้าเฉียง	-	-	4	19	7
2.1.4 ลักษณะขนาดและหน้าที่ผิว ชนิดหน้าตัดวี	1	6	8	10	5
2.1.5 การใช้เครื่องมือชนิดต่าง ๆ แกะสลักลวดลาย		4	8	14	4

ตารางที่ 21(ต่อ)

เนื้อหาวิชา	ระดับความเข้าใจ				
	มากที่สุด 5	มาก 4	ปานกลาง 3	น้อย 2	น้อยที่สุด 1
2.2 หินลับหรือเครื่องมือแกะสลัก					
2.2.1 ลักษณะของหินลับเครื่องมือ ที่เหมาะสมกับลักษณะของ เครื่องมือ		4	10	13	3
2.2.2 การลับเครื่องมือ			4	10	16
2.3 ค้อนสำหรับตอกลิ้ว					
2.3.1 ชนิดและลักษณะของค้อนที่ ใช้ในงานแกะสลัก	1	18	7	3	1
2.3.2 การใช้ค้อนปฏิบัติงาน แกะสลัก	2	17	8	2	1
2.4 เลื่อยฉลุ					
2.4.1 ชนิดและลักษณะของเลื่อย ฉลุที่ใช้ในงานแกะสลัก	4	8	9	6	3
2.4.2 การใช้เลื่อยฉลุให้เหมาะ สมกับประเภทของงาน	7	9	10	1	3

ตารางที่ 21 (ต่อ)

เนื้อหาวิชา	ระดับความเข้าใจ				
	มากที่สุด 5	มาก 4	ปานกลาง 3	น้อย 2	น้อยที่สุด 1
3. ประเภทของ ไม้กับชนิดลวดลายสำหรับ แกะสลัก					
3.1 ลักษณะของ ไม้ที่ควรนำมาแกะ สลักลาย					
3.1.1 ชื่อและลักษณะ ไม้ที่นำมา ใช้แกะสลัก	1	18	8	2	1
3.1.2 ผลดีผลเสียของ ไม้แต่ละ ประเภทที่นำมาใช้แกะสลัก	2	16	8	3	1
3.1.3 ลายที่จะนำมาแกะสลักได้ เหมาะสมกับแบบและชนิด ของ ไม้		3	15	9	3
4. ลำดับชั้นในการแกะสลักลายชนิดต่าง ๆ					
4.1 การลอกลายหรือแบบลงบนแผ่น ไม้					
4.1.1 ลอกลายและเขียนลายลง บนแผ่น ไม้	18	5	6	1	
4.2 การแกะสลักเส้น					
4.2.1 การแกะสลักลายเส้นบน ไม้	4	15	4	4	3

ตารางที่ 21(ต่อ)

เนื้อหาวิชา	ระดับความเข้าใจ				
	มากที่สุด 5	มาก 4	ปานกลาง 3	น้อย 2	น้อยที่สุด 1
4.2.2 ลักษณะเด่นหรือคุณค่าทางศิลปะของงานที่แกะเสร็จแล้ว	1	17	4	6	2
4.3 การแกะสลักลายนูนต่ำ					
4.3.1 การสลักเดินเส้นรอบตัวลาย	7	12	10	1	
4.3.2 การแกะสลักและทำพื้นรอบๆตัวลายให้ลึกและเรียบ		14	13	2	1
4.3.3 การแกะสลักตกแต่งตัวลายตามที่กำหนด โดยเฉพาะขนาด, ความอ่อน, ความสูงต่ำของตัวลาย		10	17	2	1
4.4 การแกะสลักลายนูนสูง					
4.4.1 การแกะสลักเดินเส้นรอบๆตัวลาย	8	13	4	3	2
4.4.2 การแกะสลักและทำพื้นรอบๆตัวลายให้ลึกและเรียบ	7	9	12	1	1

ตารางที่ 21 (ต่อ)

เนื้อหาวิชา	ระดับความเข้าใจ				
	มากที่สุด 5	มาก 4	ปานกลาง 3	น้อย 2	น้อยที่สุด 1
4.4.3 การแกะสลักตกแต่งตัวลาย ตามที่กำหนดโดยเฉพาะ ขนาด, ความอ่อน, ความสูง ต่ำของตัวลาย	2	9	18	1	

จากตารางที่ 21 สรุประดับความเข้าใจเนื้อหาของวิชาแกะสลัก 1 ของผู้เรียนเรื่อง ชนิดของลวดลายแกะสลัก ลายเส้นมากถึงปานกลาง ลายนูนต่ำระดับมากถึงปานกลาง ลายนูนสูง ระหว่างมากถึงน้อย เรื่องเครื่องมือ การใช้ สิวแกะต่างๆระหว่างปานกลางถึงน้อย หินลับหรือ เครื่องมือแกะสลักระหว่างน้อยถึงน้อยที่สุด ค้อนสำหรับตอกสิ่วระหว่างมาก เลื่อยฉลุระหว่างปานกลาง ประเภทของไม้และ ชนิดของลายแกะสลัก ลักษณะของไม้ที่ควรนำมาแกะสลักลายระหว่าง มากถึงปานกลาง ลำดับในการแกะสลักลายชนิดต่างๆ การลอกลายระหว่างมากที่สุด การแกะสลักเส้น ลายนูนต่ำ ลายนูนสูง ระหว่างมากถึงปานกลาง

ตารางที่ 22 แสดงบทเรียนหรือเนื้อหาที่เรียนของผู้เรียนวิชาแกะสลัก 2

เนื้อหาวิชา	ระดับความเข้าใจ				
	มากที่สุด 5	มาก 4	ปานกลาง 3	น้อย 2	น้อยที่สุด 1
1. การแกะสลักลวดลายประกอบ กรอบรูป หรือกรอบกระจก 1.1 การจัดตำแหน่งหรือพื้นที่ที่จะ บรรจุลวดลาย					

ตารางที่ 22 (ต่อ)

เนื้อหาวิชา	ระดับความเข้าใจ				
	มากที่สุด 5	มาก 4	ปานกลาง 3	น้อย 2	น้อยที่สุด 1
1.1.1 ตำแหน่งที่จะแกะลงบน พื้นที่ได้อย่างเหมาะสมกับ งาน		13	11	4	2
1.2 การกำหนดรูปแบบ ลวดลายที่จะ แกะ					
1.2.1 ชนิดของลวดลายที่จะแกะ สลักได้เหมาะสมกับงาน	7	10	9	3	1
1.2.2 การออกแบบลวดลายที่จะ แกะได้เหมาะสมกับงาน	3	15	9	2	1
1.3 การลำดับขั้นตอนและกรรมวิธีใน การแกะสลักลวดลาย					
1.3.1 การใช้เครื่องมือแกะสลัก เดินเส้นตามรูปแบบได้	2	5	4	10	9
1.3.2 การตกแต่งลวดลายได้ตาม แบบที่กำหนด		2	10	16	2
2. การแกะสลักลวดลายประกอบกระเป๋าสตรี					
2.1 การจัดตำแหน่งหรือพื้นที่ ที่จะ บรรจุลวดลาย					

ตารางที่ 22 (ต่อ)

เนื้อหาวิชา	ระดับความเข้าใจ				
	มากที่สุด 5	มาก 4	ปานกลาง 3	น้อย 2	น้อยที่สุด 1
2.1.1 การกำหนดตำแหน่งที่จะ แกะลงบนพื้น ได้เหมาะสม กับงาน		6	10	12	2
2.2 กำหนดรูปแบบลวดลายที่จะแกะ					
2.2.1 กำหนดชนิดลวดลายที่จะ แกะสลักได้เหมาะสมกับ งาน	7	11	5	3	4
2.2.2 ออกแบบลวดลายที่จะ แกะสลักได้เหมาะสมกับ งาน		10	12	4	4
2.3 การลำดับขั้นตอนและกรรมวิธีใน การแกะสลักลวดลาย					
2.3.1 ใช้เครื่องมือแกะสลักเดิน เส้นตามแบบ	6	15	7	2	
2.3.2 กำหนดความถี่ของ ลวดลายที่จะแกะได้เหมาะ สมกับแบบและขนาดของ งาน		6	18	3	3

ตารางที่ 22 (ต่อ)

เนื้อหาวิชา	ระดับความเข้าใจ				
	มากที่สุด 5	มาก 4	ปานกลาง 3	น้อย 2	น้อยที่สุด 1
3. การแกะสลักตัวอักษรหรือสัญลักษณ์					
<u>ประกอบงาน</u>					
3.1 การจัดตำแหน่งหรือพื้นที่ที่จะ บรรจุสัญลักษณ์					
3.1.1 กำหนดตำแหน่งที่จะแกะ สลักลงบนพื้นที่ที่จะแกะ สลักได้เหมาะสมกับงาน		5	13	10	2
3.1.2 แกะสลักตามแบบได้	2	10	15	2	1
3.2 การกำหนดรูปแบบตัวอักษรหรือ สัญลักษณ์ที่จะแกะประกอบงาน					
3.2.1 กำหนดลักษณะของตัว อักษรหรือสัญลักษณ์ที่ จะแกะ	4	19	4	2	1
3.2.2 กำหนดประเภทของ ลวดลายที่จะแกะได้เหมาะ สมกับงาน	4	16	7	2	1

ตารางที่ 22 (ต่อ)

เนื้อหาวิชา	ระดับความเข้าใจ				
	มากที่สุด 5	มาก 4	ปานกลาง 3	น้อย 2	น้อยที่สุด 1
3.3 การลำดับขั้นตอนในการแกะสลักตัวอักษรหรือสัญลักษณ์ประกอบงาน					
3.3.1 ใช้เครื่องมือแกะสลักเดินเส้นตามแบบที่กำหนดไว้	5	15	7	1	2
3.3.2 กำหนดความตื้นลึกของพื้นได้เหมาะสมกับแบบและประเภทของลวดลาย	2	14	13	1	
3.3.3 ตกแต่งลวดลายให้ได้ตามลักษณะที่กำหนดไว้	1	3	7	11	8
4. การแกะสลักลวดลายประกอบตู้หรือชิ้นวางของแบบประจำชาติ					
4.1 การจัดตำแหน่งหรือพื้นที่ที่จะบรรจุลวดลาย					
4.1.1 ระบุหรือกำหนดตำแหน่งที่จะบรรจุลวดลายลงบนพื้นที่ที่จะแกะสลัก	3	16	8	2	1

ตารางที่ 22 (ต่อ)

เนื้อหาวิชา	ระดับความเข้าใจ				
	มากที่สุด 5	มาก 4	ปานกลาง 3	น้อย 2	น้อยที่สุด 1
4.2 การกำหนดรูปแบบหรือประเภทของลวดลายที่จะแกะ					
4.2.1 กำหนดรูปแบบหรือประเภทของลวดลายที่จะแกะสลักได้เหมาะสมกับประเภทของงาน	2	14	9	3	2
4.2.2 กำหนดประเภทของลวดลายที่จะแกะสลักได้เหมาะสมกับลักษณะของงาน	4	9	15	1	1
4.3 การลำดับขั้นตอนและกรรมวิธีในการแกะสลักลวดลาย					
4.3.1 ใช้เครื่องมือแกะสลักเดินเส้นตามแบบที่กำหนด	2	17	6	4	1
4.3.2 กำหนดมิติของพื้นที่ได้เหมาะสมกับแบบและประเภทของลวดลาย		4	10	13	3
4.3.3 ใช้เครื่องมือตกแต่งลวดลายให้ ได้ลักษณะตามที่กำหนดไว้	2	5	14	7	2

จากตารางที่ 22 สรุประดับความเข้าใจเนื้อหาวิชาแกะสลัก 2 ของผู้เรียนในเรื่องต่อไปนี้คือ การแกะสลักลวดลายประกอบกรอบรูปหรือกรอบกระจกมีความเข้าใจมาก การกำหนดรูปแบบลวดลายที่จะแกะมีความเข้าใจมาก การลำดับขั้นตอนและกรรมวิธีในการแกะมีความเข้าใจน้อยแกะสลักลวดลายประกอบกระเป๋าสตรีมีความเข้าใจน้อย การกำหนดลวดลายที่จะแกะมีความเข้าใจมากถึงปานกลาง การจัดตำแหน่งที่จะแกะสัญลักษณ์ประกอบงานมีความเข้าใจมาก ลำดับขั้นแกะสลักตัวอักษรมีความเข้าใจมากถึงน้อย ลวดลายประกอบตู้หรือชั้นวางของแบบประจำชาติมีความเข้าใจมาก การลำดับขั้นตอนในการแกะสลักลายมีความเข้าใจมากถึงน้อย

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ตารางที่ 23 การบันทึกข้อมูลและการให้ INDEX ข้อมูล

แบบบันทึกข้อมูลการถ่ายทอดการแกะสลักไม้

ผู้ถ่ายทอด	นายสมาน มาน้อย	อายุ 46 ปี	วันที่ 4 มีนาคม 2538
ผู้รับการถ่ายทอด	นายศุข อินตะ	อายุ 16 ปี	เวลา 9.10 - 11.30 น.

บันทึกการสังเกต	INDEX
<p>จากการสังเกตการทำงานที่ปางไม้ของนายสมาน มาน้อย ประมาณ 8.45 น. เริ่มมีผู้แกะสลักเริ่มเดินทางเข้ามาทำงาน บางคนซื้อรถจักรยานยนต์มาบางคนเดินมา นายศุข อินตะเดินมาจากบ้านในซอยต่อจากปางไม้ นายสมาน มาน้อย ไม่มาทนายศุข อินตะ ได้พูดคุยกับผู้แกะสลักอื่นๆ จากนั้นก็เดินไปดูกล่องไม้ของตนเองที่อยู่ด้านหนึ่งของปางไม้ และได้หยิบเอาเครื่องมือแกะสลักต่างๆ ขึ้นมาเรียง นายสมาน มาน้อย ได้บอกนายศุข อินตะ ว่าวันนี้ให้เอาหน้าอินเตียนแดงไปแกะสลัก นายสมาน เมื่อส่ง นายศุขแล้วก็เดินทางเข้าไปในบ้าน นายศุข เดินไปเปิดวิทยุของปางไม้ จากนั้นนายศุขจึงนำหน้าอินเตียนแดงขนาดกว้าง 8 นิ้ว ยาว 15 นิ้ว หนาประมาณ 5 นิ้ว ซึ่งอยู่ในกองไม้หน้ากลางแจ้ง นายศุข นำไม้หน้ามา 3 ชิ้น กองไว้ตรงข้างๆ ที่ตนเองนั่ง ต่อมานายใจ (อายุ 35 ปี) ได้ใช้นายศุขช่วยยกกองไม้ที่ถูกหั่นเป็นท่อนๆ อยู่ข้างปางไม้ไปกองไว้ในส่วนของนายปั้น นายปั้น (อายุ 27 ปี) มีหน้าที่ใช้เลื่อยยนต์ตัดไม้ที่เป็นท่อนๆ ให้เป็น 2 ส่วนคือ แบ่งตรงกลม นายศุขยกไม้ให้นายใจอยู่สักพัก จึงไปนั่ง และไปตักน้ำดื่ม ลักครุ่นนายศุขจึงเข้าไปนั่งที่ตนเอง ซึ่งมีเบาะนั่งเก้ารองนั่ง หันรอบๆ เต็มไปด้วยเปลือกหรือขี้ของ ลิวเป็นชิ้นไม้เล็กๆ จนไม่เห็นพื้นดิน นายศุขนำเอาแบบหน้าอินเตียนแดงตัวอย่างมาวางไว้ข้าง และนำไม้ที่จะแกะมาไว้</p>	<p>เวลาในการเริ่มทำงานโดยสภาพสังคมไม่ต้องมีหมายกำหนดการที่ชัดเจน</p> <p>การเตรียมเครื่องมือ</p> <p>การรับทราบคำสั่งหรือบทเรียน</p> <p>การเตรียมไม้</p> <p>การมีมนุษยสัมพันธ์ในกลุ่มงาน</p> <p>หน้าที่อื่นๆ ในองค์กร</p> <p>การกำหนดเวลานักด้วยตนเอง</p> <p>การเตรียมสถานที่</p>

บันทึกการสังเกต

ข้างหน้า จับไม้ที่จะแกะชั๊บให้จมกองซี่ไม้ นายศุขนั่งทำงาน โดยหันหน้าเข้ากลางบริเวณปางไม้ เช่นเดียวกับทุกคน ส่วนตรงกลางเป็นวิทยุเก่าๆ พร้อมพัดลมตั้งพื้นที่หันไปทางที่นั่งนายสมานมาน้อย นายศุขใช้มีดตากเปลือกไม้ออกจนเห็นเนื้อไม้ จากนั้นจึงใช้ชอล์คสีร่างภาพ โดยหันไปดูตัวอย่างที่วางข้างๆ เสร็จแล้วจึงยกท่อนไม้มัดกล่าวตั้งขึ้นพร้อมบอกให้นายสมานดูแบบที่ตนเองร่างนายสมานจึงบอกให้แก้ไขส่วนผมของอินเตียนแดง และบอกว่ามีพื้นที่น้อยไป นายศุข วางท่อนไม้ไว้ที่เดิม ใช้ผ้าลบชอล์คที่ร่างไว้แล้วร่างภาพหน้าอินเตียนแดงใหม่ ลักครูหนึ่งจึงหันไปหานายสมาน พบว่านายสมานมีคนมาติดต่อจึงออกไปยืนคุยกันข้างนอก นายศุขจึงหันไปดูนายสง่า (อายุ 23 ปี) ซึ่งนั่งอยู่ข้างๆ กำลังแกะหน้าอินเตียนแดง เช่นเดียวกัน แต่นายสง่าสามารถทำรายละเอียดต่างๆ ได้แล้ว ลักพักใหญ่ นายสมานจึงเข้ามานั่งพร้อมอารมณ์ดีพูดคุยว่ามีคนจะมาซื้อสินค้า นายศุขจึงยกหน้าอินเตียนแดงที่ตนเองร่างให้นายสมานดูใหม่ นายสมานก็ดูและพยักหน้าบอกว่าใช้ได้ นายศุขจึงวางไว้ที่เดิม ใช้สีพ่นาตรงตากให้เกิดรูปทรงตามแบบเป็นเวลานานๆ นายศุขไม่ถามวิธีการแกะจากนายสมานเลย แต่คอยสังเกตจากนายสง่าที่นั่งอยู่ข้างๆ เท่านั้น นายศุขลุกขึ้นไปตักน้ำ และนำเอาสีที่ใช้ไปลับ นายศุขลับเครื่องมืออยู่พัก จึงนำเอาสีที่ลับไปให้นายสมานดู นายสมานบอกว่ายังใช้ไม่ได้ นายศุขจึงไปนั่งลับต่อ นายสมานตะโกนบอกนายศุขว่าอย่าให้หน้าสีวโคง คือหมายถึง การวางมือให้ตรงๆ อย่างเอียงจะทำให้มุม 2 ข้างของสีวโคง นายศุขนั่งลับเครื่องมืออยู่นาน นายสมานจึงเรียกให้นายศุขมาดูตัวอย่างสีของนายสมานใช้พร้อมชี้ที่หน้าสีว่าเอียงอย่างไร ส่งดูความบาง

INDEX

รูปแบบการทำงานของชนบท

การร่างภาพจากตัวอย่าง

การตรวจสอบการร่างภาพ

การศึกษาจากผู้ร่วมงาน

การตรวจสอบผลงาน

การเรียนรู้ด้วยตนเองจากการสังเกตผู้ร่วมงาน

การกำหนดเวลาพักด้วยตนเอง

การบอกข้อบังคับในการลับเครื่องมือ

ตัวอย่างบทเรียนจากของจริง

บันทึกการสังเกต

เพื่อให้เห็นความเอียงของลิวอย่างไร นายศุขกลับไปลิวลิวต่อ จากนั้นนายศุขก็กลับไปนั่งที่เดิม และใช้ลิวที่ลิวมาตากรูปทรงหน้าอินเดียนแดงต่อ นายสง่าซึ่งนั่งอยู่ข้างๆ บอกให้นายศุขเอียงมือที่จับลิวเมื่อต้องการตอกด้านข้าง นายศุขก็ปฏิบัติตาม ไม้ท่อนที่นายศุขแกะเริ่มเป็นโครงร่างหน้าอินเดียนแดงแต่นายศุขก็ต้องคอยดูเทียบจากแบบตลอดเวลาเป็นภาพเหลี่ยมหลายๆ ที่มีรอยฉีกของเนื้อไม้เนื่องจากเครื่องมือที่ไม่คมของนายศุข ประมาณ 11.00 น. กว่าๆ ช่างแกะหลายคนเริ่มออกจากปาง ไปยึดเส้นบิตซ์ เกยจ นายศุขยังนั่งแกะหน้าอินเดียนแดงอันเดิมอยู่ และหันไปพูดคุยกับช่างแกะอื่นๆ เรื่องราวของเหตุการณ์ที่ผ่านมา

INDEX

ฝึกทักษะ ในการลับเครื่องมือ
สอบถามผู้ร่วมงาน
การเรียนรู้ด้วยตนเอง
ทราบข้อบกพร่องของเครื่องมือ
การพักในขณะทำงานเพื่อ
ผ่อนคลาย

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ตารางที่ 24 แบบวิเคราะห์ข้อมูล

บันทึกการวิเคราะห์

อ้างถึงการสำรวจปางไม้ นายสมาน มาน้อย

วันที่ 4 มีนาคม 2538

เวลา 9.10 - 11.30 น.

บทวิเคราะห์	INDEX
<p>จากการบันทึกการถ่ายทอดการแกะสลักไม้ระหว่างผู้ถ่ายทอด นายสมาน มาน้อย และผู้รับการถ่ายทอด นายศุข อินตะ สามารถวิเคราะห์ได้ดังนี้คือ</p>	
<p>1. การสร้างระบบในสังคมปางไม้ เช่น การเริ่มเวลาทำงานที่ทุกคนทราบ โดยไม่ต้องมีสัญญาณเตือนตามโรงงาน</p>	- ข้อบังคับของกลุ่ม
<p>2. ขั้นตอนการทำงานในส่วนของการเริ่มฝึกหัดแกะโครงร่าง</p>	- การเตรียมไม้เป็นขั้นตอนหนึ่งของการแกะสลักไม้
<p>3. การทราบวัตถุประสงค์ของผู้ถ่ายทอดโดยการบอกงานที่จะทำจากผู้ถ่ายทอดแต่ละวัน</p>	- จุดประสงค์การถ่ายทอด
<p>4. การเตรียมเครื่องมือจากผู้รับการถ่ายทอด</p>	- การเตรียมเครื่องมือเป็นขั้นตอนหนึ่งของการแกะสลักไม้
<p>5. การช่วยผู้อื่นทำงานย่อมได้รับการยอมรับจากกลุ่มมากกว่าแนวทางอื่น</p>	- มนุษย์สัมพันธ์ในองค์กร (ภูมิหลัง)
<p>6. การนั่งหันหน้าไปที่ศูนย์กลางของการปฏิบัติงาน เป็นการบังคับการทำงานของกลุ่ม</p>	- การสร้างสภาพการทำงาน
<p>7. การร่างภาพ ผู้รับการถ่ายทอดฝึกร่างภาพจากตัวอย่าง</p>	- การร่างภาพเป็นขั้นตอนหนึ่งของการแกะสลักไม้
<p>8. สอบถามผู้ถ่ายทอดเพื่อตรวจสอบความถูกต้อง</p>	- การประเมินผลงานทุกครั้ง
<p>9. สอบถามเพื่อนร่วมงานในขณะทำงาน</p>	- ตัวอย่างและการอธิบายจากกลุ่ม

บทวิเคราะห์

10. การลับเครื่องมือของผู้รับการถ่ายทอด
11. การสังเกต จากการฝึกของผู้รับการถ่ายทอดเพื่อ
การเรียนรู้ความถูกต้อง
12. การฝึก การฝึก ของผู้รับการถ่ายทอด

ประเด็นที่นักศึกษาเพิ่มเติมคือ

1. พฤติกรรมตอนนอกเวลาฝึก
2. ความสามารถด้านอื่นๆ เช่น การออกแบบ
การวาดภาพ ฯลฯ
3. ความสัมพันธ์ที่มีต่อผู้ถ่ายทอด และเพื่อนร่วมงาน
4. ทักษะติดต่ออาชีพการแกะสลักไม้

INDEX

- ชี้นำรุงรักษาเครื่องมืออยู่ใน
ส่วนหนึ่งของวัตถุประสงค์ของ
การถ่ายทอด
- การเรียนรู้ด้วยประสบการณ์
- ข้อกำหนดในการฝึก

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย